

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติ
ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2563

The Effects of Project Learning Activities on Learning Achievement and
Attitude toward Thai Language Learning of Prathom Suksa III Students
at Ban Nongko Wittaya School under Lop Buri Primary Education
Service Area Office 2

Mr. Sumet Puangtong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Evaluation
School of Educational Studies
Sukhothai Thammathirat Open University

2020

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติ
ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี
เขต 2

ชื่อและนามสกุล นายสุเมธ พวงทอง

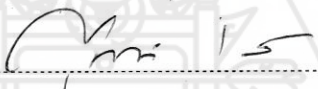
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน

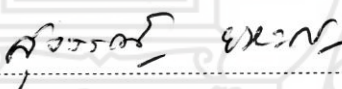
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะทะกร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุมาน

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2564

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี เล็กวิไล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะทะกร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุมาน)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมพร พุทธาพิทักษ์ผล)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติ
ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโก
วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ผู้วิจัย นายสุเมธ พวงทอง **รหัสนักศึกษา** 2612100228 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
(หลักสูตรและการสอน) **อาจารย์ที่ปรึกษา** (1) รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะหะกร
(2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุษะมาน **ปีการศึกษา** 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา จังหวัดลพบุรีก่อนและหลังเรียนโดย
ใช้กิจกรรมโครงงาน และ (2) ศึกษาเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียน บ้านหนองโกวิทยา จังหวัดลพบุรี

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 25 คน ใน 1 ห้องเรียนของ
โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา จังหวัดลพบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ได้มาโดยการสุ่มแบบ
หลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ (1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ
โครงงาน (2) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และ (3) แบบวัดเจตคติต่อการเรียน
ภาษาไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา จังหวัดลพบุรีหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ
โครงงานสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดังกล่าวก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ
(2) เจตคติต่อการเรียนภาษาไทยหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เจตคติ ภาษาไทย
ประถมศึกษา

Thesis title: The Effects of Project Learning Activities on Learning Achievement and Attitude toward Thai Language Learning of Prathom Suksa III Students at Ban Nongko Wittaya School under Lop Buri Primary Education Service Area Office 2

Researcher: Mr. Sumet Puangtong; **ID:** 2612100228;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Thesis advisors: (1) Dr. Suwannee Yahakorn, Associate Professor;
(2) Dr. Apirak Anaman, Assistant Professor; **Academic year:** 2020

Abstract

The objectives of this research were (1) to compare Thai language learning achievements of Prathom Suksa III students at Ban Nongko Wittaya School in Lop Buri province before and after learning from project learning activities; and (2) to study attitude toward Thai language learning of Prathom Suksa III students at Ban Nongko Wittaya School in Lop Buri province.

The research sample consisted of 25 Prathom Suksa III students in an intact classroom of Ban Nongko Wittaya School in Lop Buri province during the second semester of the 2020 academic year, obtained by multi-stage sampling. The employed research instruments were (1) learning management plans with the use of project learning activities; (2) a Thai language learning achievement test; and (3) a scale to assess attitude toward Thai language learning. Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

Research findings showed that (1) the post-learning Thai language learning achievement of Prathom Suksa III students at Ban Nongko Wittaya School in Lop Buri province, who learned from project learning activities, was significantly higher than their pre-learning counterpart achievement at the .05 level of statistical significance; and (2) the post-learning attitude toward Thai language learning of the Prathom Suksa III students was at the highest level.

Keywords: Project learning activities, Learning achievement, Attitude, Thai language, Prathom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะหะกร สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิรักษ์ อนุชานันท์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่ต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ นางประภาพร ธนาปัญญาคุณ รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา นางลำยอง เคียนทอง ครู คศ.3 สอนวิชาภาษาไทย โรงเรียนวัดสุนทรเทพคีรี จังหวัดลพบุรี และนายกุลเกียรติ เสริมกุลเกียรติ ครู คศ.3 สอนวิชาภาษาไทย โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา จังหวัดลพบุรี ที่ให้คำปรึกษาแนะนำตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ดร. วินัย ไอยราภรณ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา ที่ได้กรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และคณะครูทุกท่านที่ให้คำแนะนำในการจัดการเรียนการสอนการจัดทำแผนการจัดทำเรียนรู้ รวมถึงการสร้างเครื่องมือต่างๆ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญาโท แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน (ภาษาไทย) ที่ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจตลอดมา และขอขอบใจนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ที่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ประโยชน์ที่ได้รับจากการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดา มารดาผู้มีพระคุณ และครูอาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ตลอดจนสถาบันการศึกษาต่างๆ ที่ผู้วิจัยเคยศึกษาและเรียนรู้มา

สุเมธ พวงทอง

กุมภาพันธ์ 2564

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเรื่องหลักสูตร	9
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงการ	19
แนวคิดเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	28
แนวคิดเรื่องเจตคติ	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	52
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	52
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	52
การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
การวิเคราะห์ข้อมูล	59
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างก่อน และหลังการจัดกิจกรรมโครงการภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี	60

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ตอนที่ 2 การศึกษาเจตคติทางการเรียนภาษาไทยหลังการจัดกิจกรรมโครงการ ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี	61
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	64
สรุปการวิจัย	64
อภิปรายผล	65
ข้อเสนอแนะ	68
บรรณานุกรม	70
ภาคผนวก	75
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	76
ข แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงการ	78
ค แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน	171
ง แบบวัดเจตคติทางการเรียนวิชาภาษาไทย	185
จ การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	195
ฉ คะแนนก่อนเรียน และหลังเรียนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนภาษาไทย	201
ช แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงการสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	204
ซ ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อาษาไทย	213
ประวัติผู้วิจัย	216

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1	ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กิจกรรมโครงงานภาษาไทยเรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย	61
ตารางที่ 4.2	ผลการศึกษาเจตคติทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการจัดกิจกรรมโครงงาน ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรีของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง	62

ญ

สารบัญญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 5

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระบวนการและทักษะวิธีการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยพัฒนาบุคคลในสังคม ให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์แบบ ซึ่งกระบวนการเรียนรู้ถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม ดังที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (Office of the education council, Ministry of Education, 2018, p. 109) ได้อธิบาย ถึงเป้าหมายด้านผู้เรียนไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ยุทธศาสตร์ที่ 3 ว่ามุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย มีทักษะและคุณลักษณะ ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 แต่การที่ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้พัฒนาทักษะและคุณลักษณะของการเป็นพลเมืองไทยและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้นั้น ผู้เรียนจำเป็นต้องมีทักษะทางภาษาไทยที่ดี แรกจน เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร และการเรียนเนื้อหาความรู้และทักษะในศาสตร์วิชาอื่นๆ ได้ต่อไป

นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ 2551, น.5) นอกจากมีการคาดหวังผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้อยู่ในระดับสูงแล้ว ยังต้องการพัฒนาเยาวชนของชาติในยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดแนวทางเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้และด้านการคิด ด้วยถือว่าเป็นทักษะที่จะนำไปสู่การสร้างความรู้และการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ โดยมีนโยบายส่งเสริมให้มีการนำทักษะการคิดลงสู่การปฏิบัติในห้องเรียนอย่างเป็นรูปธรรม และได้กำหนดเป็นสมรรถนะหลักสมรรถนะหนึ่งในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การคิดของผู้เรียนแต่ละคนจะเกิดขึ้นที่สมองที่ได้รับการกระตุ้นและจูงใจอย่างเหมาะสม ดังนั้นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจึงต้องเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากกระบวนการคิดของผู้เรียนและต้องเป็นการคิดที่ครบถ้วนตามขั้นตอนของการทำงานของสมอง (เยาว์ลักษณะ อักษรและคณะ 2556, น. 4) ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พัฒนาการคิดของนักเรียน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของการจัดการศึกษา เพราะความคิดอย่างมีจุดมุ่งหมายจะช่วยให้ผู้เรียนมีการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาได้อย่างมีคุณภาพ และเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเฉพาะในยุคที่โลกกำลัง

เจริญก้าวหน้า สภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนไป เป็นสังคมแห่งข้อมูลข่าวสาร ความสามารถในการคิดจะช่วยส่งเสริมและพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ด้วยการฝึกฝนภายในสถานการณ์ที่เหมาะสม โดยเริ่มจากความสามารถพื้นฐานในการคิดที่เรียกว่า ทักษะการคิดแล้วเพิ่มความซับซ้อนขึ้นโดยการฝึกลักษณะการคิดและกระบวนการการคิดตามลำดับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจะทำให้ให้นักเรียนเกิดสมรรถนะความสามารถในการคิด ซึ่งได้แก่ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหา และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม ส่วนการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยเกี่ยวกับกิจกรรมโครงการ สามารถแบ่งการจัดการเรียนการสอนหรือการจัดการเรียนรู้ได้เป็น 3 แนวทาง คือ 1) การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงการ (Project activities) เป็นการจัดการเรียนรู้โดยสอดแทรกการทำโครงการเข้าไปในกิจกรรมการเรียนรู้หลังจากการเรียนรู้เนื้อหาสาระจากบทเรียนแล้ว เป็นการนำการทำโครงการเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้ 2) การสอนการทำโครงการ (teaching for projects) มีจุดประสงค์หลักเพื่อสอนให้นักเรียนทำโครงการภาษาไทยได้ 3) การจัดการเรียนรู้แบบโครงการ (project approach) หรือการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐาน (project based learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความสนใจของนักเรียนเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระภาษาไทยจากการทำโครงการที่ริเริ่มโดยนักเรียนเอง โดยครูผู้สอนหรือผู้รู้เป็นผู้ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา (ปรีชา เนาว์เย็นผล, 2555, น.10)

สำหรับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงการ ที่สอดแทรกการทำโครงการเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียน เริ่มต้นด้วยการให้นักเรียนได้ทำโครงการที่มีองค์ประกอบน้อยๆ สอดรับกับการทำแบบฝึกหัดปกติ แล้วค่อยๆ เพิ่มงานและองค์ประกอบของการเขียนรายงานการจัดทำโครงการให้อยู่ในลักษณะค่อยเป็นค่อยไปจนกระทั่งเป็นโครงการที่สมบูรณ์ โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระของบทเรียนและเชื่อมโยงความรู้ภาษาไทยผ่านกระบวนการทำโครงการ (ปรีชา เนาว์เย็นผล, 2555, น.32) ทำให้นักเรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของภาษาไทย รวมทั้งทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงการของ กรกช เอารัตน์ (2550) นัยนา จันทมิตร (2547) ปพิชชา เพชรกล้า (2550) สุรัชณี หนูแสง (2546) และ โสภานามไว (2552) เป็นต้น ซึ่งพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนของนักเรียนหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โครงการภาษาไทยสูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมโครงการภาษาไทยทุกเรื่อง

จากการทบทวนวรรณกรรมของนักวิชาการหลายท่านมีการรายงานทางวิชาการชี้แนะว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยด้วยกิจกรรมแบบโครงการเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้น

ตามความต้องการของหลักสูตรและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นงานที่นักเรียนได้รับทั้งความรู้และใช้ทั้งความคิดและการลงมือปฏิบัติ นิลมนี พิทักษ์ ลัดดา ศิลาน้อย และจรรยา บุญมีประเสริฐ (2554) กล่าวว่าโครงการเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันได้ นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเองและปฏิบัติเอง ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความคิดอย่างอิสระ ได้ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม ได้ฝึกทักษะกระบวนการในการค้นคว้าหาความรู้ เช่น การสังเกต การคิด การสำรวจ การตั้งสมมุติฐาน การทดสอบ การทดลอง การรวบรวมข้อมูล การหาข้อสรุป การอภิปรายของสมาชิกในกลุ่ม การวางแผนการทำงาน การวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบต่างๆ โครงการจะช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะการคิด ตั้งแต่เริ่มแรกคือการตั้งคำถาม (questioning) ในเรื่องของการกำหนดหัวข้อที่จะศึกษา เหตุผลที่ศึกษา วัตถุประสงค์ของการศึกษา มีการวางแผนร่วมกันว่าจะศึกษาหาความรู้ได้จากใครที่ไหน มีการกำหนดปฏิทินในการทำงานพร้อมทั้งแบ่งงานนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติตามแผนปฏิทินที่กำหนดไว้ แบ่งผู้รับผิดชอบภายในกลุ่ม ทักษะที่เป็นแกนคือทักษะการเก็บรวบรวมข้อมูล การรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาจัดแนวใหม่แล้วนำมาเขียนเรียบเรียงนักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ในการจัดทำโครงการนักเรียนได้มีการออกแบบการจัดข้อมูลต่างๆ ให้สวยงามน่าสนใจ มีการตกแต่งระบายสีซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีการออกแบบตกแต่งให้สะดุดตาน่าสนใจแตกต่างกัน สมาชิกแต่ละกลุ่มได้มีส่วนช่วยกันคิดว่าจะเขียนข้อความอย่างไรจะจัดเป็นรูปแบบอย่างไร ซึ่งในช่วงที่มีการทำโครงการ จะเกิดปัญหาในเรื่องต่างๆ นักเรียนในแต่ละกลุ่มต้องช่วยกันแก้ปัญหาซึ่งถือเป็นทักษะการคิดวิธีหนึ่ง ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยโครงการจะช่วยพัฒนาความรู้และทักษะการคิดของนักเรียนตั้งแต่เริ่มแรกของโครงการจนถึงสิ้นสุดของการทำโครงการ

เพื่อสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สอนองเจตนารมณ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 และโรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา อีกทั้งเป็นการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการพัฒนาทักษะการคิด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการหาแนวทางในการพัฒนาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และพัฒนาทักษะการคิดในกลุ่มสาระดังกล่าวให้สูงขึ้น จึงได้ทำการวิจัยในครั้งนี้เพื่อศึกษาและหาวิธีปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน โดยจัดกิจกรรมการสอนแบบโครงการที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เป็นการฝึกกระตุ้นให้เด็กได้ทำ ได้ค้นหา ได้ร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีความรับผิดชอบ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย และกระตุ้นให้นักเรียนสร้างทักษะการคิด สามารถจัดลำดับความสำคัญก่อนหลัง แก้ปัญหาได้ดี ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการคิดสูงขึ้น มีความสามารถในการคิดและเป็นการเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนในชั้นที่สูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

โรงเรียนบ้านหนองโกวิทวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 เป็นโรงเรียนขยายโอกาสขนาดใหญ่ เปิดดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้น ปฐมวัย ปีที่ 2 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ตั้งเป้าหมายที่จะพัฒนาการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา สอดคล้องตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายตามที่หลักสูตรต้องการ โรงเรียนบ้านหนองโกวิทวิทยานำการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียน โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา

นอกจากนี้แล้วการวัดผลประเมินผล การสอบ (NT: National Test) คือ การทดสอบเพื่อวัดความรู้ และความคิดรวบยอดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2562 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทวิทยา กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ความสามารถด้านภาษาโดยรวมต่ำกว่าเกณฑ์ โดยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทวิทยา ปีการศึกษา 2562 ได้คะแนนเฉลี่ย 39.96

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

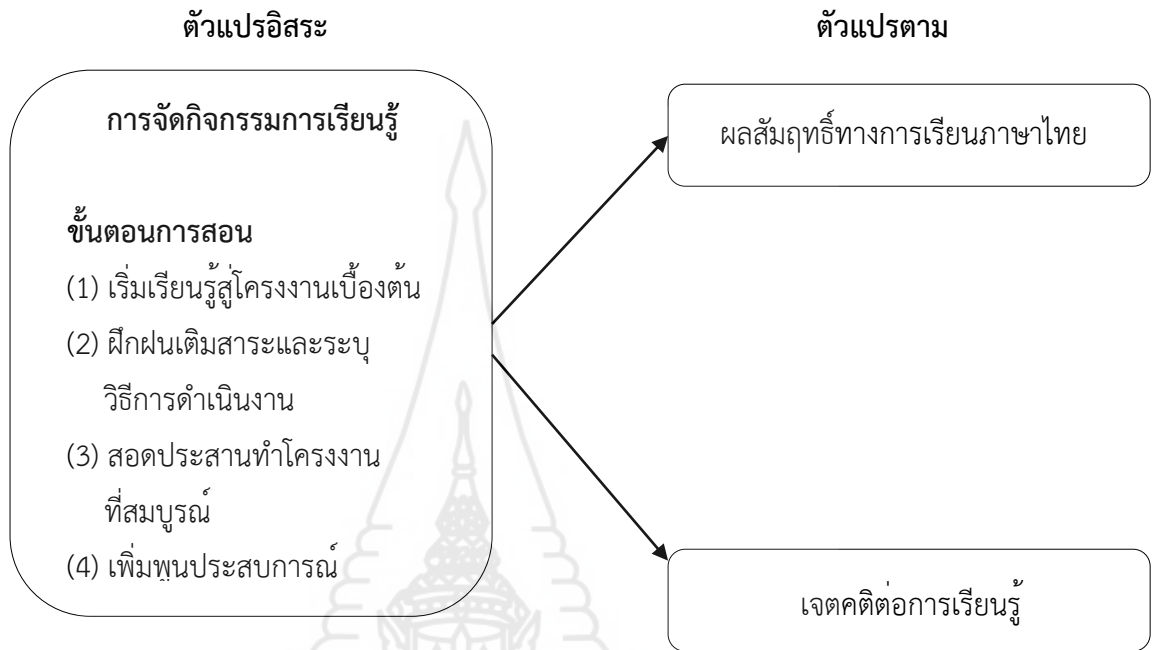
2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมโครงการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทวิทยา จังหวัดลพบุรี

2.2 เพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทวิทยา จังหวัดลพบุรี

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่โดยใช้กิจกรรมโครงการที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการสอนโดยใช้กิจกรรมโครงการ ตามการสอน 4 ขั้น (ปรีชา เนาว์เย็นผล, 2554, น.13-32) คือ (1) เริ่มเรียนรู้สู่โครงงานเบื้องต้น (2) ฝึกฝนเต็มสาระและระบุวิธีการดำเนินงาน (3) สอดประสานทำโครงงานที่สมบูรณ์ และ (4) เพิ่มพูนประสบการณ์ทำโครงงานที่สนใจ ซึ่งกิจกรรมโครงการเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สืบเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามความถนัด ความสนใจ และตามศักยภาพของนักเรียน ทั้งนี้ยังเป็นการขยาย

ฐานความรู้ของผู้เรียนให้เพิ่มมากขึ้นจากสาระการเรียนรู้โดยตรงสู่การนำมาประยุกต์ใช้และพัฒนาตนเองอย่างไม่มีขอบเขต โดยผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดังภาพที่ 1.1 ต่อไปนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 หลังการเรียนโดยใช้กิจกรรมโครงงานภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียน

4.2 เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 หลังการเรียนโดยใช้กิจกรรมโครงงานภาษาไทยอยู่ในระดับมาก

5. ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย ได้แก่

5.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 จำนวน 10 โรงเรียน 13 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 250 คน โดยจัดชั้นเรียนแบบละความสามารถ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 25 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

5.2 เนื้อหา เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน (ท 13101) เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

5.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

5.3.1 ตัวแปรอิสระ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงานภาษาไทย

5.3.2 ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

- 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย
- 2) เจตคติทางการเรียนภาษาไทย

5.4 ระยะเวลาในการทดลอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 20 ชั่วโมง

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงานภาษาไทย หมายถึง การจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551 โดยการสอดแทรกการจัดทำโครงงานให้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนรู้ ภายหลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาภาษาไทยจากบทเรียนแล้วในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป โดยเริ่มจากโครงงานอย่างง่ายที่มีองค์ประกอบน้อยๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับแบบฝึกหัด แล้วค่อยๆ เพิ่มองค์ประกอบของโครงงานให้มากขึ้น จนกระทั่งมีความสมบูรณ์ตามรูปแบบของการเขียนรายงานการจัดทำโครงงาน โดยมีขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย (ปรีชา เนาว์เย็นผล, 2555, น.32 41) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เริ่มเรียนรู้สู่โครงการเบื้องต้น คือ การฝึกทำแบบฝึกหัดหรือโครงการอย่างง่าย ฝึกการตั้งชื่อโครงการ กำหนดจุดประสงค์ ระบุหัวข้อหรือเนื้อหาสาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง และเขียนรายงานผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับจุดประสงค์

ขั้นตอนที่ 2 ฝึกฝนเติมสาระและระบุวิธีการดำเนินงาน เพิ่มเติมหัวข้อจากขั้นตอนที่ 1 โดยเพิ่มรายละเอียดของเนื้อหาหลักการใช้ภาษาไทยที่เกี่ยวข้องกับโครงการอย่างง่ายที่ทำ และเพิ่มการเขียนวิธีการดำเนินงานสั้นๆ ในการจัดทำโครงการ

ขั้นตอนที่ 3 สอดประสานทำโครงการที่สมบูรณ์ ฝึกทำโครงการที่สัมพันธ์กับบทเรียนเขียนรายงานการทำโครงการขั้นตอนเดียวกันกับขั้นตอนที่ 1 และ 2 โดยให้มีรายละเอียดชัดเจนมากยิ่งขึ้น และเพิ่มเติมหัวข้อที่สำคัญในการเขียนรายงานให้สมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 4 เพิ่มพูนประสบการณ์ทำโครงการที่สนใจ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีอิสระทางความคิดและการทำโครงการอย่างเต็มที่ ซึ่งอาจจะมีการเชื่อมโยงหรือบูรณาการกับเนื้อหาสาระหลายสาระก็ได้

6.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้เรื่อง คำควบกล้ำ คำอักษรนำ คำที่ใช้ รร (หัน) บัน และ บรร คำที่ประวิสรรชนีย์ คำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ คำพ้องรูปและคำพ้องเสียง ของนักเรียนจากการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงการภาษาไทย ซึ่งวัดจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยได้จัดสร้างขึ้น

6.3 เจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย หลังจากการที่นักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงการ วัดได้จากแบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ที่ผู้วิจัยจัดสร้างขึ้น

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 เป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาอื่นๆ โดยใช้กิจกรรมโครงการภาษาไทย เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดทักษะการเชื่อมโยงนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

7.2 เป็นแนวทางให้ครูภาษาไทยคนอื่นๆ สามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงการภาษาไทย

7.3 เป็นแนวทางแก่ผู้สนใจในการศึกษา ค้นคว้าและทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงการในเนื้อหาภาษาไทยสาระอื่นๆ

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอรายละเอียดตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดเรื่องหลักสูตร
  - 1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
  - 1.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงงาน
  - 2.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงงาน
  - 2.2 การประเมินโครงงาน
  - 2.3 ประโยชน์ที่นักเรียนจะได้เรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน
3. แนวคิดเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 3.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 3.2 การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
  - 3.3 การสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. แนวคิดเรื่องเจตคติ
  - 4.1 ความหมายของเจตคติ
  - 4.2 ลักษณะของเจตคติ
  - 4.3 องค์ประกอบของเจตคติ
  - 4.4 แนวทางการพัฒนาเจตคติ
  - 4.5 การวัดเจตคติ
  - 4.6 แบบวัดเจตคติ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดเรื่องหลักสูตร

การศึกษาแนวคิดเรื่องหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษาถือเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนให้มีความสามารถและศักยภาพที่ตรงต่อความต้องการของประเทศชาติ ดังนั้นผู้วิชาจึงได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีวิสัยทัศน์ เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติและเป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมถึงมีความรู้และทักษะพื้นฐาน เจตคติ ที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิตที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ คือเป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดมุ่งหมายและมาตรฐานการเรียนรู้อ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทย เป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ ตอบสนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสามารถครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ ของการศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย หลักสูตรวิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ภาษาไทยเป็นทักษะที่อาศัยการฝึกฝนจนชำนาญ ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง ในด้านของหลักการใช้ภาษาไทยธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทยการใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสม กับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

กรมวิชาการ (2545, น.2) ได้อธิบายถึงการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้อภาษาไทย ผู้สอนจะต้องศึกษา วิเคราะห์จุดหมายของหลักสูตร และมาตรฐานการเรียนรู้อภาษาไทยรวมถึงเอกสารต่างๆ ประกอบหลักสูตรที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อในด้านบทบาทผู้สอนจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรม จากผู้บอกความรู้แก่ผู้เรียนเป็นผู้สนับสนุนและเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้อที่มีความหมายแก่ผู้เรียน โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การเลือกรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ ผู้สอนต้องเลือกรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อที่หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียน

2. การคิดค้นเทคนิคกลวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนสามารถคิดค้นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบอื่นๆ และนำมาใช้ได้เหมาะสมกับปัจจัยต่างๆ

3. การจัดกระบวนการเรียนรู้ มีหลายรูปแบบ ผู้สอนสามารถพัฒนาและเลือกนำมาปรับใช้ โดยคำนึงถึงสภาพและลักษณะของผู้เรียน โดยเน้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติกระบวนการเรียนรู้อย่างมีความสุข ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นการจัดประสบการณ์ตรงให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติเหมือนกับการทำงานในชีวิตจริง

3.2 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ เป็นวิธีการหรือการพัฒนาพฤติกรรมที่จะช่วยดำเนินงานกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ

3.3 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความคิด คือการใช้คำถามอย่างสร้างสรรค์กิจกรรมที่พัฒนาทักษะความคิดในการเรียนรู้ภาษาไทยผู้สอนจะต้องใช้คำพูดและวิธีการต่างๆ กระตุ้นให้นักเรียนคิดและลงมือปฏิบัติ ประเมิน ปรับปรุงพัฒนางานของตนเอง และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

3.4 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ตลอดจนชุมชนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

3.5 การพัฒนาการเรียนรู้หลักการใช้ภาษา จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจธรรมชาติของภาษาและวัฒนธรรมการใช้ภาษาไทย เกิดความตระหนักว่าภาษามีความสำคัญและมีพลังกิจกรรมการพัฒนาการเรียนรู้หลักการใช้ภาษา

3.6 การพัฒนาการเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรม เป็นการเรียนรู้เรื่องราวที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนไทยในยุคสมัยต่างๆ และเป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดความซาบซึ้งในสุนทรียภาพของภาษาไทยเพื่อประโยชน์ในการดำเนินชีวิต

3.7 การพัฒนาการเรียนรู้ภูมิปัญญาทางภาษา ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจวิถีชีวิตและศิลปะการใช้ภาษาของคนในท้องถิ่น การจัดกิจกรรมจำเป็นต้องให้ผู้เรียนใช้ทักษะภาษาเพื่อการเรียน

จากการศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ข้างต้นนั้น สามารถสรุปได้ว่า การศึกษาและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยในยุคปัจจุบันนั้น ผู้สอนสามารถนำความรู้ เทคนิคและกลวิธีต่างๆ มาปรับใช้ได้อย่างกว้างขวาง โดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลายโดยการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและเรียนอย่างมีความสุข ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม บริบทและความพร้อมของผู้เรียนเพื่อให้การเรียนรู้ของผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

1.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา (2563, น.1 - 2) มีจัดการศึกษา มุ่งเน้นพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรมความสามัคคีที่ สันติวิธี ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียนสู่มาตรฐานการศึกษาชาติและการ สื่อสารสู่ระบบสากล พัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา พัฒนาการบริหารจัดการ บุคลากร งบประมาณ แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน และสร้างสัมพันธ์ชุมชนอย่าง มีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งวัตถุประสงค์ของนักเรียนระดับชั้น ประถมศึกษาต้องได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้มีความรู้ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม มีสุขภาพ กายใจ แข็งแรง สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้มีวิสัยทัศน์ในการเรียนรู้ ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะทางภาษาไทยนำไปใช้ในการ ดำรงชีวิตและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ รักและภูมิใจในภาษาไทยในฐานะ เป็นมรดกของชาติ หลักสูตรที่สถานศึกษา พัฒนาขึ้นมีรายละเอียด ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาเป็นหน่วยงานปฏิบัติที่ สำคัญในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการศึกษาของ ผู้เรียน เป็นฐานในการบริหารและการจัด การศึกษาที่เหมาะสมที่สุดกับการบริบทสังคมในท้องถิ่นที่ สถานศึกษาตั้งอยู่ เพราะสถานศึกษามี ความใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด รับรู้ปัญหาและความ ต้องการของผู้เรียนและชุมชนได้เป็นอย่างดี กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำหลักสูตรแกนกลาง สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ขึ้น ซึ่งเป็น หลักสูตรแกนกลางประกอบด้วยสาระและมาตรฐาน การเรียนรู้ 8 กลุ่ม ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะการงานอาชีพและ เทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ สถานศึกษาจึงมี หน้าที่จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของตน ประกอบด้วยการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม และมวลประสบการณ์ที่สถานศึกษาแต่ละ แห่งวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยจัดทำสาระการเรียนรู้ รวมทั้งจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และสอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

2. คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน ศึกษาการอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของ คำ คำคล้องจอง อ่านข้อความและบทร้อยกรองง่ายๆ ที่ประกอบด้วยคำพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 1,200 คำ คำที่มีตัวการ์ตูน คำที่มี รร คำที่มีพยัญชนะและสระไม่ออกเสียง คำพ้อง คำที่ใช้ ๗ ฤ ฤ ฝักการ อ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น นิทานหรือเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่น อ่านเรื่องเล่าสั้นๆ บทเพลง บทร้อย กรอง บทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น อ่านข่าวและเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันในท้องถิ่นและ ชุมชน การอ่านหนังสือตามความสนใจที่เหมาะสมกับวัย หนังสือที่ครูและนักเรียนกำหนดร่วมกัน ปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำแนะนำต่าง ๆ อ่านประกาศ ป้ายโฆษณา และคำขวัญ การอ่านข้อมูลจาก แผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ มารยาทในการอ่าน การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่ง

บรรทัดตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย การเขียนบรรยายเกี่ยวกับลักษณะของ คน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ เขียนบันทึกประจำวัน เขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องตามจินตนาการ จากคำ ภาพ และ หัวข้อที่กำหนดในการเขียน การเขียนต้องใช้ภาษาเขียนเหมาะสมกับเวลา สถานที่ และบุคคล ไม่เขียนล้อเลียนผู้อื่น การอ่านจับใจความและพูดแสดงความคิดเห็นแสดงความรู้สึกจากเรื่องที่ฟัง ดู ทั้งที่เป็นความรู้และความบันเทิง รายการสำหรับเด็ก ข่าว เหตุการณ์ ฝึกการพูดสื่อสารการแนะนำ/เชิญชวนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในด้านต่างๆ การพูดในโอกาสต่างๆ มารยาทในการฟัง มารยาทในการดู มารยาทในการพูด การสะกดคำ การแจกลูก และการอ่านเป็นคำ อ่านคำที่มีตัวสะกดที่ตรงตาม มาตรฐานและไม่ตรงตามมาตรฐาน การผันอักษร คำควบกล้ำ อักษรนำ คำที่ประวิสรรชนีย์ และคำที่ไม่ ประวิสรรชนีย์ คำที่มี ฤ ฎ คำที่ใช้ บัน บรร คำที่ใช้ รร ตัวการ์ตูน ความหมายของคำ ชนิดของคำ ได้แก่ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา การใช้พจนานุกรมการแต่งประโยคเพื่อการสื่อสาร ได้แก่ ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ ประโยคคำถาม ประโยคขอร้อง ประโยคคำสั่ง คำคล้องจอง คำ ขวัญ การใช้คำ ภาษาไทยมาตรฐาน คำภาษาถิ่น เรียนรู้เรื่องวรรณคดี วรรณกรรม และเพลงพื้นบ้าน นิทานหรือเรื่องในท้องถิ่น เรื่องสั้นง่ายๆ ปริศนาคำทาย บทร้อยกรอง เพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก วรรณกรรมและวรรณคดี บทอาขยาน และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบท ร้อยกรองตามความสนใจ โดยใช้ทักษะกระบวนการอ่าน การเขียน การฟัง การดู การพูดอย่างมี วิจารณ์ญาณ และสร้างสรรค์ สามารถแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก ลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็น เหตุเป็นผล ใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล สามารถวิเคราะห์วรรณคดีและ วรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด และนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง มีนิสัยรักการอ่าน และมีมารยาทในการอ่าน เขียน การฟัง ดู และพูด ภูมิใจในความงดงามของภาษา เห็นคุณค่า ร่วม อนุรักษ์ สืบสานภูมิปัญญาไทย รักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติไทยตลอดไป

3. มาตรฐานและตัวชี้วัด

ท 1.1 ป.3/1, ป.3/2, ป.3/3, ป.3/4, ป.3/5, ป.3/6, ป.3/7, ป.3/7, ป.3/9

ท 2.1 ป.3/1, ป.3/2, ป.3/3, ป.3/4, ป.3/5, ป.3/6

ท 3.1 ป.3/1, ป.3/2, ป.3/3, ป.3/4, ป.3/5, ป.3/6

ท 4.1 ป.3/1, ป.3/2, ป.3/3, ป.3/4, ป.3/5, ป.3/6

ท 5.1 ป.3/1, ป.3/2, ป.3/3, ป.3/4

รวม 5 มาตรฐาน 31 ตัวชี้วัด

4. โครงสร้างรายวิชา

โครงสร้างรายวิชา

ท 13101 ภาษาไทย 3
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 เวลา 200 ชั่วโมง

ตารางที่ 2.1 โครงสร้างรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา ชั่วโมง
1	ปฏิบัติการสายลับ จิ๋ว	ท 1.1 ป3/3 ท 1.1 ป3/4 ท 1.1 ป3/6 ท 2.1 ป.3/2 ท 3.1 ป.3/4 ท 3.1 ป.3/5 ท 4.1 ป.3/1 ท 4.1 ป.3/3	- การอ่านออกเสียงและการบอก ความหมายของคำ คำคล้องจอง ข้อความและบทร้อยกรองง่ายๆที่ ประกอบด้วยคำพื้นฐานเพิ่มจาก ป. 2 ไม่น้อยกว่า 12,000 คำ - มารยาทในการอ่าน - การคัดลายมือตัวบรรจงเต็ม บรรทัดตามรูปแบบ การเขียนตัว อักษรไทย - การเขียนแสดงความคิดเห็น - เขียนเรื่องจากภาพ - การพูดสื่อสารในชีวิตประจำวัน - การอ่านเป็นคำมาตราตัวสะกดที่ ตรงตามมาตรา - การอ่านเป็นคำมาตราตัวสะกดที่ ไม่ตรงตามมาตรา	17
2	แต่เด็กชื่อไว้	ท 1.1 ป3/1 ท 1.1 ป3/3 ท 1.1 ป3/4 ท 1.1 ป3/6 ท 2.1 ป.3/2 ท 2.1 ป.3/5 ท 3.1 ป.3/4 ท 4.1 ป.3/1 ท 4.1 ป.3/3	- การอ่านจับใจความสำคัญจาก สื่อต่าง ๆ - การอ่านบทร้อยกรอง - การอ่านข้อเขียนเชิงอธิบายและ ปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำแนะนำ - การเขียนบรรยายเกี่ยวกับ ลักษณะของคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ นิทาน การ์ตูน ข่าว และ เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	17

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา ชั่วโมง
		ท 4.1 ป.3/4	<ul style="list-style-type: none"> - การผันอักษรกลาง อักษรสูง อักษรต่ำ - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำที่ประวิสรรชนีย์ - คำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ - พุดแสดงความคิดเห็นพุดรายงาน 	
3	ปานี้มีคุณ	ท 1.1 ป.3/1 ท 1.1 ป.3/3 ท 1.1 ป.3/4 ท 2.1 ป.3/2 ท 2.1 ป.3/5 ท 3.1 ป.3/4	<ul style="list-style-type: none"> - การอ่านข้อมูลจากแผนภาพ - แผนที่ - แผนภูมิ - การเขียนบันทึกประจำวัน - เรื่องเล่าและสารคดีสำหรับเด็ก - เขียนเรื่องจากภาพ - อ่านบทอาชยาน - อ่านบทร้อยกรองตามที่กำหนด 	17
4	อาหารดีชีวีมีสุข	ท 1.1 ป.3/1 ท 1.1 ป.3/3 ท 1.1 ป.3/4 ท 1.1 ป.3/6 ท 2.1 ป.3/2 ท 3.1 ป.3/4 ท 4.1 ป.3/1	<ul style="list-style-type: none"> - ข่าวและเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันในห้องถิ่นและชุมชน - การเขียนเรื่องตามจินตนาการ - การเขียนเรื่องจากคำ ภาพและหัวเรื่องที่กำหนด - การแนะนำตนเอง - การแนะนำสถานที่ในโรงเรียนและในชุมชน - การแนะนำ/เชิญชวนเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในด้านต่างๆ เช่นการรักษาความสะอาดของร่างกาย ชนิดของคำ ได้แก่ - คำนาม - คำกริยา 	17

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา ชั่วโมง
			- คำสรรพนาม	
5	ทำดี...อย่าหวั่นไหว	ท 1.1 ป.3/1 ท 1.1 ป.3/3 ท 1.1 ป.3/4 ท 1.1 ป.3/6 ท 2.1 ป.3/2 ท 2.1 ป.3/5 ท 3.1 ป.3/4 ท 3.1 ป.3/5 ท 4.1 ป.3/1	- การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ - อ่านข่าวและเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันในท้องถิ่นและชุมชน - การเขียนเรื่องตามจินตนาการ - การเขียนเรื่องจากคำ ภาพ - การเขียนเรื่องจากภาพ - การเขียนเรื่องตามหัวข้อที่กำหนด - การแนะนำตนเอง - การพูดเล่าเรื่อง - การตอบคำถาม	5
6	พลังงานคือชีวิต	ท 1.1 ป.3/1 ท 1.1 ป.3/2 ท 1.1 ป.3/3 ท 1.1 ป.3/4 ท 2.1 ป.3/2 ท 2.1 ป.3/5 ท 3.1 ป.3/4 ท 4.1 ป.3/1 ท 4.1 ป.3/4	- เขียนแสดงความคิดเห็น - เขียนแผนภาพ - เขียนโครงเรื่อง - เขียนอ่านคำพ้องรูป - เขียนอ่านคำพ้องเสียง - การอ่านสะกุดคำ - การอ่านแจกลูก	17
7	ความฝันเป็นจริงได้	ท 1.1 ป.3/1 ท 1.1 ป.3/3 ท 1.1 ป.3/4 ท 2.1 ป.3/2 ท 2.1 ป.3/5 ท 3.1 ป.3/4	- เขียนแสดงความคิดเห็น - เขียนแผนภาพ - เขียนโครงเรื่อง - เขียนอ่านคำราชาศัพท์ - การอ่านสะกุดคำ - การอ่านแจกลูก	17

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา ชั่วโมง
		ท 4.1 ป.3/1 ท 4.1 ป.3/7 ท 4.1 ป.3/4	- ฟังการสัมภาษณ์ - ฟังการรายงานพร้อม - ตอบคำถาม	
8	ภูมิใจภาษาไทย ของเรา	ท 1.1 ป.3/1 ท 1.1 ป.3/2 ท 1.1 ป.3/3 ท 1.1 ป.3/4 ท 1.1 ป.3/6 ท 2.1 ป.3/2 ท 2.1 ป.3/5 ท 3.1 ป.3/1 ท 3.1 ป.3/4 ท 4.1 ป.3/1	- การคัดลายมือตัวบรรจงเต็ม บรรทัดตามรูปแบบการเขียน - ตัว อักษรไทย - เขียนแสดงความคิดเห็น - เขียนเรื่องจากภาพ - การพูดสื่อสารในชีวิตประจำวัน - พุดรายงาน - การอ่านสะกดคำ - การอ่านแจกคำ - ฟังการสัมภาษณ์ - ฟังการรายงานพร้อมตอบคำถาม	17
9	คิดไปรู้ไป	ท 1.1 ป.3/1 ท 1.1 ป.3/3 ท 1.1 ป.3/4 ท 1.1 ป.3/6 ท 2.1 ป.3/2 ท 2.1 ป.3/5 ท 3.1 ป.3/1 ท 3.1 ป.3/4 ท 4.1 ป.3/1	- เขียนแสดงความคิดเห็น - เขียนแผนภาพโครงการ - พูดสื่อสารในชีวิตประจำวัน - พุดรายงาน - การอ่านสะกดคำ - การแจกลูก - ฟังการสัมภาษณ์ - ฟังการรายงาน - ตอบคำถาม	17
10	นอกเมือง...ในกรุง	ท 1.1 ป.3/1 ท 1.1 ป.3/3 ท 1.1 ป.3/4 ท 2.1 ป.3/5 ท 3.1 ป.3/4	- เขียนแสดงความคิดเห็น - เขียนแผนภาพโครงการ - พูดสื่อสารในชีวิตประจำวัน - พุดรายงาน - การอ่านสะกดคำ	17

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา ชั่วโมง
		ท 4.1 ป.3/1 ท 4.1 ป.3/3 ท 4.1 ป.3/4 ท 5.1 ป.3/4	- การแจกลูก - ฟังการสัมภาษณ์ - ฟังการรายงาน - ตอบคำถาม	
11	สงขลาเล่าเรื่อง	ท 1.1 ป.3/1 ท 1.1 ป.3/3 ท 1.1 ป.3/4 ท 2.1 ป.3/2 ท 2.1 ป.3/5 ท 3.1 ป.3/4 ท 4.1 ป.3/1 ท 4.1 ป.3/3 ท 5.1 ป.3/5	- เขียนแสดงความคิดเห็น - เขียนแผนภาพ โครงการ - เขียนจดหมาย - พูดสื่อสารในชีวิตประจำวัน - พูดรายงาน - การอ่านสะกดคำ - การอ่านแจกลูก - ฟังการสัมภาษณ์ - ฟังการรายงาน - ตอบคำถาม	17
12	ประชาติไปไทยใบเล็ก	ท 1.1 ป.3/1 ท 1.1 ป.3/3 ท 1.1 ป.3/4 ท 2.1 ป.3/2 ท 2.1 ป.3/5 ท 3.1 ป.3/4 ท 4.1 ป.3/1 ท 5.1 ป.3/5	- เขียนแสดงความคิดเห็น - เขียนแผนภาพ โครงการ คำกริยา - พูดสื่อสารในชีวิตประจำวัน - พูดรายงาน - การอ่านสะกดคำ - ฟังการสัมภาษณ์ - ฟังการรายงาน - ตอบคำถาม	
13	ของดีในตำบล	ท 1.1 ป.3/1 ท 1.1 ป.3/3 ท 1.1 ป.3/4 ท 2.1 ป.3/2 ท 2.1 ป.3/5 ท 3.1 ป.3/4 ท 4.1 ป.3/1	- เขียนแสดงความคิดเห็น - เขียนแผนภาพ คำวิเศษณ์ - พูดสื่อสารในชีวิตประจำวัน - พูดรายงาน - การอ่านสะกดคำ	17

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา ชั่วโมง
		ท 4.1 ป.3/5 ท 5.1 ป.3/4		
14	ธรรมชาติเจ้าเอย	ท 1.1 ป.3/1 ท 1.1 ป.3/3 ท 1.1 ป.3/4 ท 2.1 ป.3/2 ท 2.1 ป.3/5 ท 3.1 ป.3/4 ท 4.1 ป.3/1 ท 4.1 ป.3/5 ท 5.1 ป.3/4	- เขียนแสดงความคิดเห็น - เขียนแผนภาพ - พูดสื่อสารในชีวิตประจำวัน - พุดรายงาน - การอ่านสะกดคำ - ฟังการรายงาน - ตอบคำถาม	17
15	เล่นทายคำ	ท 1.1 ป.3/1 ท 1.1 ป.3/2 ท 1.1 ป.3/3 ท 1.1 ป.3/4 ท 1.1 ป.3/6 ท 2.1ป.3/2 ท 2.1ป.3/5 ท 3.1 ป.3/4 ท 4.1 ป.3/1	- เขียนแสดงความคิดเห็น - เขียนแผนภาพ การใช้เครื่องหมายต่างๆ - พูดสื่อสารในชีวิตประจำวัน - พุดรายงาน - การอ่านสะกดคำ - การแจกลูก - ฟังการสัมภาษณ์ - ฟังการรายงาน - ตอบคำถาม	17
16	บันทึกความหลัง	ท 1.1 ป.3/1 ท 1.1 ป.3/3 ท 1.1 ป.3/4 ท 2.1 ป.3/2 ท 2.1 ป.3/5 ท 3.1 ป.3/4 ท 4.1 ป.3/6	- เขียนแสดงความคิดเห็น - เขียนแผนภาพ โครงการ สำนวน โวหาร คำคล้องจอง - พูดสื่อสารในชีวิตประจำวัน - พุดรายงาน - การอ่านสะกดคำ - การแจกลูก	17

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้	เวลา ชั่วโมง
		ท 5.1 ป.3/4	- ฟังการสัมภาษณ์ - ฟังการรายงาน	
รวม				200

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ได้นำสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา มาใช้ในการวิจัยโดยนำสาระการเรียนรู้หลักการใช้ภาษาไทยโดยมีการกำหนดเนื้อหาจากบทเรียนในภาคเรียนที่ 2 เรื่องที่เรียนดังต่อไปนี้

- 1) คำควบกล้ำแท้
- 2) คำควบกล้ำไม่แท้
- 3) คำอักษรนำ
- 4) คำที่ประวิสรรชนีย์
- 5) คำที่ไม่ประวิสรรชนีย์
- 6) คำที่ใช้ รร (หัน)
- 7) คำที่ใช้ บัน
- 8) คำที่ใช้ บรร
- 9) คำพ้องรูปและคำพ้องเสียง

เพื่อนำมาเป็นเนื้อหาในการสร้างเครื่องมือวิจัยและทำการทดลองในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบและเขียนแผนกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยมุ่งเน้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพและความสมดุล ทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงงาน

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงงานเป็นข้อมูลความรู้ที่ช่วยให้ผู้วิจัยได้ศึกษาและสามารถนำมาปรับใช้ให้เป็นแนวทางในการพัฒนางานวิจัยของตนเองได้ โดยแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงงาน ผู้วิจัยสามารถรวบรวมไว้เป็นรายละเอียดดังนี้

2.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ

ปรีชา เนาว์เย็นผล (2555, น.32 - 41) ได้กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงการไว้โดยละเอียดว่า เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สอดแทรกกิจกรรมการทำโครงการเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของบทเรียน เริ่มต้นด้วยการแนะนำและให้นักเรียนได้ลงมือทำโครงการที่มีองค์ประกอบน้อยๆ ซึ่งสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ และการทำแบบฝึกหัดตามปกติของการจัดการเรียนรู้แล้วค่อยๆ เพิ่มงานและองค์ประกอบการเขียนรายงานการจัดทำโครงการให้มากขึ้นในลักษณะค่อยเป็นค่อยไปจนกระทั่งมีความสมบูรณ์ตามรูปแบบของการเขียนรายงานการจัดทำโครงการ โดยมีจุดประสงค์เพื่อนักเรียนได้เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจสาระสำคัญของบทเรียนและการเชื่อมโยงความรู้ผ่านการทำโครงการ ในขณะเดียวกันก็ได้เรียนรู้วิธีการทำโครงการในลักษณะที่มีความเชื่อมโยงกับสาระในบทเรียนและครอบคลุมถึงการประยุกต์ใช้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนได้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงการสามารถแบ่งเป็นขั้นตอนใหญ่ๆ ได้ 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การเริ่มเรียนรู้สู่โครงการเบื้องต้น: ฝึกทำแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมโดยให้นำเสนอในรูปโครงการอย่างง่าย ฝึกการตั้งชื่อโครงการ กำหนดจุดประสงค์ของโครงการ ระบุหัวข้อของเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง และการเขียนรายงานผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับจุดประสงค์

ขั้นตอนที่ 2 การฝึกฝนเติมสาระและระบุวิธีดำเนินงาน: เพิ่มเติมหัวข้อจากขั้นตอนที่ 1 โดยเพิ่มรายละเอียดของเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับโครงการอย่างง่ายที่ทำ และเพิ่มการเขียนวิธีดำเนินงานสั้นๆ ในการจัดทำโครงการ

ขั้นตอนที่ 3 การสอดประสานทำโครงการที่สมบูรณ์: ฝึกการทำโครงการที่สัมพันธ์กับบทเรียน ให้มีความลุ่มลึกมากยิ่งขึ้น เขียนรายงานการทำโครงการทำนองเดียวกันกับขั้นตอนที่ 1 และ 2 โดยให้มีความละเอียดชัดเจนมากยิ่งขึ้น และมีการเพิ่มเติมหัวข้อที่สำคัญในการเขียนรายงานให้สมบูรณ์ ได้แก่ ความเป็นมา ระยะเวลาดำเนินงาน สรุปผลและข้อเสนอแนะ และหัวข้ออื่นๆ ที่เห็นว่ามีความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ 1 - 3 เป็นการฝึกฝนให้นักเรียนทำโครงการที่สอดคล้องกับกิจกรรมหรือแบบฝึกหัดของบทเรียนในกรอบของจุดประสงค์การเรียนรู้ รวมถึงการขยายขอบเขตขององค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนเป็นการสอดแทรกโครงการเข้าไปในกิจกรรมการเรียนรู้ของบทเรียนเมื่อนักเรียนประสบความสำเร็จจากขั้นตอนที่ 1 - 3 แล้ว จึงดำเนินการในขั้นตอนที่ 4 ต่อไป

ขั้นตอนที่ 4 การเพิ่มพูนประสบการณ์ทำโครงการที่สนใจ: เพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับการจัดทำโครงการประเภทต่างๆ นอกเหนือไปจากการทำโครงการที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีอิสระในการทำโครงการอย่างเต็มที่ อาจเป็นโครงการที่นักเรียนสนใจศึกษาเพิ่มเติมในเชิงลึกเป็นการเฉพาะ ซึ่งมีความเชื่อมโยงหรือบูรณาการกับเนื้อหาสาระหลายสาระได้

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเตรียมการสู่กิจกรรมโครงงาน ครูควรสอดแทรกการใช้คำถามแบบเปิดกว้าง หรือคำถามปลายเปิดซึ่งเป็นคำถามที่มีหลายๆ คำตอบ รวมถึงการให้นักเรียนเป็นผู้หาตัวอย่างที่สอดคล้องกับเนื้อหาของบทเรียนที่กำลังเรียน คำถามหรือปัญหาปลายเปิดนั้นสามารถพัฒนาและฝึกฝนจากคำถามหรือปัญหาปกติ เพื่อเป็นการจุดประกายเริ่มต้นซึ่งการมีอิสระทางความคิดที่ยังอยู่ภายในกรอบที่กำหนดตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ของบทเรียนทำให้ไม่ยากเกินไปในการตอบ เป็นการฝึกการคิดแบบยืดหยุ่นที่นำไปสู่การคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รายละเอียดของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงงาน มีดังต่อไปนี้

2.1.1 ขั้นตอนที่ 1 เริ่มเรียนรู้สู่โครงงานเบื้องต้น: ขั้นตอนต่างๆ ไป ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่นิยมใช้กันสรุปย่อๆ ได้ดังนี้

- 1) นำเข้าสู่บทเรียน โดยการทบทวนความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนเนื้อหาใหม่ หรือสร้างความตระหนักให้เห็นความสำคัญของบทเรียน
- 2) นำเสนอเนื้อหาใหม่ ด้วยการเสนอตัวอย่าง บทนิยาม หรือใช้การแก้ปัญหาที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงสู่เนื้อหาใหม่
- 3) เสริมสร้างความเข้าใจ นำเสนอตัวอย่างเพิ่มเติม ครูและนักเรียนสรุปข้อความรู้ร่วมกัน
- 4) นำไปใช้ แสดงการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อาจอยู่ในการแก้ปัญหา
- 5) ฝึกทักษะและทบทวน รวมทั้งการขยายฐานความรู้ ด้วยการให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับบทเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนข้างต้นสามารถสอดแทรกกิจกรรมโครงงานปรับเปลี่ยนและเพิ่มเติมส่วนท้ายของกิจกรรมการเรียนรู้ ในขั้นฝึกทักษะและทบทวน ด้วยการให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมที่สอดแทรกแนวคิดของการจัดทำโครงงาน โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มให้นำเสนอกิจกรรมในรูปแบบโครงงานอย่างง่าย ขนาดเล็กอาจเรียกว่า “โครงงานน้อย” (mini project) ซึ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยให้เขียนรายงานการทำโครงงานเพียง 3 – 4 ส่วนก็พอ ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

- 1) ชื่อโครงงาน สามารถกำหนดให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่นักเรียนกำลังเรียน หรือเป็นชื่อชื่อในลักษณะที่ดึงดูดความสนใจซึ่งมีความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่จะนำเสนอในรูปแบบของโครงงาน
- 2) ผู้จัดทำโครงงาน ระบุชื่อนักเรียนที่ทำหรือชื่อกลุ่มที่จัดทำโครงงานร่วมกัน กลุ่มละ 3 – 4 คน

3) จุดประสงค์ ในส่วนนี้ถือว่าเป็นเรื่องใหม่สำหรับนักเรียนการเริ่มต้นฝึกให้นักเรียนมีความรู้สึว่าการเขียนจุดประสงค์ไม่ยากและสามารถทำได้ด้วยตนเองก็คือ การปรับเปลี่ยนคำสั่งที่ให้ทำกับแบบฝึกหัดพัฒนาจุดประสงค์ของโครงการ

ครูผู้สอนจะต้องทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาโครงการไปด้วยในตัว ช่วยดูแลและแนะนำการเขียนจุดประสงค์ของโครงการให้อยู่ในกรอบของจุดประสงค์การเรียนรู้เนื่องจากเป็นโครงการในระยะเริ่มต้น มีความเชื่อมโยงกับบทเรียนโดยตรงไปตรงมา

4) สารการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง ให้ระบุเพียงชื่อหัวข้อ หรือ ชื่อเรื่องของบทเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับโครงการที่นักเรียนทำ ในการทำโครงการขั้นตอนแรกนี้ให้นักเรียนระบุเพียงชื่อของหัวข้อ หรือชื่อเรื่องก็เพียงพอ รายละเอียดต่างๆ ให้อธิบายก่อนก็ได้

5) ผลการดำเนินงาน ส่วนประกอบของโครงการในส่วนนี้ต้องมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของโครงการ เนื่องจากจุดประสงค์ของโครงการสามารถพัฒนามาจากคำสั่งของแบบฝึกหัดหรือคำสั่งของกิจกรรม ผลการดำเนินงานก็สามารถพัฒนามาจากวิธีทำและคำตอบที่ทำตามคำสั่ง รวมถึงการแสดงผลตามที่ระบุในจุดประสงค์นั่นเอง ทั้งนี้ผู้จัดทำต้องมีวิธีการนำเสนอเป็นของตนเอง นำเสนอให้น่าสนใจกว่าการทำแบบฝึกหัดปกติ

ครูอาจต้องใช้เวลาในการจัดกิจกรรมสัก 3 - 4 ครั้ง ครั้งละ 1 - 2 ชั่วโมง เพื่อให้นักเรียนมีความคุ้นเคยกับการทำโครงการอย่างง่ายๆ ในระยะแรกนี้ครูจะมีบทบาทในการแนะนำนักเรียนค่อนข้างมากเพื่อให้การจัดทำโครงการอยู่ในกรอบของจุดประสงค์ของบทเรียนและควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำเสนอโครงการ ด้วยวิธีการนำเสนอโดยใช้สื่อช่วยในการนำเสนอ หรือจัดแสดงโครงการบนป้ายนิเทศของห้องเรียน

2.1.2 ขั้นตอนที่ 2 ฝึกฝนเติมสาระและระบุวิธีดำเนินงาน หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการเปิดโอกาสให้นักเรียนมีอิสระในการคิด ในการให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด หรือกิจกรรมหลังเรียน ครูสามารถฝึกให้นักเรียนนำเสนอในรูปแบบโครงการอย่างต่อเนื่องต่อไป ส่วนประกอบของรายงานการทำโครงการที่ควรให้นักเรียนเพิ่มเติมในการจัดทำโครงการ ขั้นตอนที่ 2 นี้ คือการเพิ่มเติมรายละเอียดของเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง และการเขียนวิธีดำเนินงานโดยให้เขียนต่อจากจุดประสงค์ โดยมีสาระ ดังต่อไปนี้

1) สาระที่มีความเกี่ยวข้อง ให้นักเรียนพิจารณาว่าโครงการที่จัดทำมีความเกี่ยวข้องหรือได้นำเนื้อหาสาระส่วนใดส่วนหนึ่งมาใช้บ้าง ซึ่งในขั้นตอนที่ 1 นักเรียนเขียนเฉพาะชื่อหัวข้อหรือชื่อเรื่อง ต่อมาในขั้นตอนที่ 2 นี้อาจให้เพิ่มเติมสาระสำคัญของเนื้อหาลงไปด้วย

2) วิธีดำเนินงาน กล่าวถึง วิธีการที่นำไปสู่การได้คำตอบ สิ่งที่ต้องการหรือผลตามที่กำหนดในจุดประสงค์ให้แสดงขั้นตอนที่นำไปสู่การได้ผลดำเนินงานตามโครงการ นักเรียน

สามารถเขียนเรียบเรียงขึ้นจากวิธีการหรือขั้นตอนที่นักเรียนปฏิบัติโดยตรง การเขียนเล่าสิ่งที่ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นสิ่งที่ไม่ยากสำหรับตัวนักเรียน วิธีการดำเนินงานที่ใช้ในโครงการงาน เช่น การศึกษาเอกสาร ตำรา การสัมภาษณ์ผู้รู้ การสำรวจ การสังเกต การทดลอง การสร้างสิ่งประดิษฐ์ รวมถึงการสร้างแบบจำลองเพื่อหาคำตอบ

2.1.3 ขั้นตอนที่ 3 สอดประสานทำโครงการที่สมบูรณ์ เมื่อถึงระยะนี้ ถือว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำโครงการได้พอสมควร สามารถฝึกทำโครงการที่มีความลุ่มลึกและมีขนาดใหญ่ขึ้นได้ การเขียนรายงานการทำโครงการในขั้นตอนที่ 3 เป็นการเขียนหัวข้อต่างๆ ที่มีความละเอียดชัดเจนขึ้น มีการเพิ่มเติมองค์ประกอบของโครงการให้สมบูรณ์ตามรูปแบบของการเขียนรายงานโครงการ

เมื่อทำถึงขั้นตอนนี้ สาระในบทเรียนต่างๆ ก็เป็นการประยุกต์ใช้ความรู้ในลักษณะต่างๆ หรือเป็นการขยายฐานความคิดของเรื่องที่เรียนออกไป ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้จัดทำโครงการที่มีองค์ประกอบครบถ้วน เป็นโครงการที่สมบูรณ์ชัดเจนขึ้น จัดว่าเป็นโครงการใหญ่ที่ต้องใช้ความคิดและเวลาพอสมควร หัวข้อหรือองค์ประกอบของรายงานโครงการในขั้นตอนที่ 3 ที่ควรเพิ่มเติมจากขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 ให้สมบูรณ์ มีดังต่อไปนี้

1) ครูที่ปรึกษา คือ ผู้ที่นักเรียนสามารถไปปรึกษาโดยครูผู้นั้นมีความถนัดและสนใจในเรื่องที่นักเรียนจัดทำโครงการ โดยครูที่ปรึกษาจะเป็นผู้ให้ข้อคิด ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขอุปสรรคหรือปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะที่ทำโครงการ ระหว่างทำโครงการหรือสิ้นสุดโครงการ

2) ความเป็นมา ให้กล่าวถึงเหตุผลแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความสนใจในการทำโครงการนี้ขึ้นมา เช่น หลังจากเรียนเนื้อหาแล้ว ต้องการหาตัวอย่างเพิ่มเติมหรือเสริมความเข้าใจในเรื่องที่เรียน หรืออยากทราบว่าเนื้อหาที่เรียนมีความเกี่ยวข้องกับสิ่งรอบตัว หรือนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างไรบ้าง

3) ระยะเวลาในการดำเนินงาน บอกช่วงเวลาหรือระยะเวลารวมในการจัดทำโครงการ อาจนำไปไว้เป็นส่วนขยายของวิธีดำเนินงานก็ได้

4) สรุปและข้อเสนอแนะ เป็นการสรุปสาระสำคัญของผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ ควรสรุปแยกเป็นข้อๆ นอกจากนี้สามารถเพิ่มเติมสิ่งที่นักเรียนผู้จัดทำได้รับประสบการณ์จากการจัดโครงการในลักษณะที่เป็นข้อค้นพบความรู้ รวมถึงแนวทางที่จะเสนอแนะให้ผู้อื่นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

2.1.4 ขั้นตอนที่ 4 เพิ่มพูนประสบการณ์ ในขั้นตอนนี้ จัดเป็นกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนจัดทำโครงการโดยตรง เปิดโอกาสให้กลุ่มของนักเรียนคิดหัวข้อโครงการเองตามความสนใจมีความเป็นอิสระมากขึ้น ซึ่งไม่จำเป็นต้องอยู่ภายใต้กรอบของจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจมีความเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้หลายเรื่อง หรือเป็นลักษณะของการบูรณาการก็ได้ ลักษณะ

เป็นกิจกรรมเสริมนอกเหนือจากการเรียนการสอนปกติก็ได้ ครูควรให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการที่มีลักษณะแตกต่างไปจากเดิม เช่นโครงการประเภททดลองที่ต้องเพิ่มองค์ประกอบของโครงการในเรื่องตัวแปรต้น ตัวแปรตาม สมมุติฐานของการทดลองและการแสดงผลการทดสอบสมมุติฐานในผลการดำเนินงาน

การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงการ ขั้นตอนเริ่มต้นนักเรียนจะมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการจัดทำโครงการค่อนข้างน้อย บทบาทส่วนใหญ่อยู่ที่ครูจะเป็นฝ่ายกำหนดแนวทางเพื่อให้โครงการอยู่ในกรอบจุดประสงค์การเรียนรู้แต่นักเรียนก็มีอิสระในการดำเนินการเอง ขั้นตอนต่อมานักเรียนนักเรียนมีบทบาทมากขึ้นจนกระทั่งมีอิสระในการจัดทำโครงการอย่างเต็มที่ครูจะลดบทบาทลงเพื่อทำหน้าที่เป็นครูที่ปรึกษาโครงการ

ดังนั้นกล่าวโดยสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงการภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทยที่ผู้วิจัยทำขึ้นนี้ จะแบ่งกระบวนการของกิจกรรมออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การเริ่มเรียนรู้สู่โครงการเบื้องต้น โดยการให้นักเรียนนำเสนอโครงการอย่างง่าย ขั้นตอนที่ 2 การฝึกฝนเติมสาระและระบุวิธีการดำเนินงาน โดยเป็นโครงการอย่างง่ายที่มีการเพิ่มเติมรายละเอียดของเนื้อหาสาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง เพิ่มกระบวนการวิธีดำเนินงานสั้นๆ ลงไป ขั้นตอนที่ 3 การสอดประสานทำโครงการที่สมบูรณ์ เป็นการฝึกฝนให้นักเรียนทำโครงการที่สัมพันธ์กับบทเรียน เขียนรายงานให้สมบูรณ์มากขึ้น ขั้นตอนที่ 4 การเพิ่มพูนประสบการณ์การทำโครงการที่สนใจ ให้นักเรียนมีอิสระในการจัดทำโครงการอย่างเต็มที่และเต็มกำลังความสามารถ หรืออาจจะเชื่อมโยงการบูรณาการกับเนื้อหาสาระหลายสาระก็ได้ โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สอดแทรกกิจกรรมโครงการเข้าไปในขั้นตอนต่างๆ ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สำหรับโครงการฉบับสมบูรณ์นักเรียนได้จัดทำโครงการภาษาไทยที่นำความรู้เรื่องหลักการใช้ภาษาไทยไปปรับใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและเป็นพื้นฐานในการเรียนภาษาไทยในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

2.2 การประเมินโครงการ

ปรีชา เนาว์เย็นผล (2555, น.20-21) อธิบายถึงลักษณะการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินโครงการตามแนวทางของการประเมินตามสภาพจริงสามารถแบ่งได้เป็น 2 ตอน คือ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ซึ่งในแต่ละตอนต้องกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการประเมิน การประเมินกระบวนการจัดทำโครงการ เป็นการประเมินระหว่างการผลิตปฏิบัติทำโครงการของนักเรียนทั้งที่เป็นรายบุคคลและร่วมมือกันทำงานเป็นกลุ่ม ครอบคลุมการวางแผน การทำงาน การศึกษาค้นคว้า การเก็บรวบรวมข้อมูล การแปลความหมาย ซึ่งสามารถประเมินโดยครูที่ปรึกษาโครงการ โดยทั่วไปการประเมินโครงการมักให้ความสำคัญกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการที่เป็นผลสำเร็จแล้ว เรียกว่า การประเมินคุณภาพโครงการ การประเมินคุณภาพโครงการต้อง

กำหนดขอย้ายหรือประเด็นของสิ่งที่ต้องการประเมินเพื่อนำมากำหนดตัวบ่งชี้ กำหนดวิธีการและเครื่องมือประเมิน

กรมวิชาการ (2543, น.8-14) กล่าวว่า การประเมินโครงการของผู้ประเมินโครงการอาจดำเนินการด้วยบุคคลต่อไปนี้

1. ผู้เรียนประเมินตนเอง จะแสดงออกให้เห็นว่า ผู้เรียนเจ้าของโครงการซึ่งอาจเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มงาน มีความพึงพอใจต่อขั้นตอนของกิจกรรมแต่ละขั้นตอนที่ได้กำหนดหรือร่วมกันกำหนดขึ้นเองเพียงใด มีหัวข้อกิจกรรมใดที่ยังขาดตกบกพร่องจะต้องเพิ่มเติมในส่วนใดบ้าง ความละเอียดรัดกุม ในแต่ละชั้นเป็นอย่างไร
2. เพื่อนประเมิน อาจให้ข้อคิดเห็นสะท้อนภาพเพิ่มเติม
3. ผู้สอนหรือครูที่ปรึกษาประเมิน อาจให้คำแนะนำเพิ่มเติมได้ในเรื่องวิธีการอื่นที่ใช้ในการศึกษาหาคำตอบ ความสัมพันธ์ของวิชาตามหัวข้อเรื่องที่ศึกษากับวิชาอื่น ข้อค้นพบที่ผู้เรียนได้จากโครงการ การนำคำตอบของการศึกษาที่ได้ไปใช้ประโยชน์
4. ผู้ปกครองประเมิน เพื่อเป็นการสนับสนุนทั้งด้านการเงิน กำลังใจ ให้โอกาสให้เวลาร่วมกิจกรรมตามความสนใจของเด็ก

วัฒนา มัคคสมัน (2554, 59-60) ได้กล่าวถึงการประเมินโครงการไว้ว่า การประเมินโครงการแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. การประเมินพัฒนาการของผู้เรียน กระบวนการประเมินผลเป็นกระบวนการสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นตลอดเวลา ในการจัดกิจกรรมตามกระบวนการเรียนการสอนใช้การบันทึกคำพูด และเก็บรวบรวมผลงานเด็ก มุ่งเน้นที่ความต้องการการช่วยเหลือและการประสบความสำเร็จของผู้เรียนแต่ละคน ไม่ใช่การประเมินผลที่มุ่งให้คะแนนจากผลการทำงานและจัดลำดับที่เปรียบเทียบในกลุ่ม
2. การประเมินโครงการ เป็นการที่ผู้ตอบคำถามได้ว่าโครงการที่ได้ร่วมมือกับเด็กๆ ค้นหาคำตอบจนสำเร็จนั้นมีคุณค่าเพียงใด เป็นโครงการที่ดีหรือยัง โดยใช้หลักการ 9 ประการดังต่อไปนี้
  - 2.1 เด็กศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลุ่มลึกไปในรายละเอียดของเรื่องนั้นด้วยกระบวนการคิดและการแก้ปัญหาของเด็กเอง จนพบคำตอบที่ต้องการหรือไม่
  - 2.2 เรื่องที่ศึกษากำหนดโดยเด็กเองหรือไม่
  - 2.3 ประเด็นที่ศึกษาหรือปัญหา เกิดจากข้อสงสัยของเด็กเองหรือไม่
  - 2.4 เด็กมีโอกาสได้มีประสบการณ์ตรงกับเรื่องที่ศึกษา โดยการสังเกตอย่างใกล้ชิดจากแหล่งความรู้เบื้องต้นหรือไม่
  - 2.5 ระยะเวลาการสอนยาวนานอย่างเพียงพอตามความสนใจของเด็กหรือไม่

2.6 เด็กได้ประสบทั้งความล้มเหลวและความสำเร็จในการศึกษาตามกระบวนการแก้ปัญหาของเด็กเองหรือไม่

2.7 ความรู้ใหม่ที่ได้จากกระบวนการศึกษาและการแก้ปัญหาของเด็กเป็นสิ่งที่เด็กกำหนดประเด็นศึกษาขึ้นมาใหม่ หรือใช้ปฏิบัติกิจกรรมที่เด็กต้องการหรือไม่

2.8 เด็กได้นำเสนอกระบวนการศึกษา และผลงานต่อคนอื่นหรือไม่

2.9 ครูไม่ใช่ผู้ถ่ายทอดความรู้ หรือกำหนดกิจกรรมให้เด็กทำแต่เป็นผู้กระตุ้นให้เด็กใช้ภาษาหรือสัญลักษณ์อื่นๆ เพื่อจัดระบบความคิดและสนับสนุนให้เด็กใช้ความรู้ทักษะที่มีอยู่คิดแก้ปัญหาด้วยตนเองใช่หรือไม่ ทั้งนี้ในส่วนของการประเมินโครงการจะต้องให้ผู้เรียนได้ประเมินโครงการตนเอง และผู้สอนประเมินโครงการของผู้เรียนด้วย

3. การวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง วัดดูประสงค์หลักของการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการประการหนึ่ง คือ การเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยได้จากการสังเกตพฤติกรรมของเด็กภายใต้สถานการณ์การจัดการเรียนการสอน โดยใช้แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองด้านวิชาการ เช่นแบบวัดพฤติกรรมการเห็นคุณค่าในตนเอง ของคูเปอร์สมิทและกิลเบิร์ต

กล่าวโดยสรุปแล้วการประเมินโครงการนั้น ต้องมีการประเมินอยู่ด้วยกัน 3 ส่วนประกอบ คือ (1) การประเมินพัฒนาการของผู้เรียน ซึ่งเป็นการสังเกตพฤติกรรมของการทำโครงการตลอดเวลา (2) การประเมินโครงการ เป็นการที่คุณครูเป็นผู้ให้รายละเอียดได้อย่างชัดเจน ในขณะที่ร่วมมือกับเด็กทำโรงงาน และ (3) การวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจและเห็นคุณค่าในตนเองให้มากที่สุด

2.3 ประโยชน์ที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้จากการจัดกิจกรรมโดยใช้โครงการ

ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบโครงการจะทำให้ผู้เรียนฝึกการคิด วิเคราะห์ ปัญหาที่สนใจ กล้าคิดกล้าลงมือปฏิบัติในสิ่งที่ตนเองเกิดข้อสงสัย และได้แสดงออกถึงกระบวนการคิดอย่างหลากหลาย ดังได้มีนักวิชาการศึกษาอธิบายไว้ดังนี้ว่า

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ (2558, น.122-123) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างโครงการไว้ว่า

1. เป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนมีบทบาท มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้ปฏิบัติจริง คิดเอง ทำเองอย่างละเอียดรอบคอบ อย่างเป็นระบบ ใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดแก้ปัญหา (Thinking & Problem solving)

2. ผู้เรียนรู้จักวิธีแสวงหาข้อมูล มีทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ (Computing & Media Literacy) และยังมีทักษะในการสื่อสารข้อมูลสารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ (Communication Information & Media Literacy) สร้างองค์ความรู้และสรุปความรู้ได้ด้วยตนเองมีทักษะในการแก้ปัญหา (Problem solving) มีทักษะกระบวนการเคลื่อนไหวร่างกาย

3. ผู้เรียนได้ฝึกความเป็นประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีการยอมรับในความรู้ความสามารถซึ่งกันและกัน รู้จักทำงานร่วมกัน (Collaboration Teamwork) แลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

4. ฝึกลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่ผู้เรียนในการทำงาน เช่น การสังเกต ความรับผิดชอบ ความซื่อตรง ความเอาใจใส่ ความขยันหมั่นเพียร เป็นคนมีเหตุผล รู้จักพึ่งพาตนเอง ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

5. ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Creativity Innovation) และนำความรู้ ความคิดหรือแนวทางที่ได้ไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิต หรือในสถานการณ์อื่น ๆ ได้

6. การทำกิจกรรมในโครงการในเป็นการสร้างประสบการณ์ตรง เป็นพื้นฐาน ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (Career & Learning Self-reliance) และยังส่งผลให้ผู้เรียนมี ทักษะความเข้าใจต่างวัฒนธรรมและกระบวนทัศน์ (Cross-cultural understanding) และ ตลอดเวลาของการทำกิจกรรมผู้เรียนยังได้ใช้ทักษะการอ่าน (Reading) การเขียน (Writing) และการ คิดคำนวณ (Arithmetic)

Fernando (2011, น.87-88) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบ โครงการที่ได้รับมากกว่าการจัดการเรียนรู้แบบดั้งเดิม ดังนี้

1. สนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น
2. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แก้ปัญหาในสิ่งที่สงสัยด้วยตนเอง ซึ่งมีประสิทธิภาพ มากกว่าการแก้ปัญหาโดยครู
3. สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาการคิดวิเคราะห์
4. เพิ่มความพอใจในประสบการณ์เรียนรู้ของนักเรียนและสนับสนุนให้มีเจตคติ ต่อวิชาที่เรียนได้ดีมากขึ้น
5. ให้นักเรียนมีสมรรถนะทางด้านวิชาการในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

6. เตรียมตัวนักเรียนสำหรับการเผชิญต่อบริบทการทำงาน

7. สนับสนุนให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ได้ตนเอง
8. ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารทั้งการเขียนและการพูด
9. ช่วยแก้ปัญหารูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของนักเรียน

สามารถสรุปได้ว่า ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการผู้เรียนจะได้รับความรู้ในเนื้อหาวิชา ฝึกใช้ทักษะกระบวนการคิด วิเคราะห์ และทักษะในการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง อีกทั้งผู้เรียนยังได้รับการกระตุ้นให้มีความสนใจในเรื่องต่างๆที่กำลังศึกษาด้วยตนเอง ศึกษาและเรียนรู้ด้วยความสามารถของตนเอง ได้ใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและ คิด

แก้ปัญหา อีกทั้งยังได้ฝึกความเป็นประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ฝึกลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่ผู้เรียน ฝึกความเป็นผู้มีจิตสาธารณะเป็นพื้นฐานทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้อีกด้วย

3. แนวคิดเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงงานภาษาไทยของนักเรียน จึงได้ทำการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความสามารถทางการเรียนของนักเรียนหลังจากที่ได้เรียนเนื้อหาของวิชาภาษาไทยแล้ว โดยจะมีการประเมินว่านักเรียนมีความรู้มากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นข้อมูลในการนำไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

3.1 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ครูต้องวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำมาประเมินความก้าวหน้า และระดับความสามารถของนักเรียน มีนักวิชาการอธิบายไว้ ดังนี้

การประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ หมายถึง การตรวจสอบดูว่านักเรียนได้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้แล้วเพียงใด ทั้งนี้ยกเว้นในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและการปรับตัวนอกจากนี้แล้วยังหมายรวมถึงการประเมินผลความสำเร็จต่างๆ ทั้งที่เป็นการวัดโดยใช้แบบทดสอบ แบบให้ปฏิบัติและแบบที่ไม่ใช่แบบทดสอบด้วย (สุรชัย ขวัญเมือง, 2522, น. 232)

ล้วน สายยศ และ อังคณาสายยศ (2539, น.12) ได้อธิบายถึงการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ไว้ว่า หมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินที่เป็น ระบบและครอบคลุมจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

เอมอร จังศิริพรภรณ์ (2546, น.144) การประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการรวบรวมและเรียบเรียง ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคล จากพฤติกรรมเดิมไปสู่พฤติกรรมใหม่ ที่ค่อนข้างถาวรอย่างเป็นระบบ

จากการศึกษารายละเอียดการวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าการเรียนรู้ของนักเรียนโดยสรุปทั้งหมด หลังจากเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรู้ของนักเรียนว่านักเรียนได้เปลี่ยนแปลง พฤติกรรมด้านความรู้ ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ได้ตั้งไว้หรือไม่ ซึ่งสามารถใช้วิธีการวัดผลได้หลายวิธี

3.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

จุดมุ่งหมายสำคัญของการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ คือ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความรู้ และความเข้าใจสาระการเรียนรู้ที่ได้ศึกษาไปของนักเรียน และเพื่อใช้ประเมินประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ นักวิชาการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ไว้ ดังนี้

สุภาพ วาดเขียน (2525, น.176) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ สรุปได้ว่าเพื่อตรวจสอบความรู้ทักษะและสมรรถภาพสมองค์ด้านต่างๆ ของนักเรียนว่าหลังจากที่เรียนรู้เรื่องนั้นๆ แล้วนักเรียนมีความรู้ ความสามารถในวิชาที่เรียนมากขึ้นน้อยเพียงใด และพฤติกรรมเกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมตามความมุ่งหมายของหลักสูตรในวิชานั้นๆ เพียงใด

ภัทรา นิคมานนท์ (2538, น.17-19) ได้แบ่งความมุ่งหมายของการประเมินผลการเรียนรู้ไว้ 5 ประการ สรุปได้ ดังนี้

1. เพื่อจัดประเภทหรือจัดตำแหน่ง (placement) เป็นการประเมิน การเรียนรู้ เพื่อเปรียบเทียบกันภายในกลุ่มนักเรียนเพื่อพิจารณาว่า ตนเองมีความรู้ ความสามารถ อยู่ในระดับใด เพื่อจะได้จัดตำแหน่งหรือประเภทได้ถูกต้อง
2. เพื่อวินิจฉัย (diagnosis) เป็นการประเมินเพื่อวินิจฉัยหาสาเหตุข้อบกพร่องและหาทางแก้ไข มักเป็นการประเมินเฉพาะเรื่อง ซึ่งนอกจากใช้ประเมินนักเรียนว่ามีข้อบกพร่องอย่างไรแล้วยังสามารถใช้ประเมินวินิจฉัยประสิทธิภาพการสอนครูได้อีกด้วย
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับพัฒนาการ (assessment) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาว่านักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางดีขึ้นมากขึ้นน้อยเพียงใด การประเมินเช่นนี้มีหลักการที่สำคัญคือ การเปรียบเทียบความสามารถของนักเรียนคนเดียวกันหรือกลุ่มเดียวกันในระยะเวลาที่ต่างกันเช่นการทดสอบก่อนเรียน (pretest) และการทดสอบหลังเรียน (post test) ทั้งนี้เป็นการประเมินที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้แข่งขันกับตนเองมากกว่าที่จะแข่งขันกับผู้อื่น
4. เพื่อพยากรณ์ (prediction) เป็นการนำผลจากการประเมินไปพยากรณ์ผลในอนาคตโดยเครื่องมือของการประเมินได้แก่ แบบวัดความถนัดทางการเรียนต่างๆ ซึ่งสามารถนำข้อมูลมาพยากรณ์ ว่านักเรียนจะมีความสามารถเพียงพอที่จะเรียนสำเร็จหรือไม่
5. เพื่อประเมินผล (evaluation) เป็นการวัดเพื่อประเมินโดยส่วนร่วมและใช้ ในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น การตัดสินใจผลการเรียนการสอนหลังจากจบภาค การศึกษาการประเมินการปฏิบัติงานของครูและผู้บริหาร เป็นต้น

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544, น.55-56) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ สรุปได้ดังนี้

1. เพื่อวัดพื้นฐานการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนก่อนที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยครูสามารถวัดพื้นฐานการเรียนรู้ในชั่วโมงแรกของการเปิดภาคเรียนเพื่อนำผลไปวินิจฉัยว่านักเรียนมีพื้นฐานความรู้ ในเรื่องที่จะเรียนมากน้อยเพียงใดและครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่อไปอย่างไร

2. เพื่อวัดผลภายหลังที่นักเรียนได้เรียนเนื้อหาครบถ้วน ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้และยังทำให้ได้รับสารสนเทศว่าครูประสบความสำเร็จในการสอนหรือไม่ เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขตนเองต่อไป

3. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่าง ระหว่างคะแนนของนักเรียนแต่ละคนกับคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มนักเรียนเพื่อพิจารณาว่าสูงหรือต่ำจากค่าเฉลี่ย ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนและพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนให้สูงขึ้น

4. เพื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าในการเรียนระหว่างคะแนนก่อนเรียนกับคะแนนหลังเรียน โดยครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจากนั้นนำคะแนน ทั้งสองครั้งมาเปรียบเทียบกันเพื่อพิจารณาความแตกต่างว่าคะแนนหลังเรียนสูงขึ้นหรือต่ำกว่าเดิมซึ่งครูสามารถนำผลจากการประเมินมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ให้ดียิ่งขึ้น

5. เพื่อเปรียบเทียบเวลาที่ใช้ในการทำข้อสอบกับเวลาเฉลี่ยที่เป็นมาตรฐาน เพื่อให้ครูสามารถนำข้อมูลมาปรับเรื่องการบริหารการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยระหว่างทักษะต่างๆ ได้แก่ ฟังพูด อ่านและเขียน โดยครูจะต้องนำคะแนนที่ได้มาปรับให้เป็นคะแนนมาตรฐานแล้ว จึงนำมาเปรียบเทียบกัน ทำให้เห็นความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของแต่ละทักษะซึ่งจะชี้ให้เห็นว่าควรปรับปรุงทักษะใดให้มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับทักษะอื่นๆ

6. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ภาษาไทยกับผลการเรียนวิชาอื่นๆ โดยครูจะต้องนำคะแนนมาปรับให้เป็นคะแนนมาตรฐาน แล้วจึงนำไปเปรียบเทียบกับวิชาอื่นๆ เพื่อให้ครูและนักเรียนรับทราบข้อมูลเกี่ยวกับผลการสอนและผลการเรียนของตนเองและนำไปสู่การปรับปรุงต่อไป

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, น.62 ข) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนในระดับชั้นเรียนสรุปได้ว่า เพื่อมุ่งหาคำตอบว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ อันเป็นผลเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด

จุดมุ่งหมายของการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้สรุปได้ว่า มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อตรวจสอบพัฒนาการเรียนรู้อ ของนักเรียนว่าหลังจากที่ได้เรียนรู้ไปแล้ว นักเรียนมีระดับความรู้สูงขึ้นมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ยังมีจุดประสงค์ เพื่อจัดตำแหน่งและทำนาย ความสามารถ

ของนักเรียน รวมถึงเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในสาระการเรียนรู้ และทักษะต่างๆ เช่น ความรู้ ความเข้าใจและทักษะการสื่อสารในกลุ่มสาระภาษาไทย ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการวางแผนออกแบบพัฒนาและปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ของครูภาษาไทยต่อไป

3.3 วิธีประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้

การประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักเรียนนั้นจะใช้วิธีการแบบใดก็ได้แต่จะต้องยึดหลักการเปรียบเทียบพฤติกรรมของนักเรียนในแต่ละช่วงเวลา (สุวิมล วองวานิช, 2546, น.71) วิธีการประเมินที่สอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าว คือ การประเมินตามสภาพจริง (authentic assessment) อย่างไรก็ตาม มีผู้เสนอว่าวิธีการที่เหมาะสมในการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ซึ่งเป็นความสามารถด้านพุทธิพิสัย (cognitive domain) คือ การทดสอบ (ศิริเดช สุขีวะ, 2546, น.57-58) นักวิชาการอธิบายวิธีการที่ใช้ในการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยทั่วไป ดังนี้

สุจิต เพียรชอบ (2531, น.280-288) กล่าวถึงวิธีประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้สรุปได้ ดังนี้

1. การถาม - ตอบ ปากเปล่า ระหว่างที่การสอนดำเนินไปหรือเมื่อการสอนเสร็จสิ้นลงแล้วครูควรใช้คำถามเพื่อวัดผลว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้ หรือไม่
2. การสอบปากเปล่า ครูให้นักเรียนอธิบายหรือตอบคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ศึกษาเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้
3. การสัมภาษณ์ ครูสัมภาษณ์นักเรียนเป็นรายบุคคลเพื่อให้รู้จักนักเรียน ซึ่งจะช่วยให้ทราบระดับความรู้ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางด้านภาษาและพฤติกรรมของนักเรียนในด้านอื่นๆ
4. การสนทนา ครูควรจะสนทนากับนักเรียนอย่างไม่เป็นทางการเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ได้เรียน เพื่อประเมินว่านักเรียนมีความเข้าใจเรื่องที่เรียนไปแล้วมากน้อยเพียงใดหรืออาจให้นักเรียนในชั้นสนทนากันเองก็ได้
5. การอภิปรายครูให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นความรู้สึกและทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน โดยจัดเป็นการอภิปรายทั่วไป (open discussion) การอภิปรายแบบปาฐกถาหมู่ (symposium) การอภิปรายเป็นคณะ (panel discussion) หรือการอภิปรายซักถาม (colloquy) เป็นต้น ซึ่งระหว่างที่นักเรียนอภิปราย ครูควรสังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษาของนักเรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการด้านการเรียนรู้
6. การประชุมกลุ่มย่อย ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อยๆ กลุ่มละประมาณ 3-5 คน หรือ 10-15 คน เพื่อให้นักเรียนอภิปรายระดมความคิดในเรื่องเนื้อหาภาษาไทยแล้วนำผลจากการประชุมมานำเสนอ

7. การสังเกต ครูสังเกตการณ์ใช้ภาษาของนักเรียนในขณะที่นักเรียนร่วมกิจกรรม ทั้งในและนอกห้องเรียน และควรจดบันทึกไว้เพื่อให้ทราบว่านักเรียนมีความสามารถหรือ ข้อบกพร่อง ที่สมควรแก้ไขอย่างไรบ้าง

8. การใช้แบบสอบถามหรือมาตรฐานค่า ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการ ประเมินผลการเรียนของตนเอง โดยการให้นักเรียนทำแบบสอบถามหรือให้ทำมาตรฐานค่า ซึ่งนักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทยและเสนอความคิดเห็น ต่างๆ ในแบบสอบถามหรือมาตรฐานค่าที่ครูสร้างขึ้น

9. การให้นักเรียนทำรายงานเสนอผลการค้นคว้าครูให้นักเรียนทำรายงานเป็น รายบุคคลหรือกลุ่ม แล้วให้นักเรียนนำเสนอผลการค้นคว้าหน้าชั้นเรียน เพื่อให้เพื่อนในชั้นได้ อภิปรายซักถาม ซึ่งจะสามารถวัดผลได้ทั้งด้านเนื้อหา พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงความคิดเห็น

10. การบันทึกพฤติกรรมทางภาษาของนักเรียน ครูสังเกตการณ์ใช้ภาษาของ นักเรียนแล้วบันทึกไว้โดยมิได้บันทึกความคิดเห็นของครูลงไปด้วย ซึ่งขณะที่ครูบันทึกพฤติกรรม การใช้ภาษานั้นครูสามารถสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในด้านอื่นๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับ วางแผนปรับปรุงการใช้ภาษาและพฤติกรรมของนักเรียนต่อไป

11. การใช้แผนภูมิแสดงเกณฑ์ต่างๆ ครูให้นักเรียนสร้างเกณฑ์ทางภาษาไทยใน ด้านต่างๆ การฟังที่ดี การสนทนาที่ดี การเขียนเรียงความที่ดี เป็นต้น แล้วจัดทำเป็นแผนภูมิไว้ เพื่อนำมาใช้ในการตัดสินว่านักเรียนสามารถปฏิบัติได้ตามเกณฑ์ที่ได้ตั้งไว้ หรือไม่

12. การสอบข้อเขียน ครูใช้ข้อสอบแบบปรนัยและอัตนัยในการวัดผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้ซึ่งต้องมีเนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ ไม่ว่าจะเป็นด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย หรือทักษะพิสัย ซึ่งในแต่ละพิสัยก็ควรที่จะประเมินองค์ประกอบให้ครบถ้วน

พวงเล็ก อุตรระ (2539, น.186-193) ได้เสนอวิธีการที่ใช้ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ การเรียนรู้ภาษาไทยไว้ 5 วิธีสรุปได้ ดังนี้

1. การสังเกต (observation) เป็นวิธีการวัดประเมินการเรียนรู้ ที่ใช้ได้กับ พฤติกรรมการเรียนรู้ได้ทุกประเภท โดยเฉพาะการวัดด้านจิตพิสัยและการทำงานแบบเน้น กระบวนการ หลักการสังเกต คือ ครูจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายและพฤติกรรมที่ต้องการวัด กำหนดเวลาในการสังเกตและเลือกใช้เครื่องมือบันทึกข้อมูล เช่น แบบสังเกตพฤติกรรม

2. การสัมภาษณ์ (interview) เป็นวิธีการวัดประเมินการเรียนรู้ที่ใช้การสนทนา แบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ซึ่งสามารถวัดพฤติกรรมได้หลายลักษณะ เช่น ความสามารถในการใช้ภาษา บุคลิกภาพ เจตคติวิจารณ์ญาณ จินตนาการ สนุกทริยรส การควบคุมอารมณ์ หรือ ค่านิยม เป็นต้น หลักการสัมภาษณ์ คือ ครูต้องเตรียมคำถามไว้ล่วงหน้า เพื่อให้สามารถถามได้ตรง จุดมุ่งหมายและถามด้วยถ้อยคำที่เหมาะสมกับความรู้ของนักเรียน

3. การปฏิบัติ (performance) เป็นวิธีการวัดประเมินการเรียนรู้ ที่ครูพิจารณาจากการปฏิบัติของนักเรียน ณ ขณะนั้น เช่น การพูดเล่าเรื่อง การพูดในที่ประชุม การอภิปราย การโต้วาที การอ่านทำนองเสนาะ การแสดงละคร การจัดนิทรรศการ การโต้กลอนสด เป็นต้น การประเมินการปฏิบัติจริงนี้สามารถกระทำได้โดยครูและนักเรียน

4. การตรวจผลงาน (examine work) เป็นวิธีการวัดประเมินการเรียนรู้ที่ครูพิจารณาจากผลงานที่นักเรียนสร้างขึ้นเรียบร้อยแล้ว เช่น การเขียนย่อความ การเขียนเรียงความ การแต่งคำประพันธ์ การทำแบบฝึกหัดและการทำรายงาน เป็นต้น โดยครูจะต้องให้คำแนะนำ วิเคราะห์ หรือแก้ไขผลงานเพื่อเป็นผลป้อนกลับแก่นักเรียน สำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาผลงานให้ดียิ่งขึ้น

5. การทดสอบ (test) เป็นวิธีการวัดประเมินการเรียนรู้จากการให้นักเรียนทำแบบทดสอบซึ่งโดยทั่วไปแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

5.1 แบบทดสอบอัตนัย (subjective test) คือแบบทดสอบที่ให้นักเรียนเขียนตอบเป็นความเรียง ใช้ประเมินความสามารถทางด้านภาษา การรวบรวมความคิด การแสดงความคิดเห็น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การวิจารณ์ การประเมินค่า การนำไปใช้ เจตคติวิจารณ์ญาณ ความซาบซึ้งในสุนทรียรสและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

5.2 แบบทดสอบปรนัย (objective test) คือแบบทดสอบที่ตรวจให้ คะแนนได้ง่ายและยุติธรรม อีกทั้งยังสามารถวัดได้ครอบคลุมเนื้อหาซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 4 ชนิด ได้แก่ แบบทดสอบถูกผิด (true-false item) แบบทดสอบจับคู่ (matching item) แบบ ทดสอบเติมคำ (completion item) และแบบเลือกตอบ (multiple choice item) ซึ่งแบบทดสอบแบบเลือกตอบนี้ นิยมใช้กันมาก เนื่องจากสามารถวัดพฤติกรรมได้หลายประเภท ตรวจให้คะแนนได้ง่ายและมีความเที่ยงธรรมสูงมีโอกาสน้อยและวัดได้ครอบคลุมเนื้อหา

กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ (2545 ก, น.175-176) ได้กล่าวถึงวิธีการที่ใช้ในการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ สรุปได้ ดังนี้

1. การให้ตอบแบบทดสอบในลักษณะต่างๆ เช่น ข้อสอบแบบ เลือกตอบถูก-ผิด จับคู่ และข้อสอบชนิดที่ให้ผู้สอบสร้างคำตอบ ได้แก่ การเติมข้อความในช่องว่างเติมคำตอบสั้นๆ เป็นประโยคข้อความหรือแผนภูมิ

2. การประเมินจากผลงาน เป็นวิธีการที่พิจารณาจากเรียงความ รายงานการวิจัย บันทึกประจำวัน รายงานการทดลอง บทละคร บทร้อยกรอง แฟ้มสะสมงาน เป็นต้น ซึ่งผลงานเหล่านี้จะเป็นสิ่งแสดงการนำความรู้ และทักษะของนักเรียนไปใช้ในการปฏิบัติงาน

3. การประเมินจากการปฏิบัติเป็นวิธีการที่ผู้สอนสังเกตการนำความรู้และทักษะไปใช้โดยตรงในสถานการณ์ที่ให้ปฏิบัติจริง เช่น การร้องเพลง เล่นดนตรี เล่นกีฬา การโต้วาทีพูดสุนทรพจน์ หรือการแสดงละครเวที เป็นต้น

4. การประเมินจากกระบวนการ เป็นวิธีที่ครูจะพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้ และกระบวนการคิดของนักเรียนมากกว่าการพิจารณาผลงานหรือการปฏิบัติซึ่งจะทำให้ครูทราบกระบวนการคิดของนักเรียน เช่น การให้นักเรียนคิดตั้งๆ การตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ โดยครูจะเป็นผู้สังเกตวิธีการคิดของนักเรียนจากนั้นจึงให้ข้อมูลย้อนกลับ

อัจฉรา ชีวพันธ์ (2547, น.203) ได้กล่าวถึงวิธีการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้แบบต่างๆ สรุปได้ ดังนี้

1. การตั้งคำถามให้นักเรียนตอบครูสามารถใช้คำถามในขั้นตอนต่างๆ ของจัดการเรียนรู้ เช่น ถามคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน และทบทวนความเข้าใจในเนื้อหา เป็นต้น นอกจากนี้ครูจะต้องเรียบเรียงคำและข้อความให้ชัดเจน รวมทั้งใช้น้ำเสียงให้เหมาะสมเพื่อเน้นคำหรือข้อความเพื่อส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียนด้วย

2. การบันทึกพฤติกรรม ครูควรจดบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน แต่ละคน ทั้งในขณะร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน และพฤติกรรมการใช้ภาษาไทยนอกห้องเรียน สิ่งที่ครูควรระวัง คือ ไม่ควรด่วนสรุปหรือตีความพฤติกรรมที่สังเกตได้แต่ควรบันทึกในเวลาและสถานที่ต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลเพียงพอก่อนจะนำมาพิจารณาสรุปหรือตีความ

3. การอภิปรายแสดงความคิดเห็นครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น ไม่ว่าจะเป็นการอภิปรายซักถาม การอภิปรายตามหัวข้อที่ครูกำหนด หรือตามประเด็น ที่แต่ละกลุ่มสนใจ โดยครูสามารถสังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษาไทยทั้งในด้านความรู้ เจตคติและ ค่านิยมของนักเรียน ซึ่งครูควรจดบันทึกพฤติกรรมและการใช้สำนวนภาษาของนักเรียนไว้ เพื่อประโยชน์ในการประเมินพัฒนาการด้านภาษาของนักเรียน

4. การใช้แบบสอบถาม ครูให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้โดยนำข้อมูลที่ได้ จากแบบสอบถามมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะช่วยให้ ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนในแง่มุมต่างๆ ที่สะท้อนให้เห็นความรู้สึกนึกคิดและเจตคติของนักเรียน

5. การสังเกต ครูประเมินตามสภาพจริงขณะที่นักเรียนกำลังปฏิบัติงาน ซึ่งจะทำให้ทราบว่าพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละคนอยู่ในระดับใด ในการสังเกตพฤติกรรม ครูควรจดบันทึกไว้เป็นหลักฐานเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประเมินคุณลักษณะของนักเรียน ตลอดจนหาสาเหตุของปัญหาเพื่อการช่วยเหลือนักเรียนให้พัฒนาตามศักยภาพ นอกจากนี้ครูอาจใช้การสนทนาและการสัมภาษณ์

นักเรียนประกอบด้วย เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีและทำให้ครูได้ทราบถึงเจตคติค่านิยมและความรู้สึกนึกคิดของนักเรียนในแง่มุมต่างๆ เพิ่มขึ้น

6. การทำงานกลุ่ม ครูศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ครูควรกำหนดประเด็นการประเมินให้ชัดเจน เช่น การกำหนดเป้าหมาย การแบ่งหน้าที่ ความรับผิดชอบ การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและการประเมินเพื่อปรับปรุงงานกลุ่ม นอกจากนี้ครูควรให้นักเรียนประเมินตนเองและประเมินสมาชิกในกลุ่มด้วย

7. การทำรายงานค้นคว้า ครูประเมินความรู้จากผลงานการศึกษา ค้นคว้า ที่นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์ และเรียบเรียงใหม่จากนั้นนำเสนอผลงานในลักษณะต่างๆ ซึ่งการทำรายงานค้นคว้าจะส่งเสริมให้ นักเรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสร้างลักษณะนิสัยในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

8. การสอบด้วยข้อเขียน ครูใช้ข้อสอบแบบปรนัยและแบบอัตนัยเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ซึ่งจะสามารถประเมินได้ ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

แนวคิดเกี่ยวกับวิธีการที่ใช้ในการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ข้างต้นสรุปได้ว่าการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ มีหลากหลายวิธีโดยครอบคลุมทั้งการวัดความสามารถด้านพุทธิพิสัย (cognitive domain) เช่น การทำแบบทดสอบ การสัมภาษณ์ การตรวจผลงานด้านจิตพิสัย (affective domain) เช่น การสนทนา การสอบถามความเห็น การรายงานตนเองและด้านทักษะพิสัย (psychomotor domain) เช่น การสังเกตการณ์ให้ปฏิบัติจริง เป็นต้น

3.4 การสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบที่ใช้ในการวัดระดับความรู้ความสามารถของนักเรียนหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือได้ฝึกฝนหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีจุดประสงค์เพื่อต้องการทราบว่านักเรียนได้มีความรู้ ความสามารถด้านวิชาการใดบ้าง เมื่อนักเรียนผ่านการเรียนมา ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในระดับใด โดย ขั้นตอนของการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ ดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552, น.173-190)

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของการสอบโดยต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2. ออกแบบการสร้างแบบทดสอบเป็นการกำหนดรูปแบบ ขอบเขต และแนวทางการสร้างเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อสอบที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย

2.1 การกำหนดรูปแบบของแบบทดสอบ ได้แก่ แบบสอบอิงกลุ่ม แบบสอบข้อเขียน แบบสอบเสนอคำตอบ แบบสอบความเร็ว และแบบสอบเป็นกลุ่ม

2.2 การสร้างแผนผังการทดสอบ เพื่อให้จุดมุ่งหมายการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้ การสอนและการสร้างแบบทดสอบมีความสัมพันธ์กัน

2.3 การสร้างผังข้อสอบ เพื่อเสนอรายละเอียดของการทดสอบแต่ละครั้งว่าจะวัดเนื้อหาอะไร และวัดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้อะไร ขอบเขตของเนื้อหาวิชา ตลอดจนการกำหนดน้ำหนักความสำคัญหรือสัดส่วนข้อสอบสำหรับวัตถุประสงค์ที่ต้องการทดสอบแต่ละครั้ง

3. เขียนข้อสอบ โดยผู้เขียนจำเป็นต้องมีความรู้ในเนื้อหาวิชาเป็นอย่างดี และต้องมีความรู้ในเทคนิคการเขียน โดยมีลำดับขั้นตอนการเขียนดังนี้

3.1 กำหนดแบบแผนข้อสอบ แล้วนำมาร่างข้อสอบ

3.2 ทบทวนร่างข้อสอบโดยผู้เขียนข้อสอบและผู้เชี่ยวชาญ

3.3 บรรณาธิการข้อสอบ โดยการปรับปรุงข้อบกพร่อง รวมทั้งขัดเกลารายละเอียด และภาษาให้เหมาะสมกับผู้เรียน

4. ทดลองใช้ข้อสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ ไม่ควรใช้กลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างจากกลุ่มเป้าหมายอย่างสุดขีด เมื่อทดลองใช้แล้วนำมาวิเคราะห์และคัดเลือกข้อสอบ โดยการหาความยากและอำนาจจำแนกที่เหมาะสม นำข้อสอบมารวมกันเป็นแบบทดสอบและนำการวิเคราะห์แบบทดสอบ โดยการหาความเที่ยงตรงและความตรง แล้วนำแบบทดสอบไปใช้

จากการศึกษาขั้นตอนการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ผู้สร้างต้องมีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ ต้องมีความรู้ในเนื้อหาเป็นอย่างดี ต้องมีการกำหนดรูปแบบ ขอบเขต และแนวทางการสร้างข้อสอบ และต้องมีการใช้ข้อสอบและวิเคราะห์ข้อสอบด้วย เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อสอบที่มีคุณภาพก่อนที่จะนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

4. แนวคิดเรื่องเจตคติ

ทางด้านเจตคติทางการเรียนนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานวิจัยจากนักวิชาการหลายๆ ท่าน ซึ่งประกอบด้วย ความหมายของเจตคติ ลักษณะของเจตคติ องค์ประกอบของเจตคติ แนวทางการพัฒนาเจตคติ และการวัดเจตคติ ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ความหมายของเจตคติ

นักวิชาการทางการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของเจตคติได้อย่างหลากหลาย ดังนี้

ไพศาล หวังพานิช (2526, น.146) ได้สรุปความหมายของเจตคติไว้ว่า เจตคติเป็นความรู้สึกภายในของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่ง อันเป็นผลมาจากประสบการณ์ การเรียนรู้เกี่ยว และ

ความรู้สึกดังกล่าวจะเป็นตัวกำหนดให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มของการตอบสนอง ต่อสิ่งนั้น ในทิศทางใดทิศทางหนึ่งอาจเป็นทางสนับสนุนหรือโต้แย้ง คัดค้านก็ได้ เจตคติสามารถ แยกออกได้ ดังนี้

1. เจตคติเป็นพฤติกรรมหรือความรู้สึกทางจิตใจที่มีต่อสิ่งเราใดสิ่งเราหนึ่งในทางสังคม

2. เจตคติเป็นความรู้สึกที่เกิดจากการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งเราในเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งหมายถึงว่าบุคคลใดจะมีเจตคติอย่างไรต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง บุคคลนั้นจะต้องเคยพบเห็น รัยละเอียดเกี่ยวกับสิ่งนั้นมาก่อน

3. การแสดงออกของเจตคติหรือการตอบสนองต่อสิ่งเราใด ๆ จะเป็นไปในรูปของการสนับสนุนคล้อยตาม ซึ่งเรียกว่าเป็นไปในเชิงบวกหรือในรูปการโต้แย้งคัดค้าน ซึ่งเรียนว่าเป็นไปในเชิงลบหรือเฉยๆ ต่อสิ่งเรานั้น

ศักดิ์ สุนทรเสณี (2531, น.1) เจตคติ หมายถึง พฤติกรรมการเตรียมพร้อมทางสมองในการที่จะกระทำ ซึ่งจะบ่งบอกถึงหน้าที่ของสภาวะจิตใจหรือสภาพของอารมณ์ที่ซับซ้อนก่อนที่คนเราจะตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในการแก้ปัญหา โดยส่วนใหญ่แล้วจะขึ้นอยู่กับเจตคติที่จะคงไว้ซึ่งสิ่งที่ตนเองมีประสบการณ์มา เพื่อที่จะรักษาเจตนาที่ถูกต้องไว้จากประสบการณ์ที่ผ่านความถูกต้องหรือไม่ถูกต้องเป็นอย่างไรตามระดับความเชื่อถือหรือระดับความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะเห็นได้ว่าเจตคติเป็นนามธรรมที่เป็นพฤติกรรมภายในของคนเรา

พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540, น.108) กล่าวว่าเจตคติ หมายถึง การเตรียมพร้อมแห่งสภาพจิตใจของบุคคลในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เจตคติเป็นอารมณ์ที่มีอยู่ในทุกผู้ทุกคนอยู่ในระดับที่แตกต่างกัน เจตคติเป็นสิ่งที่ผลักดันบุคคลให้แสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเราต่างๆ อันอยู่ในลักษณะที่พึงพอใจก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

ลักขณา สรวิวัฒน์ (2544, น.69) เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก (อารมณ์) ความคิดเห็น (ปัญญา) หรือท่าที (พฤติกรรม) ของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2545, น.138) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึงสภาวะความพร้อมทางจิตที่เกี่ยวกับความคิด ความรู้สึกและแนวโน้มของพฤติกรรมบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของและสิ่งต่างๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่งและสภาวะความพร้อมทางจิตนี้จะต้องอยู่นานพอสมควร

กูด (วีโรจน์ ธรรมจินดา.2536, น.44; อ้างอิงจาก Good. 1973, น.49) ให้ความหมายของ เจตคติว่าหมายถึง ความเอนเอียงหรือความชอบของบุคคลที่แสดงผลเฉพาะไปสู่วัตถุสิ่งของ สถานการณ์หรือคุณค่าตามปกติจะประกอบไปด้วยความรู้สึกและอารมณ์

อัจฉรา เปรมปรีดา (2558, น.118) เจตคติหมายถึง ความรู้สึก ความคิด ท่าที ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์ของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งนั้นออกมาในทางบวก ทางลบ หรือเป็นกลางก็ได้

สามารถสรุปได้ว่า เจตคติ จึงหมายถึง ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม ประสบการณ์ การรับรู้ที่นักเรียนแสดงออกมาทั้งในทางด้านการสนับสนุนหรือการต่อต้าน ซึ่งเป็นผลอันเนื่องมาจากการเรียนรู้และประสบการณ์ของตัวนักเรียน

4.2 ความสำคัญของเจตคติต่อการเรียน

เจตคติเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้และการจัดประสบการณ์ต่างๆ มากมายดังที่นักวิชาการศึกษาหลายท่านได้อธิบายไว้ว่า

วิโรจน์ ธรรมจินดา (2536, น.10) ได้กล่าวว่า ความคงเส้นคงวาในพฤติกรรมของบุคคล จะช่วยอธิบายถึงสภาพของสังคมได้ ส่วนในทางสังคมวิทยา กล่าวว่า เจตคติเป็นศูนย์กลางของความเข้าใจและพื้นฐานของพฤติกรรมทางสังคม

เนืองนิต ปิยะวงศ์ (2541, น.8) กล่าวว่า เจตคติ เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้หรือเกิดจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคลไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่เกิด เจตคติเป็นสภาพการณ์ทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความคิดและการกระทำ เพราะเป็นส่วนประกอบที่กำหนดแนวทางให้ทราบล่วงหน้าว่าถ้าบุคคลประสงค์สิ่งใดแล้ว บุคคลนั้นๆ จะมีท่าทีต่อสิ่งนั้นๆ

เจตคติเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการเรียนรู้ เพราะเจตคติเป็นสิ่งสนับสนุนให้บุคคลเรียนรู้ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมต่างๆ หากผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อกิจกรรมการเรียน ต่อครูและกระบวนวิชาที่เรียน ฯลฯ ย่อมส่งผลให้ผู้เรียนมีความขยันตั้งใจเรียนและประสบผลสำเร็จทางการเรียน จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูต้องมีความเข้าใจผู้เรียนและพัฒนาเจตคติให้กับผู้เรียน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปสู่ความสำเร็จ

4.3 ลักษณะของเจตคติ

มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงลักษณะของเจตคติไว้ ดังนี้

สุรางค์ โค้วตระกูล (2541, น.367) ได้สรุปลักษณะที่สำคัญของเจตคติดังนี้

1. เจตคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้
2. เจตคติเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลกล้าเผชิญกับสิ่งเร้าหรือหลีกเลี่ยง ดังนั้น

เจตคติจึงมีทั้งทางบวกและทางลบ

3. เจตคติประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 อย่าง คือ องค์ประกอบเชิงความรู้สึก อารมณ์ องค์ประกอบเชิงปัญญาหรือการรู้จัก องค์ประกอบเชิงพฤติกรรม

4. เจตคติเปลี่ยนแปลงได้ง่าย การเปลี่ยนแปลงเจตคติอาจจะเปลี่ยนแปลงจากบวก เป็นลบ หรือจากลบเป็นบวก ซึ่งบางครั้งเรียกว่า การเปลี่ยนแปลงทิศทางของเจตคติ หรือจะเปลี่ยนแปลงความเข้มข้นหรือความมากน้อย เจตคติบางอย่างอาจจะหยุดเลิกไปได้

5. เจตคติเปลี่ยนแปลงตามสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิกเนื่องจากสังคมหนึ่ง ๆ อาจจะมีค่านิยมที่เป็นอุดมการณ์พิเศษเฉพาะ ดังนั้นค่านิยมเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อเจตคติของบุคคลที่เป็นสมาชิกในกรณีที่ต้องการเปลี่ยนเจตคติจะต้องเปลี่ยนค่านิยม

6. สังคมประเพณีมีความสำคัญต่อพัฒนาการเจตคติโดยเฉพาะเจตคติต่อความคิด และหลักการที่เป็นนามธรรม

อัจฉรา เปรมปรีดา (2558, น.119) กล่าวว่าเจตคติมีลักษณะดังนี้

1. เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้หรือเกิดจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล
2. เจตคติเป็นแรงจูงใจที่มีอิทธิพลต่อความคิดและการกระทำของบุคคลเป็นตัวกำหนดแนวทางให้บุคคลนั้นจะมีทำที่ต่อสิ่งนั้นในทางบวกหรือทางลบ

3. เจตคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ องค์ประกอบเชิงความรู้สึก อารมณ์ องค์ประกอบเชิงปัญญาหรือการรู้จัก และองค์ประกอบเชิงพฤติกรรม

4. เจตคติเป็นสภาพของจิตใจที่มีแนวโน้มค่อนข้างถาวร เนื่องจากอิทธิพลของประสบการณ์สิ่งแวดล้อมและการเรียนรู้แต่ก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

โดยสรุปแล้วลักษณะที่สำคัญของเจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่ใช่เป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลกล้าเผชิญกับสิ่งเร้าหรือหลีกเลี่ยง เป็นสภาพของจิตใจที่มีแนวโน้มค่อนข้างถาวร แต่มีการเปลี่ยนแปลงได้ตามชุมชน สังคม ค่านิยมหรือ อิทธิพลของประสบการณ์สิ่งแวดล้อม และการเรียนรู้ โดยเจตคติประกอบด้วยองค์ประกอบเชิงความรู้สึก อารมณ์ องค์ประกอบเชิงปัญญา และองค์ประกอบเชิงพฤติกรรม

4.4 องค์ประกอบของเจตคติ

ศักดิ์ สุนทรเสถียร (2531, น.4) กล่าวว่าเจตคติเป็นระบบที่มีลักษณะมั่นคงอันหนึ่งซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการคือ

1. องค์ประกอบทางด้านการรู้ เป็นเรื่องของการรู้ของบุคคลในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อาจเป็นการรับรู้เกี่ยวกับวัตถุ สิ่งของ บุคคล หรือเหตุการณ์ต่างๆ ว่ารู้สิ่งต่างๆ ดังกล่าว ในทางที่ดีหรือไม่ดี ทางบวกหรือทางลบ ซึ่งจะก่อให้เกิดเจตคติขึ้น ถ้าเรารู้สิ่งใดสิ่งหนึ่ง เราก็จะมีเจตคติต่อสิ่งนั้นในทางที่ดี และถ้าเรารู้สิ่งหนึ่งสิ่งใดในทางที่ไม่ดีเราก็จะมีเจตคติที่ไม่ดี ถ้าเราไม่รู้อะไรเลยเจตคติ ก็จะไม่เกิดขึ้นหรือไม่มีสิ่งใดในโลก เราก็จะไม่เกิดเจตคติต่อสิ่งใดๆ เลย

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก เป็นองค์ประกอบทางด้านอารมณ์ความรู้สึก ซึ่งถูกเร้าขึ้นจากการรับรู้ นั้น เมื่อเราเกิดรับรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว จะทำให้เกิดความรู้สึกทั้งดีและไม่ดี

ถ้าเรารู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในทางที่ไม่ดี เราก็จะไม่ชอบหรือไม่พอใจต่อสิ่งนั้นซึ่งความรู้สึกนี้จะทำให้เกิดเจตคติในทางใดทางหนึ่ง คือชอบหรือไม่ชอบ ความรู้สึกนี้เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะเปลี่ยนแปลงได้ยาก ไม่เหมือนกับความจริงต่างๆ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงได้ยากกว่าถ้ามีเหตุผลเพียงพอ

3. องค์ประกอบด้านแนวโน้มในเชิงพฤติกรรมหรือการกระทำในทางใดทางหนึ่ง คือ พร้อมจะสนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือหรือในทางทำลายต่อผู้ขัดขวาง เป็นต้น

ธีรวุฒิ เอกะกุล (2549, น.8) องค์ประกอบของเจตคติเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงไปยังมุมอื่นๆ อีก 2 ด้านคือด้านแรกเชื่อมโยงไปยังนิยามของเจตคติ อีกด้านหนึ่งเชื่อมโยงไปยังประเด็นความสำคัญระหว่าง องค์ประกอบหรือความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นๆ นักจิตวิทยาได้เสนอองค์ประกอบของเจตคติไว้ 3 องค์ประกอบดังนี้

1. เจตคติมีองค์ประกอบเดียว คืออารมณ์ ความรู้สึกในทางชอบหรือไม่ที่บุคคลมีต่อที่หมายของเจตคติ นักจิตวิทยาที่สนับสนุนแนวคิดนี้ได้แก่ (Bem. 1970) เบ็ม พิชไบน์และไอเซน (Fishbein; & Ajzen. 1975) อินสโค (Insko. 1976) และเทอร์สโตน (Thurstone. 1959)

2. เจตคติมีสององค์ประกอบ แนวคิดนี้ระบุว่า เจตคติมีสององค์ประกอบคือ ด้านปัญญาและองค์ประกอบด้านความรู้สึกกับจิตวิทยาที่สนับสนุนเจตคติสององค์ประกอบได้แก่

แคทซ์ (Katz. 1960) และโรเซนเบิร์ก (Rosenberg. 1956, 1960, 1965) ตามแนวคิดของโรเซนเบิร์ก องค์ประกอบด้านปัญญา หมายถึงกลุ่มของความเชื่อที่บุคคลมีต่อที่หมายของเจตคติจะเป็นตัวส่งเสริม หรือขัดขวางการบรรลุถึงค่านิยมต่างๆ ของบุคคล ส่วนองค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึกหมายถึง ความรู้สึกที่บุคคลมีเมื่อถูกกระตุ้นโดยที่หมายของเจตคติ โรเซนเบิร์กเห็นว่า อารมณ์ความทาบวก ที่บุคคลมีต่อที่หมายของเจตคติ จะมีความสัมพันธ์กับความเชื่อที่ว่าที่หมายของเจตคตินั้น สัมพันธ์กับการบรรลุถึงค่านิยมทาบวกและขัดขวางการบรรลุถึงค่านิยมทาบลงของบุคคล ในการ กลับกันอารมณ์ความรู้สึกทาบลงที่บุคคลมีต่อที่หมายของเจตคติ จะมีความสัมพันธ์กับความหมายของเจตคตินั้น สัมพันธ์กับการบรรลุถึงค่านิยมทาบลงและขัดขวางการบรรลุถึงค่านิยมทาบลงของบุคคล ส่วนเจตคติทาบลงเล็กน้อยหรือทาบลงเล็กน้อยที่บุคคลมีต่อที่หมายของเจตคติ ความสัมพันธ์กับความเชื่อที่ว่าที่หมายของเจตคตินั้นมีความสัมพันธ์กับค่านิยมที่มีค น้อยสำหรับบุคคล หรือหากสัมพันธ์กับค่านิยมที่สำคัญบุคคลจะมีความมั่นใจน้อยถึงความสัมพันธ์ ระหว่างที่หมายของเจตคติกับค่านิยมอื่นๆ

3. เจตคติที่มีสามองค์ประกอบ ในลักษณะนี้กำหนดไว้ 3 ประการซึ่งประกอบด้วย

3.1 องค์ประกอบด้านปัญญา มีส่วนประกอบย่อย คือด้านความเชื่อ ความรู้ ความคิดและความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อที่หมายของเจตคติ

3.2 องค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก หมายถึงรู้สึกชอบ ไม่ชอบ หรือทำที่ที่ไม่ดี ที่บุคคลมีต่อที่หมายของเจตคติ

3.3 องค์ประกอบด้านพฤติกรรม หมายถึงแนวโน้มหรือความพร้อมที่บุคคลจะปฏิบัติต่อที่หมายของเจตคติ

นักจิตวิทยาที่สนับสนุนการแบ่งเจตคติเป็น 3 องค์ประกอบ และมีอิทธิพลต่อการศึกษาด้านนี้ไม่น้อย คือเครทซ์และคนอื่นๆ (Kretch, Crutchfield; & Pallachey. 1962) และทริแอนด์ส (Triandis. 1971) นักจิตวิทยาเหล่านี้ให้คำนิยามเจตคติ โดยครอบคลุมองค์ประกอบ 3 อย่างครบถ้วนและเห็นว่าองค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์ต่อกันและกันพอสมควร กล่าวคือ เครทซ์และคณะได้ศึกษาพบว่า องค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ถ้าหากองค์ประกอบทั้งสามไม่สัมพันธ์กัน หรือสัมพันธ์กันในระดับต่ำ แต่ละองค์ประกอบอาจจะเป็นอิสระจากกัน หรือหากองค์ประกอบทั้งสามมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง องค์ประกอบทั้งสามอาจเป็นเดียวกัน

การที่บุคคลจะเกิดเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นไม่ว่าจะเป็นทางด้านบวกหรือลบ บุคคลนั้น จะต้องผสมผสานคุณลักษณะย่อยหลายๆ อย่าง เช่น การรับรู้ การประเมินค่า ความซาบซึ้ง ความสำคัญ คุณลักษณะเหล่านี้จะรวมตัวกันขึ้นเป็นความรู้สึกและเจตคติของบุคคลนั้นๆ แต่อย่างไรก็ตาม องค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้คนเราเกิดเจตคติขึ้นได้นั้นมีอยู่ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความรู้ บุคคลใดจะมีเจตคติต่อสิ่งใดได้บุคคลนั้นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเสียก่อน เพื่อใช้เป็นรายละเอียดสำหรับให้เหตุผลในการที่จะสรุปเป็นความเชื่อต่อไป
2. ความรู้สึกเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวกับความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลที่มีต่อนั้นสิ่งใดหลังจากรู้และเข้าใจสิ่งนั้นแล้ว กล่าวคือเมื่อบุคคลได้รู้และเข้าใจเรื่องใด จะสังเกตเห็นในรูปการประเมินผลว่าสิ่งนั้นเป็นที่พอใจหรือไม่ สำคัญหรือไม่ ดีหรือเลว ซึ่ง อารมณ์หรือความรู้สึกต่อสิ่งนั้น
3. ความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติ เป็นองค์ประกอบสุดท้ายที่รวมตัวมาจากความรู้และความรู้สึกที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด จนทำให้เกิดความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติหรือตอบสนองต่อสิ่งนั้น ในทิศทางที่สนับสนุน คล้อยตามหรือขัดแย้งตามความรู้สึกที่เป็นพื้นฐานนั้น

ในบรรดาแนวการจัดองค์ประกอบของเจตคติ 3 แนวดังที่กล่าวมาแนวที่ได้รับ ความนิยมมากที่สุดในปัจจุบันคือ เจตคติมีองค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึกเพียงองค์ประกอบเดียว ส่วนด้านปัญญาและด้านพฤติกรรมนักจิตวิทยาบางคนเห็นว่าเป็นตัวแปรหรือมโนทัศน์ที่แยกออกจากเจตคติได้

4.5 วิธีการวัดเจตคติ

ธีรวุฒิ เอกะกุล (2549, น.19-20) กล่าวว่าเนื่องจากเจตคติเป็นมโนภาพที่วัดได้ยาก เมื่อเทียบกับการวัดด้านอื่นๆ นักจิตวิทยาและนักวัดผลได้พยายามหาวิธีการวัดและสร้างเครื่องมือ

ที่มีคุณภาพมีที่จะกระตุ้นให้ได้มาซึ่งความรู้สึกที่แท้จริงของผู้ถูกวัด สามารถสรุปวิธีการวัดเจตคติได้ดังนี้

1. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีการที่ง่ายและตรงไปตรงมามากที่สุด การสัมภาษณ์ผู้สัมภาษณ์จะต้องเตรียมข้อรายการที่จะซักถามไว้อย่างดี ต้องเขียนข้อรายการนั้นเน้นความรู้สึกที่สามารถวัดเจตคติให้ตรงเป้าหมาย ผู้สัมภาษณ์จะได้ทราบความรู้สึกหรือความคิดเห็นของผู้ตอบที่มีต่อสิ่งหนึ่งแต่มีข้อเสียว่า ผู้ถามอาจไม่ได้รับคำตอบที่จริงใจจากผู้ตอบ เพราะผู้ตอบอาจบิดเบือนคำตอบ เนื่องจากอาจเกิดความเกรงกลัวต่อการแสดงความคิดเห็น วิธีการแก้ไขคือ ผู้สัมภาษณ์ต้องสร้างบรรยากาศในการสัมภาษณ์ให้เป็นกันเอง ให้ผู้ตอบรู้สึกสบายใจ ไม่เคร่งเครียดเป็นอิสระ และแน่ใจว่าคำตอบของเขาจะเป็นความลับ

2. การสังเกต เป็นวิธีการที่ใช้ตรวจสอบบุคคลอื่นโดยการเฝ้ามองและจดบันทึกพฤติกรรมของบุคคลอย่างมีแบบแผน เพื่อจะได้ทราบว่าบุคคลที่เราสังเกตมีเจตคติ ความเชื่อ อุปนิสัยเป็นอย่างไร ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตจะถูกต้องใกล้เคียงกับความจริงหรือเป็นที่เชื่อถือได้เพียงใดนั้น มีข้อควรคำนึงหลายประการกล่าวคือควรมีการศึกษาหลายๆ ครั้ง ทั้งนี้เพราะเจตคติของบุคคลมาจากหลายๆ สาเหตุ นอกจากนี้ตัวผู้สังเกตเองจะต้องทำตัวเป็นกลาง ไม่มีความลำเอียงการสังเกต ควรสังเกตหลายๆ ช่วงเวลา ไม่ใช่สังเกตเฉพาะเวลาใดเวลาหนึ่ง

3. การรายงานตนเอง วิธีนี้ต้องการให้ผู้ถูกสอบวัดแสดงความรู้สึกของตนเองตามสิ่งเร้าที่เขาได้สัมผัส นั่นคือ สิ่งเร้าที่เป็นข้อคำถามให้ผู้ตอบแสดงความรู้สึกออกมาอย่างตรงไปตรงมาแบบทดสอบหรือมาตราวัดที่เป็นของแนว เทอร์สโตน (Thurstone) กัทท์แมน (Guttman) ลิเคอร์ท (Likert) และออสกู๊ด (Osgood) นอกจากนี้ที่กล่าวมายังมีแบบรายงานตนเองและอื่นๆ อีกมากมายแล้วแต่จุดมุ่งหมายของการสร้างและการวัด

4. เทคนิคจินตนาการ วิธีนี้อาศัยสถานการณ์หลายอย่างไปเร้าผู้สอบ เช่น ประโยคไม่สมบูรณ์ ภาพแปลกๆ เรื่องราวแปลกๆ เมื่อผู้สอบเห็นสิ่งเหล่านี้จะจินตนาการออกมาแล้วนำมาตีความหมาย จากการตอบนั้นๆ พอจะรู้ได้ว่ามีเจตคติต่อเป้าหมายเจตคตินั้นอย่างไร

5. การวัดทางสรีระภาพ การวัดด้านนี้อาศัยเครื่องมือไฟฟ้าแต่สร้างเฉพาะเพื่อจะวัดความรู้สึกอันทำให้พลังไฟฟ้าในร่างกายเปลี่ยนแปลง เช่นถ้าดีใจเข็มจะชี้อย่างหนึ่ง เสียใจเข็มจะชี้อย่างหนึ่งใช้หลักการเดียวกันกับเครื่องจับเท็จ เครื่องมือแบบนี้ยังพัฒนาไม่ตีพอจึงไม่นิยมเท่าไรนัก

การวัดเจตคตินักการศึกษาได้สร้างเครื่องมือวัดไว้หลายรูปแบบ เช่น

- วัดโดยวิธี Equal Appearing Intervais ของเทอร์สโตน
- วัดโดยวิธี Scalogram Analysis ของกู๊ดแมน
- วัดโดยวิธี Semantic Differential ของออสกู๊ด
- วัดโดยวิธี Summated Ratings ของลิเคอร์ท

ศักดิ์ สุนทรเสณี (2531, น.16) ได้กล่าวไว้ว่า เจตคติเป็นพฤติกรรมภายในที่มีลักษณะเป็น นามธรรม ซึ่งตัวเองเท่านั้นที่ทราบ วิธีการวัดเจตคติโดยตรงจึงทำไม่ได้ การวัดเจตคติทำได้ 3 วิธี คือ

1. การสังเกต เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ศึกษาเจตคติโดยใช้ประสาทหูและตาเป็นสำคัญ การสังเกตเป็นวิธีการศึกษาพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด แล้วนำข้อมูลที่สังเกตนั้นไปอนุมานว่าบุคคลนั้นมีเจตคติต่อสิ่งนั้นเป็นอย่างไร ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การสังเกตได้รับผลดี ผู้สังเกตต้องมีคุณสมบัติ 4 ประการคือ

- 1.1 มีความใส่ใจต่อสิ่งที่สังเกต
- 1.2 มีประสาทสัมผัสที่ดี
- 1.3 มีสัญชาติญาณที่ดี
- 1.4 มีความคิดรวบยอดที่ดี สามารถสรุปเรื่องราวได้ถูกต้องเชื่อถือได้

หลักเกณฑ์การสังเกตที่ดี

(1) ถ้าสังเกตเรื่องใด ผู้สังเกตจะต้องหาความรู้ในเรื่องนั้นให้มาก ต้องรู้ว่า ปรากฏการณ์ชนิดใด เรื่องใดบ้างที่มีคุณค่าควรแก่การสังเกต และบันทึกเอาไว้ก่อนที่จะทำการสังเกตจริง

(2) ความสอดคล้องระหว่างประเด็นที่จะสังเกต และพฤติกรรมที่จะทำการสังเกตว่าข้อมูลอะไรบางอย่างที่เกี่ยวข้อง พฤติกรรมประเภทใดที่จะทำการสังเกต

(3) กำหนดจุดมุ่งหมายที่ต้องการสังเกตให้ชัดเจนว่าข้อเท็จจริงประเภทใด เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์อย่างไร เพื่อที่จะแยกประเภทของข้อเท็จจริงที่จะได้มา

(4) ในการสังเกตผู้สังเกตจะต้องทำอย่างระมัดระวัง และใช้ความละเอียดถี่ถ้วนอย่างพิถีพิถัน ผู้สังเกตจะต้องเตรียมการที่จะสังเกตให้พร้อม ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อเท็จจริงไม่บิดเบือน มีความแน่นอนเชื่อถือได้

(5) ผู้สังเกตจะต้องมีทักษะในการใช้เครื่องมือตามที่ได้กำหนดขึ้นอย่างชำนาญคล่องแคล่ว

(6) ผู้สังเกตต้องพร้อมที่จะทำการสังเกตและกำจัดอคติส่วนตัวออกไปให้หมด

2. การให้รายงานตัว เป็นวิธีการศึกษาเจตคติของบุคคลออกมาโดยให้บุคคลนั้นเล่าความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้นออกมา เช่น อาจรู้สึกชอบ ไม่ชอบ เห็นว่าดีหรือไม่ดี ซึ่งผู้รายงานตนเองจะเล่าความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้นออกมาตามประสบการณ์และความสามารถที่มีอยู่ซึ่งจะแตกต่างกันออกไปในแต่ละบุคคลจากการฟังสิ่งที่เขาบอกเล่าเหล่านี้ก็สามารถที่จะกำหนดค่าคะแนนของเจตคติได้

3. เทคนิคการฉายออก เป็นวิธีวัดเจตคติโดยการให้สร้างจินตนาการจากภาพ โดยใช้ภาพเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลนั้นแสดงความคิดเห็นออกมา จะได้สังเกตและวัดได้ว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึกอย่างไร ซึ่งบุคคลย่อมแสดงออกตามประสบการณ์ที่เขาเคยได้รับมา แต่ละคนจะมีการแสดงออกไม่เหมือนกัน

วิธีสร้างจินตนาการจากภาพเพื่อใช้วัดเจตคติ

3.1 วิธีหยดหมึกคือให้บุคคลนั้นดูภาพหยดหมึกแล้วให้อธิบายว่าภาพนั้นเป็นอย่างไร เป็นการกระตุ้นให้บุคคลนั้นตอบสนองออกมาให้มากที่สุดที่จะทำได้ เพื่อจะใช้เป็นเจตคติของบุคคลนั้น

3.2 การเล่าเรื่อง คือมีการเล่าเรื่องราวบางอย่างให้บุคคลที่ต้องการจะวัดเจตคติแต่เล่าไม่จบแต่ให้เขาเล่าต่อตามความคิดเห็น ความรู้สึกของเขา

4.6 แบบวัดเจตคติ

แบบวัดเจตคติตามวิธีของลิเคอร์ท

แบบวัดเจตคติตามวิธีของลิเคอร์ท เป็นวิธีที่เรนิส ลิเคอร์ท (Rensis Likert) คิดค้นขึ้น โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นว่าเจตคติมีลักษณะการกระจายแบบโค้งปกติด้วยการนำข้อความที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ไม่ต้องให้คณะผู้ตัดสินพิจารณาเหมือนกับวิธีของเทอร์สโตน กำหนดการให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์ความเบี่ยงเบนมาตรฐานให้คะแนนช่วงความรู้สึกเท่าๆ กันเป็น 5 ช่วงแบบต่อเนื่องเรียกว่า Arbitrary Weighting Method ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่แน่ใจ หรือเฉยๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนนเป็น 5,4,3,2 และ 1 สำหรับข้อความ ทางบวก ส่วนข้อความทางลบในระดับความคิดเห็นเดียวกัน ให้คะแนน 1,2,3,4, และ 5 ซึ่งได้ผลไม่แตกต่างกัน และพบว่ามีความสัมพันธ์สูงถึง 0.99 กับค่าคะแนนที่กำหนดเป็นจำนวนเต็ม ดังนั้นการกำหนดคะแนนแต่ละระดับในแบบวัดเจตคติแบบลิเคอร์ทในเวลาต่อมา จึงกำหนดเป็นคะแนนจำนวนเต็มเรียงกันไป อาจเริ่มจาก 1 ไปแทนที่จะเริ่มด้วย 0 ก็ได้ คะแนนผู้ตอบแต่ละคนได้จากการ รวบรวมคะแนนจากการตอบแต่ละข้อของผู้ตอบ

ดังนั้นมาตรวัดเจตคติของลิเคอร์ท จึงประกอบด้วยข้อความความคิดเห็นหลายๆ ข้อ แต่ละข้อมีคุณค่าเจตคติตามสเกลระดับของความต่อเนื่อง จากไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไม่เห็นด้วยเห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง

วิธีการสร้าง

1. กำหนดเรื่องที่จะศึกษาว่ามีโครงสร้างลักษณะใดศึกษาเจตคติต่อสิ่งใดให้นิยามเจตคติต่อสิ่งนั้นอย่างชัดเจน
2. การเลือกคำถามและรวบรวมข้อคิดเห็น การเก็บรวบรวมข้อความความคิดเห็นที่จะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบออกมา ข้อความนั้นควรมีลักษณะดังนี้

2.1 คำถามทุกข้อต้องเป็นข้อความเกี่ยวกับเจตคติ ไม่ใช่เป็นคำถามเรื่องราวของข้อเท็จจริง เพราะคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริงไม่สามารถบอกได้ว่าผู้ตอบมีเจตคติเป็นอย่างไร สามารถวัดความแตกต่างของเจตคติได้

2.2 คำถามทุกข้อต้องชัดเจน รัดกุม และตรงประเด็นที่ต้องการศึกษา การเขียนคำถามควรถามแต่ละครั้งหนึ่งประเด็นเท่านั้น เพราะถ้าเขียนคำถามครั้งละหลายประเด็น จะทำให้ผู้ตอบเกิดความสับสนเพราะผู้ตอบอาจเห็นด้วยกับคำถามเพียงประเด็นเดียว ส่วนประเด็นอื่นอาจไม่เห็นด้วย

2.3 ข้อคำถามนั้น ควรใช้คำและศัพท์ง่ายๆ ที่ทุกคนอ่านแล้วเข้าใจตรงกัน พยายามหลีกเลี่ยงคำที่มีความหมายหลายแง่มุม

2.4 ผลจากการตอบคำถาม ควรจะกระจายพอสมควรตามแนวของเจตคติ คือมีทั้งกลุ่มที่เห็นด้วยและกลุ่มที่ไม่เห็นด้วย

2.5 ในมาตราวัดชุดหนึ่งๆ ควรมีคำถามประเภทบวกหรือนิมาน และประเภทลบหรือนิเสธ อย่างละเท่าๆ กัน

2.6 ถ้าใช้คำถามประเภทเลือกตอบตัวเลือกแต่ละตัวจะต้องสามารถแยกเจตคติได้และไม่มีหลายตัวแปรในแต่ละคำตอบ

2.7 คำถามควรมีลักษณะ ที่สามารถจำแนกเจตคติของบุคคลในแง่ต่างๆ ได้ กล่าวคือบุคคลที่มีเจตคติต่างกันควรมีแนวคำตอบปรากฏให้เห็นแตกต่างกัน ส่วนแนวคำถามบุคคลทุกๆ คน มีแนวโน้มตอบเหมือนกันที่มีเจตคติต่างกันทั้งข้อนั้นควรตัดทิ้งไป

3. สร้างข้อความครอบคลุมคุณลักษณะทั้ง 2 ทาง คือทางบวกและทางลบ ประมาณ 50 – 100 ข้อ

4. การกำหนดตัวแปรของเจตคติ เมื่อได้ตั้งคำถามเรียบร้อยแล้ว นำคำถามเหล่านี้มากำหนดค่าเจตคติว่าควรมีค่าตั้งแต่เท่าใดถึงเท่าใด ซึ่งจะพิจารณาโดยยึดหลักดังต่อไปนี้

4.1 ข้อคำถาม 2 ประเภทกำหนดค่าเป็น 5 ลักษณะ ดังนี้

ข้อคำถามประเภททางบวก	ข้อคำถามประเภททางลบ
- เห็นด้วยอย่างยิ่ง	- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- เห็นด้วย	- ไม่เห็นด้วย
- ไม่แน่ใจ	- ไม่แน่ใจ
- ไม่เห็นด้วย	- เห็นด้วย
- ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	- เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4.2 การกำหนดน้ำหนัก คำถามประเภททางบวก กำหนดให้น้ำหนักสูงสุดอยู่ที่ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” และน้ำหนักต่ำสุดอยู่ที่ “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง”

5. การเลือกคำถามคำถามทุกข้อที่สร้างขึ้นในตอนแรกจะนำไปใช้เป็นแบบสอบถาม เจตคติยังไม่ได้้นำคำถามเหล่านี้ไปทดลองดูก่อนว่า คำถามแต่ละข้อเชื่อถือได้หรือไม่ สามารถวัดเจตคติที่ต้องการจะวัดได้หรือไม่เพียงไรในการเลือกคำถามเพื่อคัดไว้เป็นแบบสอบถามต้องทำดังนี้

5.1 นำคำถามที่สร้างขึ้นไปให้ ผู้รู้เกี่ยวกับเรื่องนี้อ่านดู เพื่อวิจารณ์ก่อน คำถามเหล่านี้ข้อใดดี ข้อใดไม่ดี ถ้าไม่ดีควรปรับปรุงหรือไม่ก็ตัดออก หรือบางครั้งคำอาจไม่ครอบคลุมเนื้อหาที่ได้ จะได้เพิ่มเติมคำถามลงไปอีกเพื่อให้ครอบคลุมปัญหานั้นให้ได้มากที่สุด

5.2 นำคำถามไปทดลองกับกลุ่มบุคคล แล้วนำคำตอบเหล่านั้นมาวิเคราะห์ เพื่อเลือกเอาคำถามเฉพาะข้อที่ดีไปใช้ต่อไป โดยวิเคราะห์ข้อคำถามด้วยการทดสอบคะแนนที่ได้ด้วย t-test ค่าอำนาจจำแนกที่อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้คือค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป หรือใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์รายข้อด้วยการทดสอบค่า r ของคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม

วิธีวิเคราะห์ข้อคำถามรายข้อ

1. ให้คะแนนตามค่าน้ำหนักของแต่ละข้อคำถามแล้วนำมารวมกันของแต่ละคน
2. เรียงคะแนนที่ได้ของแต่ละคนจากกลุ่มสูงไปหาต่ำ หรือจากมากไปหาน้อย
3. เลือกเอาเฉพาะคนที่ได้คะแนนจากกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ กลุ่มละ 25% ของจำนวนที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด กลุ่มตรงกลางไม่นำมาวิเคราะห์
4. นำข้อคำถามของแต่ละข้อ มาวิเคราะห์หาคะแนนรวมของแต่ละข้อทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ
5. หาผลบวกของคะแนนยกกำลังสอง ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ
6. หาคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูงของแต่ละข้อและคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำของแต่ละข้อ
7. หาความแปรปรวนของแต่ละข้อของคะแนนในกลุ่มสูง
8. หาความแปรปรวนของแต่ละข้อของคะแนนในกลุ่มต่ำ
9. ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำของแต่ละข้อด้วยการทดสอบค่า t (t-test)
10. กำหนดระดับความเชื่อมั่นว่าจะใช้ที่ระดับ 0.05 หรือระดับ 0.01
11. เปิดตารางค่า t โดยใช้ One-tailed-test

12. เปรียบเทียบค่าที่ได้จากข้อ 9 และ 11 คือ ถ้าค่าที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อคำถาม (ข้อ9) มากกว่าค่าที่ได้จากการเปิดตาราง (ข้อ11) แสดงว่าข้อคำถามนั้นสามารถนำไปใช้ได้

13. นำข้อคำถามที่ใช้ได้ทั้งหมดมาเรียงแบบสุ่ม เพื่อสร้างเป็นแบบสอบถามและนำแบบสอบถามนั้นไปให้คนกลุ่มเดิมทำอีกครั้ง เพื่อนำไปหาค่าความเชื่อมั่น

การวัดเจตคติโดยวิธี Summated Rating ของกูดแมน มีดังนี้

1. ตั้งวัตถุประสงค์ว่าต้องการศึกษาเจตคติของใครที่มีต่อสิ่งใด
2. ให้ความหมายของเจตคติต่อสิ่งที่จะศึกษานั้นให้แจ่มชัดเพื่อให้ทราบว่าสิ่งนั้นคือ อะไร ประกอบด้วยคุณลักษณะใดบ้าง เช่น จะวัดเจตคติของนักเรียนต่อวิชาภาษาไทย ก็ต้องวิเคราะห์ให้ทราบว่าควรถามเกี่ยวกับภาษาไทยในเรื่องใดบ้าง

3. ทำการสร้างข้อความเจตคติ ให้ครอบคลุมลักษณะต่างๆ ที่วิเคราะห์ได้ จำนวนข้อความที่สร้างควรมีประมาณ 20-30 ข้อความ และให้มีจำนวนข้อความที่กล่าวถึงที่ต้องการศึกษาในทางที่ดีและในทางที่ไม่ดีจำนวนมากพอต่อการที่เมื่อนำไปวิเคราะห์คุณภาพแล้วเหมือนตามที่ต้องการ

4. ตรวจสอบข้อความที่สร้างขึ้น ซึ่งอาจทำได้โดยผู้สร้างข้อความเองหรือให้ผู้มีความรู้ในเรื่องนั้น ตรวจสอบ

5. ทำการทดลองก่อนที่จะนำไปใช้จริงโดยการนำข้อความที่ได้ตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนบรรจุลงในมาตราวัดเจตคติ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบโครงการซึ่งพบงานวิจัยที่ศึกษาการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะการคิดที่มีผลสัมฤทธิ์ และเจตคติทางการเรียนภาษาไทย มีดังนี้

5.1 งานวิจัยในประเทศ

สุรัชณี หนูแสง (2546, น.101 - 120) ได้ทำการศึกษาผลการสอนวรรณคดีไทยโดยใช้กิจกรรมโครงการที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีวิทยา 2 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมโครงการสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2. ผลของความคิดสร้างสรรค์ในวรรณคดีไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมโครงการสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นัยนา จันทมิตร (2547, น.65 - 88) ได้ทำการศึกษาผลของการสอนแบบกิจกรรมโครงการในวิชาภาษาไทย ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมะขามสรรเสริญ จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1. นักเรียนที่เรียนแบบกิจกรรมโครงการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2. นักเรียนที่เรียนแบบกิจกรรมโครงการภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่เรียนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3. พฤติกรรมความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนที่เรียนแบบกิจกรรมโครงการอยู่ในระดับดี

ชนากานต ประเสริฐ (2550, น.87 - 100) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาชุดฝึกกิจกรรมการเขียนภาษาไทยโดยใช้โครงงาน เรื่อง มาตรการตัวสะกด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลจากการวิจัยพบว่า 1. ชุดฝึกกิจกรรมการเขียนภาษาไทยโดยใช้โครงงานเรื่องมาตรการตัวสะกดระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพของกระบวนการจัดกิจกรรม/ผลลัพธ์ของการจัดกิจกรรม เท่ากับ 86.04/83.21 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการใช้ชุดฝึกกิจกรรมการเขียนภาษาไทยโดยใช้โครงงานเรื่องมาตรการตัวสะกดระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าก่อนการใช้ร้อยละ 20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. นักเรียนร้อยละ 80 มีความพึงพอใจต่อชุดฝึกกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

มนต์ฤดี ทองเรือง (2550, น.87 - 98) ได้ทำการศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยโครงงาน เรื่อง คำราชาศัพท์ และคำสุภาพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจอมพระประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏผล ดังนี้ 1. ผลการศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้จากการทำโครงงาน พบว่า นักเรียนมีการวางแผนการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบการศึกษาค้นคว้าเชื่อมโยงความรู้ จากการจัดทำโครงงานและการนำเสนอโครงงานของนักเรียนทำได้ในระดับดี 2. แผนการจัดการเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยโครงงาน เรื่อง คำราชาศัพท์และคำสุภาพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ 87.72 / 84.53 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.74 3. นักเรียนที่เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยโครงงาน เรื่อง คำราชาศัพท์และคำสุภาพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 25 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนผ่านไป 14 วัน ไม่แตกต่างจากเดิม สรุปได้ว่าการศึกษาผลการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทยโดยโครงงาน เรื่อง คำราชาศัพท์และคำสุภาพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการใน 4 ขั้นตอน 3 วงจรช่วยให้ผู้เรียนรู้จากการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ มีวินัย มีความรับผิดชอบ และมีความพยายามในการปฏิบัติงานให้ประสบผลสำเร็จ สามารถนำไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาและพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลตามความมุ่งหมายในการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โสภา นามไว (2552, น.77 - 100) ได้ทำการศึกษาผลการวิจัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ และเจตคติทางการเรียนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำทรัพย์ จังหวัดเพชรบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยการสอนแบบโครงงาน 2. เปรียบเทียบเจตคติทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยการสอนแบบโครงงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านน้ำทรัพย์ จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 10 คน ซึ่ง ได้มาโดยเลือก แบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ 1. แผนการจัดการเรียนรู้ 2. แบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3. แบบวัดเจตคติทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบโครงงานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 2. เจตคติทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบโครงงานหลังเรียนสูงกว่าก่อน เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ปราณี อยู่ชมบุญ และมณฑา จำปาเหลือง (2557, น.99 - 105) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ ทางการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำตาม มาตรฐานตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำตามมาตรฐานตัวสะกด ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดดอนไก่อเตี้ย อำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัด เพชรบุรี สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนแบบโครงงาน กับนักเรียน กลุ่ม ทดลองและสอนด้วยการเรียนการสอนแบบปกติกับนักเรียนกลุ่มควบคุม แล้วเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ทางการเขียนสะกดคำตามมาตรฐานตัวสะกดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังการ เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสะกดคำตามมาตรา ตัวสะกดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนการเรียน ($\mu = 15.60$, S.D. $\sigma = 2.57$) และหลัง การเรียน ($\mu = 25.42$, $\sigma = 1.78$) โดยใช้การจัดการเรียนรู้ แบบโครงงาน แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และผู้วิจัยได้ทดสอบเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ทางการเขียนสะกด คำตามมาตราตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้ แบบโครงงาน ($\mu = 25.13$, $\sigma = 2.79$) กับหลังการเรียนด้วยการเรียนการสอนแบบปกติ ($\mu = 23.93$, $\sigma = 1.16$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นั่นคือ ค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ ทางการเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานกับหลังการเรียน ด้วยการเรียนการสอนแบบปกติแตกต่างกัน

งานวิจัยภายในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบการสอนโดย ใช้กิจกรรมโครงงาน ดังที่กล่าวมาข้างต้นนั้นสามารถสรุปได้ว่า มีนักวิชาการหลายท่านที่ได้นำ รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมโครงงาน ไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยกลุ่มตัวอย่างมีทั้งนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ตัวแปรตามในงานวิจัยส่วนใหญ่ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ความคงทนในการเรียนรู้ ความสนใจในการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียนรู้ เจตคติทางการเรียน และความสามารถในการเขียนแผนผังมโนทัศน์ รูปแบบการวิจัยมีทั้งแบบการทดลอง 1 กลุ่ม และ แบบทดลอง 2 กลุ่ม โดยการเปรียบเทียบตัวแปรตามระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการสอนโดยใช้กิจกรรมโครงงาน สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และตัวแปรอื่นๆ ให้เพิ่มสูงขึ้นทางระดับสถิติอย่างมีนัยสำคัญ

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Ling (2010, น.961) กล่าวในงานวิจัยว่า การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสำหรับนักเรียนที่จะกระตุ้นให้มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง แต่อย่างไร ก็ตามเป็นเรื่องยากที่จะมีการจัดการเรียนแบบโครงงานสำหรับครู ถ้าการวัดและประเมินผลยังวัดที่ จำนวนเนื้อหาที่มากเกินไป และในการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดตั้งทีมที่ประกอบด้วยครูในเนื้อหาวิชาและครูคอมพิวเตอร์เพื่อร่วมกันจัดกิจกรรมการเรียนแบบโครงงาน การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการเป็นเวลา 2 ปี เพื่อตรวจสอบว่าถึงความเป็นไปได้ในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานในหนึ่งปีแรกสำหรับนักเรียนเกรด 10 และปีที่ 2 สำหรับนักเรียนเกรด 12 โดยผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนแบบโครงงานสามารถทำได้และมีความเหมาะสมสำหรับการจัดการศึกษาระดับนี้ และครูผู้สอนประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน อีกทั้งตลอดระยะเวลาการสำรวจพบว่านักเรียนมีความสุขกับกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน

Chun (2012, น.3) ทำการวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบการเล่านิทานดิจิทัล โดยทำการวิจัยแบบการทดลองเบื้องต้น โดยมีกลุ่มตัวอย่าง 117 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 60 คน จัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน และกลุ่มควบคุม 57 คน จัดการสอนแบบดั้งเดิมผลการทดลองแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานแบบการเล่านิทานดิจิทัล ทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจและแรงกระตุ้นที่จะเรียนรู้วิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้น สมรรถภาพด้านการแก้ปัญหาเพิ่มขึ้นและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนกิจกรรมโครงงาน ดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า มีผู้นำรูปแบบการสอนโดยใช้กิจกรรมโครงงานไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ การประดิษฐ์สิ่งต่างๆ การเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการกิจกรรมโครงงานในรายวิชาคณิตศาสตร์และวิชาเคมีโดยตัวแปรตามในการวิจัย ได้แก่ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยรูปแบบกิจกรรมโครงงาน รูปแบบการวิจัยมีทั้งที่เป็นการศึกษาแบบทดลอง 1 กลุ่ม โดยการเปรียบเทียบตัวแปรตามก่อนและหลังการทดลอง และการวิจัยแบบทดลอง 2-3 กลุ่ม โดยการเปรียบเทียบตัวแปรตามระหว่างกลุ่มทดลอง

และกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการสอนโดยใช้กิจกรรมโครงงาน สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และตัวแปรตามอื่นๆ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 จำนวน 10 โรงเรียน 13 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 250 คน โดยจัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถ

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 25 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 2.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงงานภาษาไทย
- 2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย
- 2.3 แบบวัดเจตคติทางการเรียนภาษาไทย

ซึ่งมีรายละเอียดการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงการภาษาไทย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังต่อไปนี้

2.1.1 ศึกษาสาระการเรียนรู้แกนกลางและมาตรฐานการเรียนรู้ เรื่องคำควบกล้ำในภาษาไทย คำที่มีอักษรนำ คำที่ใช้ รร (หัน) บัน และ บรร คำที่ประและไม่ประวิสรรชนีย์ คำพ้องรูปและคำพ้องเสียง สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากคู่มือครูการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อกำหนดขอบเขตของเนื้อหา

2.1.2 ศึกษาเนื้อหาสาระความรู้ เรียนรู้ เรื่องคำควบกล้ำในภาษาไทย คำที่มีอักษรนำ คำที่ใช้ รร (หัน) บัน และ บรร คำที่ประและไม่ประวิสรรชนีย์ คำพ้องรูปและคำพ้องเสียง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จากคู่มือครู แบบเรียน และคู่มือจากสำนักพิมพ์ต่างๆ

2.1.3 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโครงการภาษาไทย

2.1.4 กำหนดเนื้อหาตามตัวชี้วัดและผลการเรียนรู้ ได้จำนวน 8 เรื่อง พร้อมกำหนดชั่วโมงที่ใช้สอนในแต่ละเรื่องดังนี้ คือ

1) คำควบกล้ำแท้	2	ชั่วโมง
2) คำควบกล้ำไม่แท้	2	ชั่วโมง
3) คำที่มีอักษรนำ	2	ชั่วโมง
4) คำที่ใช้ รร (หัน)	2	ชั่วโมง
5) คำที่ใช้ บัน	2	ชั่วโมง
6) คำที่ใช้ บรร	2	ชั่วโมง
7) คำที่ประวิสรรชนีย์	2	ชั่วโมง
8) คำที่ไม่ประวิสรรชนีย์	2	ชั่วโมง
9) คำพ้องรูป	2	ชั่วโมง
10) คำพ้องเสียง	2	ชั่วโมง

2.1.5 ดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ รายชั่วโมง จำนวน 10 แผน รวม 20 ชั่วโมง ซึ่งแต่ละแผนประกอบด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 1) หัวเรื่อง
- 2) สาระสำคัญ
- 3) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 4) สาระการเรียนรู้
- 5) กิจกรรมการเรียนรู้
- 6) สื่อและแหล่งการเรียนรู้

7) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนได้กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) การนำเข้าสู่บทเรียน โดยการทบทวนความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อการเตรียมความพร้อมในการเรียนเนื้อหาใหม่ หรือสร้างความตระหนักให้เห็นถึงความสำคัญของบทเรียน

2) การนำเสนอเนื้อหาใหม่ ด้วยวิธีการเสนอตัวอย่าง บทนิยาม หรือใช้กระบวนการแก้ปัญหาที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงสู่เนื้อหาใหม่

3) การเสริมสร้างความเข้าใจ นำเสนอตัวอย่างเพิ่มเติม ครูและนักเรียนสรุปข้อความรู้ร่วมกัน

4) การนำไปใช้ แสดงการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ อาจอยู่ในการแก้ปัญหาจากบทอ่านหรือคำถามต่างๆ

5) การฝึกทักษะและทบทวน รวมทั้งการขยายฐานความรู้ ด้วยการให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด หรือกิจกรรมต่างๆ ที่สอดคล้องกับบทเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยตามขั้นตอนข้างต้นสามารถสอดแทรกกิจกรรมโครงงานโดยปรับเปลี่ยนและเพิ่มเติมส่วนท้ายของกิจกรรมการเรียนรู้ ในขั้นฝึกทักษะและการทบทวน โดยการให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด หรือกิจกรรมการสอดแทรกแนวคิดของการจัดทำโครงงานโดยแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3 – 4 คน ให้นำเสนอกิจกรรมในรูปแบบโครงงานอย่างง่ายขนาดเล็ก อาจเรียกว่าโครงงานน้อย (mini project) ซึ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ให้มีองค์ประกอบที่สำคัญของการเขียนรายงานการทำโครงการเพียง 3 – 4 ส่วนก็พอ

2.1.6 สร้างสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่

1) ใบกิจกรรม

2) ใบกิจกรรมโครงงาน

2.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นพร้อมทั้งสื่อการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ใบกิจกรรม ใบกิจกรรมโครงงาน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณา จากนั้นจึงได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา ความเหมาะสม ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้อีกครั้ง เพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญได้ให้คำชี้แนะในส่วนของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พร้อมด้วยแบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด 2553, น. 121) ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

4.51 – 5.00	คะแนน	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50	คะแนน	หมายถึง	เหมาะสมมาก
2.51 - 3.50	คะแนน	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
1.51 - 2.50	คะแนน	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
1.00 - 1.50	คะแนน	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คือ 4.29 โดยผู้เชี่ยวชาญเสนอให้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะโดยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

(1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรมีการสรุปความรู้ในเรื่องที่เรียนทุกครั้ง เพื่อให้นักเรียนได้เห็นภาพการดำเนินงานและการทำงานกิจกรรม

(2) ในส่วนใบกิจกรรม ใบกิจกรรมโครงงาน ควรมีความหลากหลายมากขึ้น มีการแนะแนวทางที่ชัดเจนและละเอียดเนื่องจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ยังมีวุฒิภาวะไม่เพียงพอในการควบคุมการทำงานของตนเอง ครูควรให้การดูแลเอาใจใส่หรือใส่ประเด็นคำถามในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดข้อสงสัยผนวกกับการแก้ปัญหาให้ตรงประเด็น

2.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จังหวัดลพบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเหมาะสมของเวลา ภาษา ลักษณะกิจกรรมและปริมาณเนื้อหาว่ามีความเหมาะสมเพียงใด เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

2.1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ทดลองใช้แล้วไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้เรียบร้อย แล้วจึงจัดพิมพ์เป็นเครื่องมือในการวิจัยและนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

2.1.10 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปดำเนินการสอนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา จำนวน 25 คนต่อไป

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเป็นแบบทดสอบที่วัดผลสัมฤทธิ์ตามเนื้อหาเรื่องคำควบกล้ำในภาษาไทย คำที่มีอักษรนำ คำที่ประและไม่ประวิสรรชนีย์ คำที่ใช้ รร (หัน) บัน และ บรร คำพ้องรูปและคำพ้องเสียง โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.2.1 ศึกษาทฤษฎีและวิธีการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แบบอิงเกณฑ์ ของบุญชม ศรีสะอาด (2545, น.89 - 92) และวัดผลการศึกษาของ สมนึก ภัททิยธนี (2544, น.58 - 77)

2.2.2 สร้างแผนผังการสร้างข้อสอบ ซึ่งประกอบด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด

1) วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับระดับพฤติกรรมที่มุ่งวัด โดยมีรายละเอียดการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่มุ่งวัด ดังต่อไปนี้

(1) ความรู้ความจำและการคิดคำนวณ (Computation) แบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ

- ก. ความรู้ความจำเกี่ยวกับข้อเท็จจริง
- ข. ความรู้ความจำเกี่ยวกับศัพท์และนิยาม
- ค. ความสามารถในการใช้ขั้นตอนวิธี

(2) ความเข้าใจ (Comprehension) แบ่งออกเป็น 5 ชั้นตอน คือ

- ก. ความเข้าใจโมเมนต์
- ข. ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ กฎ นัยทั่วไปและโครงสร้างทาง
- ค. ความสามารถในการแปลงโจทย์คำถามจากรูปแบบหนึ่งเป็นอีก

ภาษาไทย

รูปแบบหนึ่ง

- ง. ความสามารถในการคิดตามแนวการให้เหตุผล
- จ. ความสามารถในการเข้าใจปัญหาและตีความปัญหา

(3) การนำไปใช้ (Application) แบ่งเป็น 4 ชั้น ดังนี้

- ก. ความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาธรรมดา
- ข. ความสามารถในการเปรียบเทียบ
- ค. ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล
- ง. ความสามารถในการมองเห็นแบบและโครงสร้างที่เหมือนกัน

(4) การวิเคราะห์ (Analysis) แบ่งออกเป็น 5 ชั้น คือ

- ก. ความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาที่ไม่ธรรมดา
- ข. ความสามารถในการค้นพบความสัมพันธ์
- ค. ความสามารถในการพิสูจน์
- ง. ความสามารถในการวิพากษ์วิจารณ์การพิสูจน์
- จ. ความสามารถในการตั้งสมมุติฐานเกี่ยวกับนัยทั่วไปและตรวจสอบ

ความถูกต้องของนัยทั่วไป

2.2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เป็นข้อสอบคู่ขนาน ให้สอดคล้องกับแผนผังการออกข้อสอบโดยมี

ข้อสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ฉบับละ 30 ข้อ มีเกณฑ์การให้คะแนน คือตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

2.2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา ความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้และระดับพฤติกรรมที่มุ่งวัด ความชัดเจนของภาษาและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้น

2.2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แก้ไขตามข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence: IOC) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้คะแนนตามเกณฑ์ดังนี้

คะแนน + 1 สำหรับข้อสอบที่แน่ใจว่าสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

คะแนน 0 สำหรับข้อสอบที่ไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

คะแนน - 1 สำหรับข้อสอบที่แน่ใจว่าไม่สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน มีค่าเท่ากับ 1.00 และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน มีค่าเท่ากับ 1.00

2.2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 ห้องเรียน โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา จังหวัดลพบุรี ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและเคยเรียน เรื่องคำควบกล้ำในภาษาไทย คำที่มีอักษรนำ คำที่ใช้ รร (หัน) บัน และบรรคำที่ประและไม่ประวิสรรชนีย์ คำพ้องรูปและคำพ้องเสียงมาแล้ว จำนวน 40 คน เพื่อวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์รายข้อหาความยากง่ายตั้งแต่ .30 ถึง .73 มีค่าอำนาจจำแนก .39 ถึง .82 ของแบบทดสอบก่อนและนหลังเรียนความยากง่ายตั้งแต่ .53 ถึง .73 มีค่าอำนาจจำแนก .33 ถึง .72

2.2.7 หาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรของคูเดอร์ – ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) ที่ 20 ได้ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเท่ากับ 0.94 และหลังเรียนที่ 0.93

2.2.8 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงแล้วนั้นให้เป็นแบบทดสอบฉบับจริงเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.3 แบบวัดเจตคติทางการเรียนภาษาไทย

แบบวัดเจตคติทางการเรียนภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย โดยวัดจากการตอบแบบสอบถามของนักเรียน หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาและดำเนินการสร้างแบบวัดเจตคติทางการเรียนภาษาไทย ตามขั้นตอนดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.3.1 วิเคราะห์เนื้อหา และจุดประสงค์การเรียนรู้ภาษาไทย

2.3.2 สร้างแบบวัดเจตคติทางการเรียน โดยใช้มาตราประมาณค่า (Rating scale) ของลิเคอร์ท ประกอบด้วยข้อความที่เป็นประโยคต่างๆ ครอบคลุมเรื่องที่ต้องการศึกษา เป็นข้อความที่กระตุ้นให้ผู้ตอบแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นในทางบวก เมื่อเห็นด้วย ในทางลบเมื่อไม่เห็นด้วย และบอกปริมาณความมากน้อยได้ อีกทั้งข้อความดังกล่าวสามารถกำหนดเป็นคะแนนได้

2.3.3 แบบวัดเจตคติทางการเรียนที่สร้างขึ้น จะเน้นการวัดเจตคติเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาไทย

2.3.4 นำแบบวัดเจตคติทางการเรียนที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเหมาะสมในเนื้อหา ความถูกต้องและภาษาที่ใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

2.3.5 นำแบบวัดเจตคติทางการเรียน ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จำนวน 40 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและเคยเรียนวิชาภาษาไทย นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบวัดเจตคติทางการเรียน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงของแบบวัดเจตคติทางการเรียนวิชาภาษาไทย เท่ากับ 0.78

2.3.6 นำแบบวัดเจตคติทางการเรียนวิชาภาษาไทย ที่ผ่านการวิเคราะห์ความเที่ยงและจัดทำเสร็จสมบูรณ์แล้วไปใช้ในการวิจัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียววัดก่อนทดลองและหลังการทดลอง โดยดำเนินการทดลอง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงานภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย โดยมีเนื้อหา ดังนี้ คือ คำควบกล้ำในภาษาไทย คำที่มีอักษรนำ คำที่ประและ

ไม่ประวิสรรชนีย์ คำที่ใช้ รร (หัน) บัน และ บรร คำพ้องรูปและคำพ้องเสียง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบ แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาสอบ 1 ชั่วโมง โดยในแต่ละแผนได้นำการจัดทำโครงการเข้าเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป เริ่มต้นด้วยโครงการที่มีองค์ประกอบน้อยๆ แล้วค่อยๆ เพิ่มองค์ประกอบมากขึ้น จนครบเป็นโครงการที่สมบูรณ์รวมเวลาทั้งหมด 20 ชั่วโมง

3.3 เมื่อเสร็จสิ้นการสอนกลุ่มตัวอย่างครบทั้ง 20 ชั่วโมงแล้ว ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย โดยมีเนื้อหา ดังนี้ คือ คำควบกล้ำในภาษาไทย คำที่มีอักษรนำ คำที่ประและไม่ประวิสรรชนีย์ คำที่ใช้ รร (หัน) บัน และ บรร คำพ้องรูปและคำพ้องเสียง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบทดสอบ แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลาสอบ 1 ชั่วโมง

3.4 ตรวจสอบให้คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วนำมาคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติ

3.5 วัดความสามารถในการตอบแบบสอบถามทางการวัดเจตคติทางการเรียนภาษาไทย โดยนำแบบวัดเจตคติทางการเรียนวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อก่อนและหลังเรียนโดยการสอบแบบกิจกรรมโครงการวิชาภาษาไทยและการวัดเจตคติทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนและหลังเรียนโดยการสอนแบบกิจกรรมโครงการ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าทางสถิติดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการสอนแบบกิจกรรมโครงการ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที

4.2 วัดเจตคติทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมโครงการ โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรมโครงงานภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 2 การศึกษาเจตคติทางการเรียนภาษาไทยหลังการจัดกิจกรรมโครงงานภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรมโครงงานภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

ในการทดสอบสมมุติฐานการวิจัยว่า “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี หลังเรียนโดยใช้กิจกรรมโครงงานภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียน” ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยายสรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียน 25 คน มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนและค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 11.12 และ 23.44 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.43 และ 2.55 คะแนน ตามลำดับ นั่นคือการวัดหลังเรียนมีค่าสูงกว่าก่อนเรียน 12.32 คะแนน โดยที่ค่าเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนเรียนหรือเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน 52.55 % แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงงานภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย ได้ผลดี ผลการวิเคราะห์พบว่า คะแนนผลการวัดทั้งสองครั้งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงการภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย

การทดสอบ	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{D}$	S.D. _D	T	Sig (1-tailed)
ก่อนเรียน	11.12	3.43	12.32	5.25	11.73*	0.0000
หลังเรียน	23.44	2.55				

** p < .05

ตอนที่ 2 การศึกษาเจตคติทางการเรียนภาษาไทยหลังการจัดกิจกรรมโครงการภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี

การศึกษาเจตคติทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการจัดกิจกรรมโครงการภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา อำเภอยะบะดี จังหวัดลพบุรี เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย จากการประเมินพบว่า เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย จากการทำกิจกรรมโครงการที่มีองค์ประกอบสมบูรณ์ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 10 รายการ คิดเป็นร้อยละ 50.00 อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 6 รายการ คิดเป็นร้อยละ 30.00 และอยู่ในระดับน้อย จำนวน 4 รายการ คิดเป็นร้อยละ 20.00 ค่าเฉลี่ยรวมของการศึกษาเจตคติทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการจัดกิจกรรมโครงการภาษาไทยเท่ากับ ($\bar{x} = 3.67$) แสดงว่าเจตคติโดยรวมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้กิจกรรมโครงการภาษาไทยอยู่ในระดับมาก ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 ผลการศึกษาเจตคติทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการจัดกิจกรรมโครงการภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา อำเภอยะบะดา
จังหวัดลพบุรีของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
1. ในวันที่มีการเรียนภาษาไทยฉันจะรีบเข้าห้องเรียนโดยเร็ว	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ฉันเลือกจะฝึกอ่านหนังสือในหนังสือแทนการไปวิ่งเล่นไล่จับกับเพื่อนๆ	4.88	0.33	มากที่สุด
3. ฉันไม่อยากไปโรงเรียนในวันที่มีการเรียนภาษาไทย	2.00	0.00	น้อย
4. รายการสารคดีเกี่ยวกับภาษาไทยน่าเบื่อสูรายการการ์ตูนไม่ได้	2.40	0.50	น้อย
5. ในขณะที่เรียนภาษาไทยฉันจะบอกให้เพื่อนในกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมตามคำแนะนำของครูทุกขั้นตอน	5.00	0.00	มากที่สุด
6. การชมรายการนิทานสร้างปัญญาทางโทรทัศน์มีประโยชน์กว่าการดูการ์ตูนทั่วไป	4.96	0.20	มากที่สุด
7. ถ้าฉันได้รับรางวัลบัตรโดยสารไปเข้าร่วมกิจกรรมหนังสือนานาชาติฉันจะไม่ไป จะขอเปลี่ยนเป็นเงินแทน	2.84	0.55	ปานกลาง
8. ฉันคิดว่าความรู้ทางภาษาไทยช่วยแก้ปัญหาชีวิตไม่ได้	2.44	0.58	น้อย
9. การอ่านหนังสือต่างๆ ที่เกี่ยวกับภาษาไทยมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์	4.80	0.41	มากที่สุด
10. เมื่อได้ฟังข่าวเกี่ยวกับภาษาไทย ฉันจะนำไปเล่าต่อให้เพื่อนๆ ฟัง	4.88	0.33	มากที่สุด
11. การเรียนวิชาภาษาไทยเป็นการเรียนที่ไม่มีประโยชน์ ควรเอาเวลาว่างไปวิ่งเล่นกับเพื่อนๆ ดีกว่า	2.52	0.59	ปานกลาง

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความหมาย
12. การอ่านหนังสือภาษาไทยทำให้เสียเวลา สู้ไปเล่นเกมส์ไม่ได้	2.60	0.50	ปานกลาง
13. ฉันเลือกดูละครพื้นบ้านไทยแม้จะตรงกับรายการการ์ตูน	4.56	0.71	มากที่สุด
14. ฉันจะเก็บเงินไว้ซื้อหนังสือมาอ่าน แม้จะต้องอดกินขนม	4.76	0.44	มากที่สุด
15. ฉันรู้สึกเฉยๆ เมื่อได้รับข่าวเกี่ยวกับคนไทยได้รับรางวัลเกี่ยวกับการอ่านหนังสือภาษาไทย	2.52	0.51	ปานกลาง
16. นักเรียนที่ชนะการแข่งขันศิลปหัตถกรรมไม่น่าภาคภูมิใจเท่ากับชนะการแข่งขันอื่นๆ	2.60	0.91	ปานกลาง
17. ฉันดีใจมากที่โรงเรียนได้รับรางวัลในการแข่งขันเขียนเรื่องจากภาพ จากงานศิลปหัตถกรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
18. ฉันต้องการเป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่มภาษาไทยของโรงเรียน	4.96	0.20	มากที่สุด
19. ฉันจะหลีกเลี่ยงการเข้าร่วมกิจกรรมภาษาไทยทุกครั้งที่โรงเรียนจัด	1.92	0.70	น้อย
20. สมาชิกกลุ่มภาษาไทยมีมากแล้วฉันเลือกชุมนุมอื่นดีกว่า	2.76	0.44	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.67	0.08	มาก

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา จังหวัดลพบุรี สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมโครงงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา จังหวัดลพบุรี

1.1.2 ศึกษาเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา จังหวัดลพบุรี

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวน 10 โรงเรียน 13 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 250 คน โดยจัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถ

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 25 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย และแบบวัดเจตคติทางการเรียนภาษาไทย

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 1) ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดเจตคติทางการเรียนวิชาภาษาไทย
- 2) ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงงานภาษาไทย โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่าง
- 3) ทดสอบหลังเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดเจตคติทางการเรียนภาษาไทยกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างอีกครั้งหนึ่ง

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน และจากการวัดเจตคติทางการเรียนโดยกิจกรรมโครงงานวิชาภาษาไทย ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าสถิติดังนี้

- 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมโครงงานภาษาไทย โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่
- 2) ศึกษาเจตคติทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้กิจกรรมโครงงานภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.3 ผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่ได้จากการสอนโดยใช้กิจกรรมโครงงานภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมโครงงานภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3.2 เจตคติทางการเรียนวิชาภาษาไทยที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมโครงงานภาษาไทย หลังเรียนอยู่ในระดับมากที่ค่าเฉลี่ย 3.67

2. อภิปรายผล

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สามารถอภิปรายผลได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 ที่ได้รับการจัด

กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงงานภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้สืบเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ภายในโรงเรียน คือ ห้องสมุดและห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ของโรงเรียน ตามความถนัด ความสนใจและตามศักยภาพของนักเรียน ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาความคิดของตนเองอย่างอิสระ แต่มีครูคอยให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด มีการจัดการเรียนรู้โดยสอดคล้องกับกิจกรรมการทำโครงงานสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้และการทำแบบฝึกหัดตามปกติแล้วค่อยๆ เพิ่มงานและองค์ประกอบของการเขียนรายงานการจัดทำโครงงานให้มากขึ้นในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป จนกระทั่งมีความสมบูรณ์แบบ ตามรูปแบบการเขียนรายงานของการจัดทำโครงงาน เพื่อให้นักเรียนได้เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจสาระของบทเรียนและเชื่อมโยงความรู้ผ่านการทำโครงงาน ขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงงาน ที่ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ของปรีชา เนาว์เย็นผล (2555, น.32-42) โดยผู้วิจัยจะใช้เป็นประเด็นหลักในการอภิปรายผล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.1 ขั้นตอนที่ 1 เริ่มเรียนรู้สู่โครงงานเบื้องต้น เป็นการฝึกทำแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมทางภาษาไทย โดยให้นำเสนอในรูปแบบโครงงานอย่างง่าย ฝึกการตั้งชื่อโครงงาน กำหนดจุดประสงค์ของโครงงาน ระบุหัวข้อของเนื้อหา สาระวิชาภาษาไทยที่เกี่ยวข้องและเขียนรายงานผลการดำเนินงานทำให้ดูน่าสนใจ มีสีสัน แต่ในบางกลุ่มอาจคิดช้า ไม่ทันตามเวลาครูก็ได้มอบหมายให้ไปทำต่อนอกเวลาจนเสร็จสมบูรณ์

2.1.2 ขั้นตอนที่ 2 ฝึกฝนเติมสาระและระบุวิธีการดำเนินงาน เพิ่มเติมหัวข้อจากขั้นตอนที่ 1 โดยเพิ่มรายละเอียดของเนื้อหาสาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้องกับโครงงานอย่างง่ายที่ทำและเพิ่มการเขียนวิธีดำเนินงานสั้นๆ ในการจัดทำโครงงาน ซึ่งการทำกิจกรรมตามไปกิจกรรมในขั้นตอนที่ 2 นี้ มีความยากขึ้น มีการเชื่อมโยงเนื้อหาวิชาภาษาไทยกับชีวิตประจำวัน โดยครูคอยให้คำแนะนำ และเมื่อนักเรียนมีความเข้าใจทำให้นักเรียนสามารถแก้ไขได้

2.1.3 ขั้นตอนที่ 3 สอดประสานทำโครงงานที่สมบูรณ์ ฝึกทำโครงงานที่สัมพันธ์กับบทเรียนให้มีความลุ่มลึกมากยิ่งขึ้น เขียนรายงานการทำโครงงานทำนองเดียวกันกับขั้นตอนที่ 1 และ 2 โดยให้มีความละเอียดชัดเจนมากยิ่งขึ้น และเพิ่มหัวข้อที่สำคัญในการเขียนรายงานให้สมบูรณ์ได้แก่ ครูที่ปรึกษา ความเป็นมา ระยะเวลาดำเนินงาน สรุปและข้อเสนอแนะ และหัวข้ออื่นๆ ที่เห็นว่าเหมาะสม ซึ่งการทำกิจกรรมในขั้นตอนนี้ นักเรียนในแต่ละกลุ่มต้องยกตัวอย่างการสำรวจค่าต่างๆ ประกอบ ซึ่งนักเรียนสามารถทำได้ภายใต้การดูแลให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดของครู

2.1.4 ขั้นตอนที่ 4 เพิ่มพูนประสบการณ์ทำโครงงานที่สนใจ เพิ่มเติมความรู้เกี่ยวกับการจัดทำโครงงานประเภทต่างๆ นอกเหนือไปจากการจัดทำโครงงานที่สอดคล้องกับ

จุดประสงค์ เปิดโอกาสให้นักเรียนมีอิสรภาพในการทำโครงการอย่างเต็มที่ อาจเป็นโครงการที่นักเรียนสนใจศึกษาเพิ่มเติมในเชิงลึกเป็นการเฉพาะซึ่งมีความเชื่อมโยงหรือบูรณาการกับเนื้อหาสาระหลายสาระก็ได้

จากขั้นตอนที่ 1 - 4 ดังกล่าวข้างต้นนั้น ผู้วิจัยพบข้อสังเกตในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงการภาษาไทย คือ เนื้อหาต่างๆ ในรายวิชาภาษาไทยค่อนข้างมีความเป็นนามธรรมสูงครูจึงจำเป็นต้องใกล้ชิด แล้วคอยซักถาม แนะนำชี้แนวทาง รวมถึงให้กำลังใจ เพื่อให้นักเรียนสามารถต่อยอดได้อีกทั้งเวลาที่นักเรียนใช้ก็เป็นสิ่งสำคัญ เพราะนักเรียนต้องใช้เวลาในการคิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ชิ้นงาน ครูและนักเรียนจึงควรมีเวลาที่ตรงกันในการพูดคุยปรึกษา และในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงการภาษาไทยทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนการคิด การทำงานกลุ่มอย่าง เป็นระบบฝึกแก้ปัญหาจากสถานการณ์ต่างๆ ที่ครูสร้างให้ และยังสามารถลำดับความคิดออกมาในรูปของการนำเสนอตามองค์ประกอบของโครงการในขั้นตอนต่างๆ นอกจากนี้การที่นักเรียนได้จัดทำโครงการฉบับสมบูรณ์ 10 องค์ประกอบ โดยใช้ความรู้เรื่องคำควบกล้ำในภาษาไทย คำที่มีอักษรนำ คำที่ใช้ รร (หัน) บัน และ บรร คำที่ประและไมประวิสรรชนีย์ คำพ้องรูป และคำพ้องเสียงไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน นักเรียนจะเกิดความเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนและจดจำได้ดีขึ้น ส่งเสริมให้มีเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทยสอดคล้องกับคำกล่าวของ มาลัยสิงหะ (2545, น.4) ที่กล่าวว่าการจัดทำโครงการจะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ สุกนธ์ สนิธพานนท์ และคณะ (2544) ที่อธิบายไว้ว่า การทำให้นักเรียนเรียนอย่างตั้งใจ สนใจ กระตือรือร้น ในสิ่งที่ตนเองกำหนด เป็นการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมตามแนวทางการเรียนรู้ตามสภาพจริงจากการปฏิบัติกิจกรรมโครงการ ตรงกับแนวคิดของ วิรัตน์ บัวขาว (2544, น.8) ที่กล่าวถึงว่าการเรียนรู้เป็นการสร้างความรู้เพิ่มเติม ซึ่งขึ้นอยู่กับความรู้เดิมที่เป็นปัจจัยสร้างให้เกิดความรู้ใหม่ๆ พัฒนาขึ้น โดยสถานการณ์หรือบริบทในการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความรู้ให้เกิดขึ้น งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงการมีหลากหลายชิ้นงาน ที่มีข้อค้นพบว่า กิจกรรมโครงการทำให้นักเรียนมีความเจริญก้าวหน้าด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัยนา จันทมิตร, 2547; เจียมใจ จันทรศรี, 2550; ชนากานต์ ประเสริฐ, 2550; ดวงคำ แดงคงรอด, 2555; ทิพรรัตน์ ปะสีละเตสัง, 2551; ประสงค์ บุญหล้า, 2552; เรณูรัตน์ ประเสริฐ, 2554; วิลาวัลย์ ศุภพร, 2558; และโสภา นามไว 2552 ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักเรียนหลังได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมโครงการสูงกว่าก่อนเรียน

2.2 เจตคติทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงการภาษาไทย พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมโครงการ เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย ที่มีเนื้อหาสาระประกอบด้วย คำควบกล้ำใน

ภาษาไทย คำที่มีอักษรนำ คำที่ใช้ รร (หัน) บัน และ บรร คำที่ประและไม่ประวิสรรชนีย์ คำพ้องรูป และคำพ้องเสียง มีเจตคติทางการเรียนหลังเรียนอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.67 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักเรียนได้รับความรู้และความเข้าใจถึงการสอนโดยการใช้กิจกรรมโครงการวิชาภาษาไทย โดยพิจารณาจากคะแนนของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ภายหลังจากที่ได้รับการสอนโดย กิจกรรมโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับภุชญา ศักดิ์ศรี (2530, น.185 - 188) ที่กล่าวไว้ว่า เจตคติเกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ มิได้เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด เมื่อเด็กเกิดการเรียนรู้อย่อมมีความรู้สึกและความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้นั้น นั่นคือเด็กได้เกิดเจตคติขึ้นแล้วนั่นเอง ซึ่งเดิม การที่นักเรียนไม่เข้าใจหรือไม่มีความรู้ หรือไม่ชอบการสอนแบบโครงการภาษาไทย แต่หลังจากการ ที่นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองในเรื่องคำควบกล้ำในภาษาไทย คำที่มีอักษรนำ คำที่ประ และไม่ประวิสรรชนีย์ คำที่ใช้ รร (หัน) บัน และ บรร คำพ้องรูปและคำพ้องเสียง และประกอบกับ นักเรียนได้ทำโครงการภาษาไทย จึงทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และมีเจตคติใหม่เกี่ยวกับวิชา ภาษาไทย ซึ่งสอดคล้องกับชวณพิศ ทองทวี และสุนีย์ ชีรกาตากร (2538, น.135 - 138) ที่กล่าวไว้ ว่า การให้ความรู้เป็นส่วนหนึ่งของเจตคติที่คนเรามีเจตคติเดิมไม่ถูกต้อง ส่วนหนึ่งก็เพราะมีการรับรู้ หรือความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง ดังนั้นการที่เปลี่ยนแปลงเจตคติใหม่จึงทำได้โดยรับรู้ เรียนรู้หรือมีความ เข้าใจใหม่ที่ถูกต้อง ลักษณะเช่นนี้ถือเป็นประสบการณ์ตรงที่นักเรียนได้เรียนรู้จากเรื่องคำควบกล้ำใน ภาษาไทย คำที่มีอักษรนำ คำที่ใช้ รร (หัน) บัน และ บรร คำที่ประและไม่ประวิสรรชนีย์ คำพ้องรูป และ คำพ้องเสียง ในรายวิชาภาษาไทยโดยการสอนแบบกิจกรรมโครงการ สิ่งเหล่านี้ทำให้นักเรียนมี เจตคติที่ดีต่อการสอนโดยกิจกรรมโครงการภาษาไทยสูงขึ้น เพราะเมื่อนักเรียนมีเจตคติที่ดีแล้ว นักเรียนสามารถที่จะทำงานหรือโครงการให้ประสบผลสำเร็จได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สงวนศรี วิรัชชัย (2527) ได้อธิบายถึงประโยชน์ของเจตคติช่วยให้บุคคลได้บรรลุถึงเป้าหมายที่ต้องการ หรือช่วยให้ บุคคลปรับตัวเข้ากับกลุ่มและสถานการณ์ได้เป็นอย่างดี ดังจะเห็นได้จากเวลาที่บุคคลต้องการทำงาน ขึ้นหนึ่งให้สำเร็จได้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพ ก็จะต้องสร้างเจตคติที่ดีต่องานชิ้นนั้นๆ ก่อนจึงจะมี โอกาสทำงานได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือหากบุคคลนั้นต้องการให้สมาชิกภายในกลุ่มยอมรับ ตนเอง ก็มักจะพัฒนาเจตคติของตนเองให้สอดคล้องกับสมาชิกและบริบทของกลุ่มด้วย

3. ข้อเสนอแนะ

ด้านข้อเสนอแนะจากการที่ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ โครงการที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา จังหวัดลพบุรี มีข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานวิจัย ต่อๆ ไป ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 การจัดกิจกรรมโดยใช้โครงงานภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นการจัดกิจกรรมที่ผู้วิจัยต้องการให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในวิชาอื่นๆ เพื่อให้นักเรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของวิชาภาษาไทย ซึ่งครูผู้สอนอาจใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในเนื้อหาอื่นๆ ได้โดยกำหนดสถานการณ์ที่นักเรียนสามารถประยุกต์ความรู้และนำไปใช้ได้ ซึ่งที่ควรระมัดระวังในการนำการวิจัยนี้ไปใช้คือ นักเรียนควรจะมีความรู้ในรายวิชาภาษาไทยเป็นพื้นฐานอยู่บ้าง หรือไม่เช่นนั้นครูผู้สอนก็อาจต้องสอนเสริมเพิ่มเติมความรู้ให้กับนักเรียน

3.1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางกิจกรรมที่เวลาเรียนในชั่วโมงเรียนไม่เพียงพอ นั้น ครูผู้สอนควรมอบหมายงานให้นักเรียนทำกิจกรรมนอกเวลาเรียน โดยครูคอยให้คำแนะนำและดูแลขณะทำกิจกรรมอย่างใกล้ชิดคอยซักถามความคืบหน้า ถามแนวคิดของตนเองเพื่อไม่ให้นักเรียนคิดนอกกรอบของคำสั่งในกิจกรรม จะทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในความคิดของตนเอง และกระตุ้นความคิดของนักเรียนมากขึ้น และยังเป็นการช่วยแก้ปัญหาให้กับนักเรียนในทันทีเมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจเมื่อนักเรียนมีเวลาและมีครูคอยให้คำแนะนำเพิ่มเติม จะส่งผลให้นักเรียนได้โครงงานที่สมบูรณ์แบบและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาการจัดกิจกรรมโครงงานภาษาไทยในเรื่องอื่นๆ และระดับชั้นอื่นๆ

3.2.2 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงงานภาษาไทย เช่น การเชื่อมโยงภาษาไทยกับสิ่งแวดล้อมรอบตัว หรือความสามารถในการบูรณาการโครงงานภาษาไทย กับสาระการเรียนรู้วิชาอื่นๆ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรกช เอารัตน์. (2550). ผลการใช้กิจกรรมโครงการที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนยานนาวากรุงเทพฯ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- กรมวิชาการ. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- จรรยา บุญมีประเสริฐ. (2547). ผลการสอนแบบชี้แนะที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- เจียมใจ จันทร์ศรี. (2550). กิจกรรมโครงการคณิตศาสตร์ เรื่อง ทศนิยม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีจันทร์วิทยาคม รัชกาลาภิшек จังหวัดเพชรบูรณ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ชนากานต ประเสริฐ. (2550). การพัฒนาชุดฝึกกิจกรรมภาษาไทยโดยใช้โครงการ เรื่องมาตราตัวสะกดชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- ดวงคำ แดงคงรอด. (2555). ผลการจัดกิจกรรมโครงการคณิตศาสตร์ เรื่อง พื้นที่ผิวและปริมาตรที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และความสามารถในการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านแคนา จังหวัดนราธิวาส (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

- ธีรภูมิ เอกะกุล. (2549). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 4).
อุบลราชธานี. วิทยาออฟเซทการพิมพ์.
- นัยนา จันทมิตร. (2547). *ผลของการสอนแบบกิจกรรมโครงการในวิชาภาษาไทยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมะขามสรรเสริญ จังหวัดจันทบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- เนืองนิต ปิยะวงศ์. (2541). *ผลการใช้กระบวนการกลุ่มที่มีต่อเจตคติทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสา จังหวัดน่าน (การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตจิตวิทยาและการแนะแนว)*. วิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปพิชชา เพชรกล้า. (2550). *ผลการใช้กิจกรรมโครงการที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปัญจทรัพย์ กรุงเทพฯ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- ปราณี กองจินดา. (2549). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และทักษะการคิดเลขในใจของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบซิปปาโดยใช้แบบฝึกหัดที่เน้นทักษะ การคิดเลขในใจกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยคู่มือครู*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตหลักสูตรและการสอน). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา
- ปรีชา เนาว์เย็นผล. (2555). *โครงการคณิตศาสตร์*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการจัดประสบการณ์เรียนรู้คณิตศาสตร์*. (หน่วยที่ 13, หน้า 1 – 89). นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ปราณี อยู่ชมบุญ และมณฑา จำปาเหลือง. (2557). *ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้แบบโครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำตามมาตราตัวสะกด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน, นครปฐม.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542. (2543). กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 7).
กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- พวงเล็ก อุดระ .(2539). *วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- ไพศาล หวังพานิช. (2526). *การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ภัทรา นิคมานนท์. (2538). *การประเมินผลการเรียน*. กรุงเทพฯ: อักษรภาพพัฒน์
- โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา. (2563). *หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา*. ลพบุรี:
โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา.
- ลักขณา สริวัฒน์. (2544). *จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- ลัดดา ภูเกียรติ. (2552). *การสอนแบบโครงการและการสอนแบบใช้วิจัยเป็นฐาน: งานที่ครูประถมทำ
ได้*. กรุงเทพฯ: สาอะแอนดซ์พรีนติ้ง.
- ล้วน สายยศ และ อังคนาสายศ. (2539). *เทคนิคทางการวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4).
กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- วัฒนา มัคคสมัน. (2554). *การสอนแบบโครงการ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิโรจน์ ธรรมจินดา. (2536). *ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความถนัดทาง
ภาษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
(วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).*
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- ศักดิ์ สุนทรเสถียร. (2531). *เจตคติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2545). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2558). *การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่ เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษ
ที่ 21*. กรุงเทพฯ.
- สุจริต เพียรชอบ. (2531). *การพัฒนาการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2544). *การประเมินผลการอ่านภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุรัชย์ ขวัญเมือง. (2522). *วิธีสอนและการวัดผลคณิตศาสตร์ในชั้นประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ:
เทพ นิมิตรการพิมพ์.

- สุรัชณี หนูแสง. (2546). ผลการสอนวรรณคดีไทยโดยใช้กิจกรรมโครงงาน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางภาษาไทยและความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีวิทยา 2 กรุงเทพฯ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2541). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2547). กิจกรรมการเขียนสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา เปรมปรีดา. (2558). ผลของการใช้เกมและการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 5 ขั้น (5Es) ประกอบการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ในสังคมพหุวัฒนธรรมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์ และเจตคติด้านพหุวัฒนธรรม เรื่อง ระบบร่างกายมนุษย์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- เอมอร จังศิริพรภรณ์. (2550). การวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Ling, C. C. and Greg, C. L. (2010). A Team-Teaching Model for Practicing Project-Based Learning in High School: Collaboration Between Computer and Subject Teachers. Computers and Education, 55(1), 961–969.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. ชื่อ นางประภาพร ธนาปัญญากุล
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
 วุฒิการศึกษา ค.บ. (การประถมศึกษา)
 ค.ม. (บริหารการศึกษา)

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

1. รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา
 สอนวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษาตอนต้นและประถมศึกษาตอนปลาย
2. รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและวัดผลประเมินผลโรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา

2. ชื่อ นางลำยอง เคียนทอง
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดสุนทรเทพคีรี อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
 วุฒิการศึกษา ค.บ. (วิชาสังคมศึกษาฯ)
 ค.ม. (บริหารการศึกษา)

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

1. ครูชำนาญการพิเศษ สอนวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. หัวหน้างานบริหารงานบุคคลโรงเรียนวัดสุนทรเทพคีรี

3. ชื่อ นายกุลเกียรติ เสริมกุลเกียรติ
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
 วุฒิการศึกษา ค.บ. (วิชาภาษาไทย)
 ค.ม. (บริหารการศึกษา)

ประสบการณ์หรือความชำนาญ

1. ครูชำนาญการพิเศษ สอนวิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. หัวหน้างานการเงินและพัสดุโรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา
3. หัวหน้างานกลุ่มงานพิเศษด้านการสัมพันธ์ชุมชน

ภาคผนวก ข

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงงาน

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1

รายวิชาภาษาไทย
เรื่อง อักษรควบกล้ำแท้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

คำควบกล้ำแท้ คือ คำที่มีพยัญชนะ ร ล ว ควบกับพยัญชนะต้นตัวหน้า ประสมสระตัวเดียวกัน เวลาอ่านออกเสียงพยัญชนะทั้งสองตัวพร้อมกัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของคำควบกล้ำแท้ที่มีพยัญชนะ ร ล ว ควบกับพยัญชนะต้นตัวหน้าได้
2. บอกส่วนประกอบของคำควบกล้ำแท้ ร ล ว ได้
3. จำแนกประเภทของคำควบกล้ำแท้ ร ล ว ได้
4. อ่านและเขียนคำควบกล้ำแท้ ร ล ว ได้
5. นำเสนอโครงงานอย่างง่ายได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของอักษรควบกล้ำแท้ที่มีพยัญชนะ ร ล ว ควบกับพยัญชนะต้นตัวหน้า
2. อ่านและเขียนคำควบกล้ำแท้ที่มีพยัญชนะ ร ล ว ควบกับพยัญชนะต้นตัวหน้า

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1) ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนา ถาม – ตอบ เพื่อทบทวนความรู้เกี่ยวกับ คำควบกล้ำแท้ ที่มีพยัญชนะต้น 2 ตัวประสมสระ โดยการใช้เกมเสริมซีเสียงโชค อักษรควบเสียงทาย ร่วมในการสนทนาถามตอบ โดยครูจะใช้คำถามที่นักเรียนได้เรียนมาแล้วในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ดังนี้

ครู: คำควบกล้ำที่เพื่อนเสียงได้ต่อไปนี้เป็นคำควบกล้ำแท้ ร ล หรือ ว

นักเรียน: ช่วยกันตอบว่าเป็นคำควบกล้ำแท้ที่ออกเสียงควบ ร ล และ ว

- ครู:** นักเรียนมีวิธีการสังเกตลักษณะของคำควบกล้ำอย่างไร
- นักเรียน:** สังเกตจากการเขียนคำที่มีตัวพยัญชนะเรียงต่อกันและการสะกดคำที่ใช้สระเสียงเดียวกัน
- ครู:** นักเรียนลองยกตัวอย่างคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ ร มาจำนวน 5 คำ ที่นอกเหนือจากคำที่เพื่อนๆเสียงได้จากเกมเขียนซีเสียงโชค คำควบกล้ำเสียงทาย
- นักเรียน:** กระโปรง กรูบกริบ อบกรอบ ข้าวเกรียบ ปรับปรุง
- ครู:** นักเรียนลองยกตัวอย่างคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ ล มาจำนวน 5 คำ ที่นอกเหนือจากคำที่เพื่อนๆเสียงได้จากเกมเขียนซีเสียงโชค คำควบกล้ำเสียงทาย
- นักเรียน:** กลองยาว กล้วยไข่ ลำคลอง ปกคลุม ปลอดภัย
- ครู:** นักเรียนลองยกตัวอย่างคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ ว มาจำนวน 5 คำ ที่นอกเหนือจากคำที่เพื่อนๆเสียงได้จากเกมเขียนซีเสียงโชค คำควบกล้ำเสียงทาย
- นักเรียน:** กว้างขวาง ขวานผ่า ความรู้ ควายธนู แก้วใก
- ครู:** ในช่วงนี้นักเรียนจะได้ศึกษาทำความเข้าใจกับคำควบกล้ำแท้ ร ล ว ซึ่งจะต้องนำความรู้เกี่ยวกับคำควบกล้ำแท้ ร ล และ ว จากความรู้เดิม มาเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อไป

ชั้นนำเสนอความรู้ใหม่

- 2) ครูนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับคำควบกล้ำแท้ที่มีพยัญชนะ ร ล ว ควบกับพยัญชนะตัวหน้า ได้แก่ ความหมาย ลักษณะและการอ่านเขียนคำควบกล้ำ ร ล ว

คำควบกล้ำแท้

คำที่มีพยัญชนะ ร ล ว ควบกับพยัญชนะตัวหน้า ประสมสระตัวเดียวกัน เวลาอ่านออกเสียงพยัญชนะทั้งสองตัวพร้อมกัน ดังนี้

1. คำที่มี ร เป็นคำควบกล้ำเป็นเสียงกล้ำพร้อมกันมี กร- ขร- คร- ตร- พร- พร-

ตัวอย่างเช่น พร้อม เพราะ ใคร กรอง ครองแครง ขรุขระ พระ ตรง ครั้ง กราบ โปรด ปรักปรำ ปรับปรุง ครั้นเครง เครื่องครัด ครอบครว โปรง

ข้อควรจำ

1. คำควบกล้ำเวลาสะกดต้องมีพยัญชนะต้นสองตัว โดยจะมี ร รวมอยู่ในพยัญชนะต้น เช่น กราบ สะกดว่า กร + อา + บ อ่านว่า กราบ

แปรง สะกดว่า พร + แอ + ง อ่านว่า แปรง

2. เมื่อมีพยัญชนะต้นสองตัวแล้วแต่ต้องไม่อ่านออกเสียง อะ กิ่งเสียงที่พยัญชนะต้น เช่น

กราบ สะกดว่า กร + อา + บ อ่านว่า กราบ

แปรง สะกดว่า พร + แอ + ง อ่านว่า แปรง

3. ต้องไม่ใช่คำที่มี ห นำ เช่น

หรรษา สะกดว่า หร + ฮา + ฮา อ่านว่า หรรษา

2. คำที่มี ล เป็นคำควบกล้ำเป็นเสียงกล้ำพร้อมกัน มี กล- ขล- คล- ปล- พล-

ตัวอย่างเช่น เปลา ปลีก คลาน คลุก เกล้า เปลี่ยนแปลง กลบ กลม เพลิดเพลิน เกลี้ยกล่อม เกลี้ยกลืน คล่องแคล่ว

ข้อควรจำ

1. คำควบกล้ำเวลาสะกดต้องมีพยัญชนะต้นสองตัว โดยจะมี ล รวมอยู่ในพยัญชนะต้น เช่น

กลาง สะกดว่า กล + อา + ง อ่านว่า กลาง

แปลง สะกดว่า ปล + แอ + ง อ่านว่า แปลง

2. เมื่อมีพยัญชนะต้นสองตัวแล้วแต่ต้องไม่อ่านออกเสียง อะ กิ่งเสียงที่พยัญชนะต้นเช่น

ตลาด สะกดว่า ตล + อา + ด อ่านว่า ตะ - ตลาด

ตลก สะกดว่า ตล + โอะ + ก อ่านว่า ตะ - หลก

3. ต้องไม่ใช่คำที่มี ห นำเช่น

หลอก สะกดว่า หล + ฮา + ก อ่านว่า หลอก

หลับ สะกดว่า หล + อะ + บ อ่านว่า หลับ

นักเรียน: กวาด ไกว แก้ว ขวาน ควาย ขวิด คั่ว ขวนขวย ไม้แขวน ความรู้
รังควาญ ควัน ของขวัญ ขวา ข้าง

ชั้นนำไปใช้

7) ครูแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการทำโครงการอย่างง่าย ได้แก่ ลักษณะของโครงการอย่างง่าย องค์ประกอบ ตัวอย่าง หลังจากนั้นครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย

8) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบกิจกรรมใบงานที่ 1/1 เกี่ยวกับคำควบกล้ำแท้ ร ล ว โดยครูคอยให้คำแนะนำและดูแลความถูกต้อง เมื่อเสร็จแล้วส่งครู

9) ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับใบกิจกรรมโครงการที่แต่ละกลุ่มทำ โดยครูนำผลงานนักเรียนมาแสดงหน้าชั้นเรียนประกอบ

ขั้นฝึกทักษะและทบทวน

10) ให้นักเรียนแต่ละคนทำใบกิจกรรมโครงการที่ 1/2 เกี่ยวกับคำควบกล้ำแท้ ร ล ว ส่งครูก่อนเรียนชั่วโมงถัดไป

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. ใบกิจกรรมที่ 1
2. ใบกิจกรรมโครงการที่ 1/1
3. ใบกิจกรรมโครงการที่ 1/2
4. เชื่อมซีเสียงโซค อักษรควบเสียงทาย

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการรวมกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจผลงานจากใบกิจกรรม
3. ตรวจผลงานจากใบกิจกรรมโครงการ

ใบกิจกรรมที่ 1

คำสั่ง ให้นักเรียนนักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์คำต่อไปนี้ว่าเป็นคำควบกล้ำแท้ประเภทใด พร้อมทั้งจำแนกประเภทของคำควบกล้ำแท้ให้ถูกต้อง

ตรวจตรา	ไตร่ตรอง	ประปราย	เคร่งครึม	เปรมปรีดิ์	ร้อยกรอง
ผลัดเปลี่ยน	คล้องแคล้ว	พลับพลึง	ผลุบโผล่	ปลดปล่อย	ของขวัญ
กว้างขวาง	มือขวา	ครอบครัว	เปลี่ยนแปลง	แพร่เชื้อ	ขวั๊กไขว่
เพลิดเพลิน	ความรัก	ใบปลู	ไหมพรม	ไม้กวาด	บาดแผล

คำควบกล้ำ “ร” .....

.....

.....

.....

คำควบกล้ำ “ล” .....

.....

.....

.....

คำควบกล้ำ “ว” .....

.....

.....

.....

ผู้จัดทำ

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ใบกิจกรรมโครงการที่ 1/1

โครงการ.....

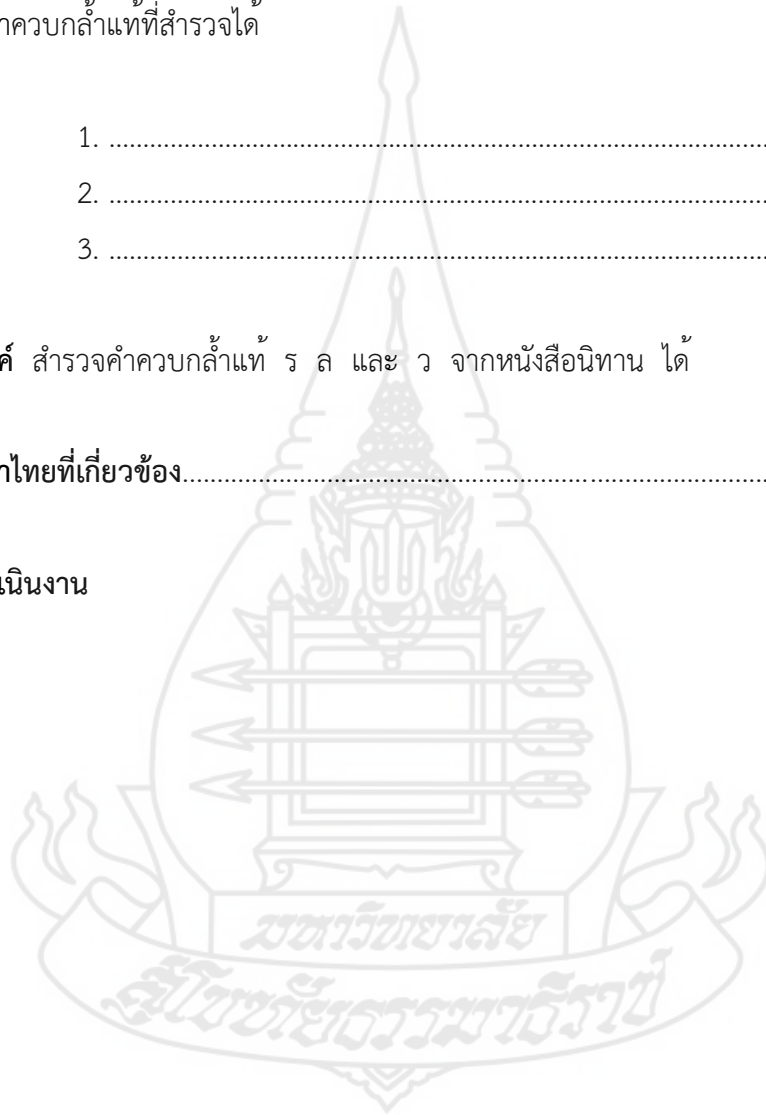
คำสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสำรวจคำควบกล้ำแท้ ร ล และ ว จากหนังสือนิทานพร้อมระบุ
คำควบกล้ำแท้ที่สำรวจได้

ผู้จัดทำ: 1. ....
2. ....
3. ....

จุดประสงค์ สำรวจคำควบกล้ำแท้ ร ล และ ว จากหนังสือนิทาน ได้

สาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง.....

ผลการดำเนินงาน

ใบกิจกรรมโครงการที่ 1/2

โครงการ.....

คำสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสำรวจคำควบกล้ำแท้ ร ล และ ว จากหนังสือพิมพ์และนิตยสาร
ต่างๆ พร้อมระบุคำควบกล้ำแท้ที่สำรวจได้

ผู้จัดทำ: 1. ....
2. ....
3. ....

จุดประสงค์ .....

สาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง.....

ผลการดำเนินงาน

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2

รายวิชาภาษาไทย
เรื่อง อักษรควบกล้ำไม่แท้

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

คำควบกล้ำไม่แท้ คือ คำที่มีพยัญชนะต้น 2 ตัวเรียงกัน มี ร ควบพยัญชนะตัวอื่น แต่อ่านออกเสียงพยัญชนะต้นตัวแรกเพียงตัวเดียว หรือออกเสียง ทร เป็น ซ เป็นคำควบกล้ำไม่แท้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของคำควบกล้ำไม่แท้ได้
2. บอกส่วนประกอบของคำควบกล้ำไม่แท้ได้
3. จำแนกประเภทของคำควบกล้ำไม่แท้ได้
4. อ่านและเขียนคำควบกล้ำไม่แท้ได้
5. นำเสนอโครงงานอย่างง่ายได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของอักษรควบกล้ำไม่แท้
2. อ่านและเขียนคำควบกล้ำไม่แท้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1) ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนา ถาม – ตอบ เพื่อทบทวนความรู้เกี่ยวกับ คำควบกล้ำไม่แท้ ที่มีพยัญชนะต้น 2 ตัวประสมสระ โดยการใช้เกมเชื่อมซีเสียงโชค อักษรควบเสียงทาย ร่วมในการสนทนาถามตอบ โดยครูจะใช้คำถามที่นักเรียนได้เรียนมาแล้วในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ดังนี้

ครู: คำควบกล้ำที่เพื่อนเสียงได้ต่อไปนี้เป็นคำควบกล้ำไม่แท้

นักเรียน: ช่วยกันตอบว่าเป็นคำควบกล้ำไม่แท้ที่ออกเสียง “ซ”

ครู: นักเรียนมีวิธีการสังเกตลักษณะของคำควบกล้ำไม่แท้อย่างไร

นักเรียน: สังเกตจากการเขียนคำที่มีตัวพยัญชนะเรียงต่อกันและการสะกดคำที่ใช้สระเสียงเดียวกัน

ครู: นักเรียนลองยกตัวอย่างคำที่มีพยัญชนะควบกล้ำไม่แท้มาจำนวน 5 คำ ที่นอกเหนือจากคำที่เพื่อนๆ เสียงได้จากเกมเขียนซีเสียงโชค คำควบกล้ำเสียงทาย

นักเรียน: นิทรา   มัทรี   โศกเศร้า   สวมสร้อย   พุทรา

ครู: ในชั่วโมงนี้นักเรียนจะได้ฝึกการทำโครงการในขั้นตอนที่ 1 ซึ่งเป็นการนำความรู้จากเรื่องคำควบกล้ำไม่แท้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

ขั้นนำเสนอเนื้อหาใหม่

2) ครูนำเสนอเนื้อหาเรื่องคำควบกล้ำไม่แท้ ดังนี้

คำควบกล้ำไม่แท้

คำควบกล้ำไม่แท้ คือ คำที่มีพยัญชนะต้น 2 ตัว ประสมสระเดียวกันพยัญชนะต้นตัวที่ 2 เป็น ร ซึ่งมีวิธีการออกเสียง 2 แบบ คือออกเสียงเฉพาะพยัญชนะต้นตัวแรก และออกเสียง ทร เป็นเสียง ซ ตัวอย่างเช่น

อ่านออกเสียงเฉพาะพยัญชนะต้นตัวแรก **ตัวอย่างเช่น**

สร้อย	อ่านว่า	สร้อย
จริง	อ่านว่า	จิง
เศร้า	อ่านว่า	เส้า
สร้าง	อ่านว่า	ส้าง
เสริม	อ่านว่า	เสิม

อ่านออกเสียงเป็นพยัญชนะอื่น คือ ท ควบกับ ร ออกเสียงเป็นเสียง ว **ตัวอย่างเช่น**

ทราบ	อ่านว่า	ซาบ
ทรง	อ่านว่า	ซง

อินทรี	อ่านว่า	อิน-ซี
ทรุดโทรม	อ่านว่า	ซุด-โซม
ต้นไทร	อ่านว่า	ต้น-ไซ

- 3) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน เพื่อทำใบกิจกรรมที่ 2
- 4) ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบใบกิจกรรมที่ 2

ขั้นเสริมสร้างความเข้าใจ

- 5) ครูยกตัวอย่างเพิ่มเติมและให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงคำควบกล้ำไม่แท้ เช่น

คำควบกล้ำไม่แท้

1. ใช้ตัว ร คู่กับอักษรนำ และ
2. ไม่ออกเสียง ร เวลาอ่าน ออกเสียงอักษรนำอย่างเดียวหรือออกเสียงเป็นเสียงอื่นเลย

ตัวอย่างเช่น

คำควบไม่แท้ที่ออกเสียงอักษรนำอย่างเดียว ไม่ออกเสียง ร เวลาอ่าน ก็คือ ร ตามพยัญชนะ จ ช ศ ส เช่น จริง ไชร์ สรง สร้าง อาศรม เสร้า

คำควบไม่แท้ที่ออกเสียงเป็นเสียงอื่น ก็คือ ร ตาม ท แล้วออกเสียงเป็นเสียง ซ เช่น ทราบ ทราย ทรง อินทรี ช่งนนทรี มัทรี พุทรา ทรุดโทรม

อย่างไรก็ตาม มี ร ตาม ท แต่ไม่ได้ออกเสียง ซ แต่ออกเสียงเป็นเสียงควบของพยัญชนะนำทั้ง 2 เช่น นิตรา

อักษรควบไม่แท้

1. พยัญชนะที่ควบตัว ร แต่ไม่ออกเสียงตัว ร มีดังนี้

อักษรควบไม่แท้	ตัวอย่างคำ	อักษรควบไม่แท้	ตัวอย่างคำ
จร	จริง	ศร	เศร้า เศรษฐี ศรี ศรีทธา ศีรษะ อาศรม ปราศรัย
ชร	ไชร์	สร	สรวล กำสรด สรง สระ สร้าง สรวม สร้อย สร้าง โสรจ เสริม ไสร้

2. พยัญชนะที่ควบตัว ร แล้วออกเสียงแปรเป็นเสียงอื่น คือ ทร ออกเสียงเป็น ซ

ทรวดทรง ทราบ ทราม ทราย	ทรุดโทรม หมาย นกอินทรี
ม้ทรี อินทรี มี	เทริด นนทรี พุทรา เทรา
ทรวง ไทร ทรัพย์ แทรก วัด	โถมนัสย์ ฉะเชิงเทรา
ตัว ทร เหล่านี้เรา	ออกสำเนียงเป็นเสียง ซ

6) ครูและนักเรียนสรุปข้อความรู้ร่วมกันเกี่ยวกับคำควบกล้ำไม่แท้

ขั้นนำไปใช้

7) นักเรียนแต่ละกลุ่ม ทำใบกิจกรรมโครงการที่ 2/1 การสำรวจคำควบกล้ำไม่แท้จากหนังสือนิทาน โดยระหว่างนั้นครูคอยดูแลให้คำแนะนำ

8) เมื่อเสร็จแล้วครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยใบกิจกรรมโครงการที่ 2/1

ขั้นฝึกทักษะและทบทวน

9) นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบกิจกรรมโครงการที่ 2/2 การสำรวจคำควบกล้ำไม่แท้จากหนังสือสารคดี และหนังสือพิมพ์ ส่งครูก่อนถึงชั่วโมงหน้า

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. ใบกิจกรรมที่ 2
2. ใบกิจกรรมโครงการที่ 2/1
3. ใบกิจกรรมโครงการที่ 2/2
4. เชื่อมซีเสียดังไซค คำควบกล้ำเสียงทาย

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจผลงานจากใบกิจกรรม
3. ตรวจผลงานจากใบกิจกรรมโครงการ

ใบกิจกรรมที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนนักเรียนนำคำควบกล้ำไม่แท้ต่อไปนี้เติมลงในช่องว่างให้ได้ใจความ

ไท	ทราบ	ทรัพย์	ทรุดโทรม	จริง
สร	สร้าง	เสริม	สร้อย	เศร้า

1. ชาวไทย ..... น้ำพระในวันสงกรานต์
2. การ ..... งานทุกอย่างต้องมีการวางแผนงาน
3. คนซื่อสัตย์มักพูดความ .....
4. ต้น ..... เป็นสัญลักษณ์ของความมั่นคง
5. คุณครูส่ง ..... ให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน
6. คุณแม่สวม ..... ไข่มุกสีขาว
7. มัทรี ..... ใจที่สุขนั้ขหาย
8. คุณย่านอนไม่หลับทำให้ ..... ร่างกาย
9. การฝากเงินที่ธนาคารเป็นการออม ..... อย่างหนึ่ง
10. นักเรียน ..... ไหมว่าคำควบกล้ำไม่แท้เป็นอย่างไร

ใบกิจกรรมโครงการที่ 2/1

โครงการ.....

คำสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสำรวจคำควบกล้ำไม่แท้จากหนังสือนิทานพร้อมระบุคำควบกล้ำไม่แท้ที่สำรวจได้

ผู้จัดทำ: 1. ....
2. ....
3. ....

จุดประสงค์ สำรวจคำควบกล้ำไม่แท้จากหนังสือนิทาน ได้

สาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง.....

ผลการดำเนินงาน

ใบกิจกรรมโครงการที่ 2/2

โครงการ.....

คำสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสำรวจคำควบกล้ำไม่แท้จากหนังสือพิมพ์และนิตยสารต่างๆ พร้อมระบุ
คำควบกล้ำไม่แท้ที่สำรวจได้

ผู้จัดทำ: 1. ....
2. ....
3. ....

จุดประสงค์ .....

สาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง.....

ผลการดำเนินงาน

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 3

รายวิชาภาษาไทย
เรื่อง อักษรนำสรรหา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

คำที่มีอักษรนำจะมีพยัญชนะต้น 2 ตัว ประสมสระเดียวกัน พยัญชนะต้นตัวแรกจะเป็นอักษรสูงหรืออักษรกลาง ส่วนพยัญชนะต้นตัวที่ 2 ต้องเป็นอักษรต่ำเดียวกันนั้น บางคำออกเสียงพยางค์เดียว บางคำออกเสียงสองพยางค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของคำที่มีอักษรนำได้
2. บอกส่วนประกอบของคำที่มีอักษรนำได้
3. จำแนกประเภทของคำที่มีอักษรนำได้
4. เขียนและอ่านคำที่มีอักษรนำได้
5. นำเสนอโครงงานอย่างง่ายได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของคำอักษรนำ
2. เขียนและอ่านคำที่มีอักษรนำ

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1) ครูและนักเรียนร่วมกันเล่น “เกมวงล้ออักษรนำ” หลังจากนั้นจึงทบทวนความรู้เกี่ยวกับเรื่องของคำที่มีอักษรนำ โดยการสนทนาถาม – ตอบ ดังนี้

ครู: ในความคิดของนักเรียน นักเรียนคิดว่าอักษรนำคืออะไร

นักเรียน: คำอักษรนำ คือ คำที่มีพยัญชนะ 2 ตัว ประสมสระเดียวกัน

ครู: นักเรียนลองยกตัวอย่างคำอักษรนำที่นักเรียนรู้จักให้ครูฟังคนละ 1 คำ โดยไม่ซ้ำกัน

นักเรียน: ขยะ ขนุน แขยง สนุก สนาม ตลับ ตลิ่ง ตลาด ตลอด สบง กนก
องุ่น อร่อย หมู หมา หนู หนาว เหนื่อย อยากร อยุ่ อย่าง อย่าง
เป็นต้น

ครู: ในชั่วโมงนี้นักเรียนจะได้เรียนรู้เรื่องคำอักษรนำแต่ละประเภท ความหมาย
ลักษณะและการฝึกรอ่านเขียน คำที่มีอักษรนำให้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

ขั้นนำเสนอเนื้อหาใหม่

2) ครูนำเสนอเนื้อหาใหม่เกี่ยวกับเรื่องของคำอักษรนำแต่ละประเภท ความหมาย
ลักษณะและการฝึกรอ่านเขียน

คำอักษรนำ

อักษรนำเป็นคำที่มีลักษณะการสะกดคำแตกต่างจากคำทั่วไปในภาษาไทย คือจะมีพยัญชนะ
2 ตัว ประสมกับสระตัวเดียว

ความสำคัญ

คำอักษรนำมีความสำคัญในฐานะที่ช่วยให้ภาษาไทยมีคำสำหรับใช้สื่อสารเพิ่มมากขึ้น เรา
จะพบว่าคำที่มีพยัญชนะต้นเป็นอักษรต่ำเดี่ยว (อักษรต่ำเดี่ยวมี 10 ตัว คือ ม ง ย ญ ล ว น ณ ร พ)
เช่น งา นา มา จะผันเสียงวรรณยุกต์ได้เพียง ๓ เสียง ถ้าต้องการให้ผันครบ 5 เสียง จะต้องนำด้วย
อักษรสูง โดยทั่วไปจะใช้ตัว " ห " นำหน้าคำอักษรต่ำเดี่ยวเหล่านั้น เช่น นา น้า น๊า เมื่อนำ "ห" มา
ประสมข้างหน้าให้เป็นคำอักษรนำ จะผันเสียงได้เป็น 5 เสียง

นา	หน้า	หน้า	น้ำ	หนา
นา	หน้า	น้ำ	น้ำ	หนา

คำอักษรนำจึงมีคุณค่าในฐานะที่ทำให้ภาษาไทยมีคำที่ใช้เพิ่มมากขึ้นและทำให้อักษรต่ำ
เดี่ยวผันเสียงวรรณยุกต์ ได้ครบทั้ง 5 เสียง

ความหมาย

คำอักษรนำ คือ คำที่มีพยัญชนะ 2 ตัว ประสมสระเดียวกัน มีหลักการอ่านดังนี้

1. อ่านออกเสียงร่วมกันสนิทเป็นพยางค์เดียว ได้แก่

- 1.1 เมื่อ ห นำอักษรต่ำ เช่น หยุต หวาน หลอก หลึง เหงา หรุหรา
 1.2 เมื่อ อ นำ ย มี 5 คำ คือ ออย่า อยู่ อย่าง อยาก
 2. อ่านออกเสียง 2 พยางค์ พยางค์แรกออกเสียง อะ กิ่งเสียง พยางค์หลังออกเสียงตาม
 สาระที่ประสมอยู่และออกเสียงเหมือน ห นำ

2.1 อักษรสูงนำอักษรต่ำเดี่ยว

2.2 อักษรกลางนำอักษรต่ำเดี่ยว

3) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน เพื่อทำใบกิจกรรมที่ 3

4) ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบใบกิจกรรมที่ 3

ขั้นเสริมสร้างความเข้าใจ

- 5) ครูยกตัวอย่างเพิ่มเติมและให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย ในประเด็นที่เกี่ยวกับการ
 วิเคราะห์ประเภทและลักษณะของอักษรนำ ดังนี้

ตัวอย่างคำอักษรนำ

1. คำที่มีพยัญชนะต้น 2 ตัว ประสมสระเดียวกัน ออกเสียงเป็น 2 พยางค์ พยางค์
 หน้าออกเสียงคล้ายประสมสระอะ (ออกเสียง อะ กิ่งเสียง) พยางค์หลังออกเสียงพยัญชนะตัวที่สอง
 ประสมกับสระและพยัญชนะสะกดตามที่ปรากฏ โดยออกเสียงวรรณยุกต์ตามเสียงพยัญชนะตัว
 หน้า เช่น

1.1 พยัญชนะตัวหน้าเป็นอักษรสูงนำพยัญชนะตัวหลัง ง น ม ย ร ล ว เช่น

สงบ	อ่านว่า	สะ - หงบ	ไม่อ่านว่า	สะ - งบ
สนุก	อ่านว่า	สะ - หนุก	ไม่อ่านว่า	สะ - นุก
สมอง	อ่านว่า	สะ - หมอง	ไม่อ่านว่า	สะ - มอง
ขยาย	อ่านว่า	ชะ - หยาย	ไม่อ่านว่า	ชะ - ยาย
ฝรั่ง	อ่านว่า	ฝะ - หรั่ง	ไม่อ่านว่า	ฝะ - รั่ง
ฉลาด	อ่านว่า	ฉะ - หลาด	ไม่อ่านว่า	ฉะ - ลาด
ถวายเป็น	อ่านว่า	ทะ - หวาย	ไม่อ่านว่า	ทะ - วาย

1.2 พยัญชนะตัวหน้าเป็นอักษรกลางนำพยัญชนะตัวหลัง ง น ม ร ล ว เช่น

อ่งุ่น	อ่านว่า	อะ - หงุ่น	ไม่อ่านว่า	อะ - งุ่น
กนก	อ่านว่า	กะ - หนก	ไม่อ่านว่า	กะ - นก
จมูก	อ่านว่า	จะ - หมูก	ไม่อ่านว่า	จะ - มูก

จริต	อ่านว่า	จะ - หริต	ไม่อ่านว่า	จะ - ริด
ตลก	อ่านว่า	ตะ - หลก	ไม่อ่านว่า	ตะ - ลก
ตวาด	อ่านว่า	ตะ - หวาด	ไม่อ่านว่า	ตะ - วาด

2. คำที่มีพยัญชนะต้น 2 ตัว ประสมสระตัวเดียวกัน พยัญชนะตัวหน้าเป็น ห พยัญชนะตัวหลังเป็นอักษรต่ำเดี่ยว หรือพยัญชนะตัวหน้าเป็น อ พยัญชนะตัวหลังเป็น ย ออกเสียงพยางค์เดี่ยว ไม่ออกเสียง ห หรือ อ แต่เสียงวรรณยุกต์ของพยางค์หลังเป็นไปตามเสียงตัว ห หรือ อ ที่นำ ดังตัวอย่าง

ห	นำ	เช่น	หวัง	ใหญ่	หนึ่ง	หมาย	หยุด	หรือ	หลับ	ไหว้
อ	นำ	เช่น	อย่า	อยู่	อย่าง	อยาก				

ข้อควรสังเกต

1. คำบางคำพยัญชนะตัวหน้าเป็นอักษรสูง พยัญชนะตัวหลังเป็น ม ไม่อ่านออกเสียงอย่างอักษรสูงนำ เช่น

สมาธิ	อ่านว่า	สะ - มา - ทิ
สมาทาน	อ่านว่า	สะ - มา - ทาน
สมาชิก	อ่านว่า	สะ - มา - ชิก

2. คำบางคำพยัญชนะตัวหน้าเป็นอักษรสูง พยัญชนะตัวหลังเป็นอักษรกลางหรืออักษรต่ำคู่ ไม่อ่านอย่างอักษรสูงนำ แต่อ่านเรียงพยางค์ เช่น

แสง	อ่านว่า	สะ - แดง
ผกา	อ่านว่า	ผะ - กา
ไผ่	อ่านว่า	ผะ - ไท

3. คำบางคำไม่มีอักษรนำ แต่อ่านออกเสียงอย่างอักษรนำ เช่น

ประโยชน์	อ่านว่า	ประ - โหยด
วาสนา	อ่านว่า	วาด - สะ - หนา

ริชยา	อ่านว่า	ริด - สะ - หยา
ศักราช	อ่านว่า	สัก - กะ - หราด
สิริ	อ่านว่า	สิ - หริ
ประวัติ	อ่านว่า	ประ - หวัด
ปริศนา	อ่านว่า	ปริต - สะ - หนา
ดิเรก	อ่านว่า	ดิ - เทรก

6) เมื่อครูสังเกตและสอบถามแบบพูดคุยกับนักเรียนแล้วเห็นว่านักเรียนเข้าใจดีแล้ว ครูและนักเรียนสรุปข้อความรู้อารมณ์ร่วมกันโดยการถาม - ตอบ ตัวอย่างเช่น

ครู: จากการที่นักเรียนได้ศึกษาเนื้อหาของคำที่มีอักษรนำแล้ว นักเรียนคิดว่าอักษรนำมีหลักการอย่างไร

นักเรียน: หลักการมีดังนี้

1. อ่านออกเสียงร่วมกันสนิทเป็นพยางค์เดียว ได้แก่
  - 1.1 เมื่อ ห นำอักษรต่ำ เช่น หยุต หวาน หลอก หลึง เหงา หรุหร่า
  - 1.2 เมื่อ อ นำ ย มี 5 คำ คือ ออย่า อยู่ อย่าง อยาก
2. อ่านออกเสียง 2 พยางค์ พยางค์แรกออกเสียง อะ กิ่งเสียง พยางค์หลังออกเสียงตามสระที่ประสมอยู่และออกเสียงเหมือน ห นำ
  - 2.1 อักษรสูงนำอักษรต่ำเดี่ยว
  - 2.2 อักษรกลางนำอักษรต่ำเดี่ยว

ขั้นนำไปใช้

7) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน เพื่อทำใบกิจกรรมโครงการที่ 3/1 การสำรวจคำอักษรนำจากหนังสือนิทาน ระหว่างนั้นครูคอยดูแลให้คำแนะนำ

8) ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาในประเด็นคำถาม และหาคำตอบว่าถูกหรือผิดในใบกิจกรรมที่ 3/1 ของแต่ละกลุ่ม โดยครูนำผลงานนักเรียนมาแสดงหน้าชั้นเรียนประกอบและนำไปติดไว้ที่ป้ายนิเทศภายในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนที่สนใจได้มาดูและศึกษา

ขั้นฝึกทักษะและทบทวน

9) นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบกิจกรรมโครงการที่ 3/2 การสำรวจคำที่มีอักษรนำ จากหนังสือพิมพ์และนิตยสารต่างๆ ส่งครูก่อนถึงชั่วโมงหน้า

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. ใบกิจกรรมที่ 3
2. ใบกิจกรรมโครงงานที่ 3/1
3. ใบกิจกรรมโครงงานที่ 3/2
4. เกมวงล้ออักษรนำ

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจสอบผลงานจากใบกิจกรรม
3. ตรวจสอบผลงานจากใบกิจกรรมโครงงาน

ใบกิจกรรมที่ 3

คำสั่ง ให้นักเรียนนักเรียนเขียนคำอักษรนำตามหัวข้อที่กำหนด แล้วระบายสีให้สวยงาม

ชื่อคน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อพืช

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อสัตว์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อสิ่งของ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบกิจกรรมโครงการที่ 3/1

โครงการ.....

คำสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสำรวจคำที่มีอักษรนำจากหนังสือนิทาน พร้อมยกตัวอย่างประกอบ

ผู้จัดทำ 1. ....

2. ....

3. ....

จุดประสงค์   สำรวจและยกตัวอย่างคำที่มีอักษรนำจากหนังสือนิทานได้

สาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง

.....
.....
.....

วิธีดำเนินงาน

.....
.....
.....
.....
.....

ผลการดำเนินงาน

ใบกิจกรรมโครงการที่ 3/2

โครงการ.....

คำสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสำรวจคำที่มีอักษรนำจากหนังสือพิมพ์และนิตยสารต่างๆ พร้อมยกตัวอย่างประกอบ

ผู้จัดทำ 1. ....
2. ....
3. ....

จุดประสงค์ .....

สาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง

.....
.....
.....

วิธีดำเนินงาน

.....
.....
.....
.....
.....

ผลการดำเนินงาน

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4

รายวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง คำที่มี รร (หัน) บันและบรร

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

คำที่ใช้ รร ไม่มีตัวสะกด จะออกเสียงสระเป็นสระ อะ และเสียงตัวสะกดเป็นเสียงในมาตรา กน ส่วนคำที่ใช้ รร มีตัวสะกด จะออกเสียงสระเป็นเสียง อะ และเสียงตัวสะกดตามมาตราตัวสะกดขงคำนั้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของคำที่มี รร (หัน) ได้
2. บอกส่วนประกอบของคำที่มี รร ได้
3. จำแนกประเภทของคำที่มี รร ได้
4. เขียนและอ่านคำที่มี รร ได้
5. นำเสนอโครงงานอย่างง่ายได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของคำที่มี รร (หัน)
2. เขียนและอ่านคำที่มี รร (หัน)

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1) ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง “รร (หัน)” หลังจากนั้นจึงทบทวนความรู้เกี่ยวกับเรื่องของคำที่มี รร (หัน) รวมถึงการนำเสนอโครงงานในชั้นตอนที่ 2 โดยการสนทนาถาม – ตอบ เช่น

ครู: จากการที่นักเรียนได้เคยศึกษาเรื่องคำที่มี รร (หัน) ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มาแล้วนั้น นักเรียนลองช่วยกันอธิบายความหมายของคำที่มี รร (หัน) ให้ครูฟังพอร่าๆ

นักเรียน: คำที่ใช้ รร ไม่มีตัวสะกด จะออกเสียงสระเป็นสระ อะ และเสียงตัวสะกด เป็นเสียงในมาตรา กน ส่วนคำที่ใช้ รร มีตัวสะกด จะออกเสียงสระเป็นเสียง อะ และเสียงตัวสะกดตามมาตราตัวสะกดของคำนั้น

ครู: สำหรับการนำเสนอโครงการในขั้นตอนที่ 2 ซึ่งนักเรียนได้ทำมาแล้วนั้น ให้นักเรียนลองช่วยกันบอกครูซิว่า โครงการมีส่วนประกอบใดที่เพิ่มจากขั้นตอนที่ 1

นักเรียน: เพิ่มรายละเอียดของเนื้อหาสาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง และเพิ่มการเขียนวิธีดำเนินงานสั้นๆ ในการจัดทำโครงการ

ครู: ในช่วงนี้นักเรียนจะได้ทำโครงการในขั้นตอนที่สองอีกครั้งขอให้นักเรียนตั้งใจทำและเก็บรายละเอียดให้ชัดเจนมากที่สุด

ชั้นนำเสนอเนื้อหาใหม่

2) ครูนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับคำที่ใช้ รร (หัน) ดังนี้

การเขียนและอ่านคำที่ใช้ รร

ระบบการเขียนในภาษาไทยมีหลักเกณฑ์ให้ตัวอักษรแต่ละตัวแทนเสียงแต่ละเสียง กล่าวคือ มีตัวพยัญชนะแทนเสียงพยัญชนะ ตัวสระแทนเสียงสระ และเครื่องหมายวรรณยุกต์แทนระดับเสียงวรรณยุกต์ การประสมอักษรมีการกำหนดให้ตัวพยัญชนะแทนเสียงพยัญชนะและสัมพันธ์กับวรรณยุกต์ในขณะเดียวกันด้วย ผู้ที่เรียนตัวอักษรไทยและเรียนรู้หลักการประสมอักษรแล้วจะสามารถประสมอักษรเป็นพยางค์และคำ และออกเสียงได้ถูกต้องแม้ว่าจะเป็นคำที่ไม่เคยพบมาก่อน ทั้งนี้เพราะการเขียนคำภาษาไทยแสดงความสอดคล้องกันระหว่างเสียงในแต่ละพยางค์กับตัวอักษรที่เขียนแทนพยางค์นั้น ๆ แต่เนื่องจากจำนวนตัวอักษรของไทยมีมากกว่าจำนวนเสียงที่มีใช้ในภาษาไทย และคำในภาษาไทยมีคำที่ยืมจากภาษาบาลี ภาษาสันสกฤต ภาษาเขมร และภาษาอื่น ๆ เป็นจำนวนมาก การเขียนคำไทยในปัจจุบันจึงมีวิธีการที่สลับซับซ้อนมากกว่าการประสมอักษรตามกฎของอักษรวิธีเดิม การเขียนที่หลากหลายรูปแบบทำให้หลักการอ่านเพิ่มขึ้น แต่หากได้กำหนดการอ่านและการเขียนให้เป็นระบบแน่นอน โดยปรับให้สอดคล้องกันอยู่เสมอ ก็จะเป็นการสะดวกแก่การใช้ภาษาของผู้ใช้ภาษา

บทความนี้จะเสนอการปรับการเขียนและการอ่านคำที่ใช้ รหัตถ์ หรือ รร ที่กำหนดให้ แทนเสียงสระและเสียงพยัญชนะสะกดได้ในขณะเดียวกัน แต่ออกเสียงแตกต่างกันหลายแบบ เพื่อให้เกิดเอกภาพมากขึ้น

รร เป็นตัวอักษรที่ถ่ายมาจาก รุ หรือ repha ในภาษาสันสกฤตซึ่งใช้อักษรนี้เขียนแทนเสียง r ที่ปรากฏระหว่างสระกับพยัญชนะ เช่น varna วรณ dharma ธรรม virya วีรย purva ปุรว sarva สรว carya จรยา marga มารค bhāryā ภารยา เมื่อรับคำที่เขียนด้วยระฆมาใช้ในภาษาไทย ระฆที่ตามหลังสระ /a/ และ /ä/ ได้เปลี่ยนรูปมา เป็น รร เรียกว่า รหัตถ์ โดยให้แทนเสียง สระอะ ในทุกกรณี เช่น

ธรรม	เป็น	ธรรม
สรว	เป็น	สรว
จรยา	เป็น	จรยา
มารค	เป็น	มารค
ภารยา	เป็น	ภารยา

ส่วน ระฆ ที่ตามหลังสระอื่นไม่เปลี่ยนเป็น รร แต่เป็น ร ตัวเดียว บางตัวออกเสียง ร ประสมสระ อะ เช่น เมารย เป็น เมารยะ กุรัมะ เป็น กุรัมะ บางตัวเป็นเสียงสะกดในแม่ กน เช่น ปุรณ เป็น บุรณ บางตัวไม่ออกเสียง เช่น ศีรชะ เป็น ศีรชะ

โดยปกติ ตัวพยัญชนะในภาษาบาลีและสันสกฤตมีสระ ะ ประสมอยู่ทุกตัว เช่น ชน อ่านว่า ชนะ กล อ่านว่า กละ ส่วนตัวพยัญชนะไทยเมื่ออยู่ตามลำพัง มี สระ -อ เช่น ตัว ก ข ค ง อ่านว่า กอ ขอ คอ งอ เมื่อมีตัวพยัญชนะตามอาจะมีเสียงสระ โ-ะ ประสม เช่น คน จน พบ คง ประสมกับ สระ -อ เช่น จร กร พร หรือประสมกับสระ -ะ เช่น พนา ทนาย สบาย ในพยางค์ที่ใช้ รร ตัวพยัญชนะที่อยู่หน้า รร ให้ประสมกับสระ -ะ ตัว รร ทำหน้าที่เป็นตัวสะกด ซึ่งสอดคล้องตามระบบการอ่านในภาษาไทย คือ ร เป็นตัวสะกดในแม่กน กรร- จึงอ่านว่า กัน จรร- อ่านว่า จัน บรร- อ่านว่า บัน เป็นต้น

คำที่ใช้ รร นอกจากจะมาจากภาษาสันสกฤตแล้วยังมีส่วนหนึ่งเป็นคำยืมจากภาษาเขมร เช่น คำว่า บรรจง (ข. บญจง) บรรจบ (ข. บญจบ) บรรจุ (ข. บญจุ) บรรดา (ข. บณฎา) บรรทัด (ข. บนทาด) บรรทุก (ข. บนทุก) บรรเทา (ข. บนโท) บรรทม (ข. บนท) สรร (ข. สรล) รร ในคำยืมจากภาษาเขมร จะออกเสียงสระ -ะ มีเสียงสะกดเป็นแม่ กน ทั้งหมด

คำที่เขียนด้วย รร ในภาษาไทย ทั้งที่มาจากภาษาสันสกฤตและภาษาเขมร อ่านออกเสียงเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ออกเสียงสระ –ะ มีเสียงตัว น เป็นเสียงสะกด ใน ๓ กรณี ดังนี้

ก) รร ออกเสียงเป็น สระ อะ มีเสียง น เป็นเสียงสะกด เช่น สรร จำนรร

ข) รร ออกเสียงเป็น สระ อะ มีเสียง น เป็นเสียงสะกด เมื่อพยัญชนะที่ตามมามี เครื่องหมายทัณฑฆาตกำกับอยู่ เช่น กรรม กรรมภิรมย์ ฆรรค์ ครรภ์ สรรค์ สรรพ์ ธรรม์ พรรษ์ สวรรค์

ค) รร ออกเสียง เป็นสระ อะ มีเสียง น เป็นเสียงสะกด เมื่อพยัญชนะที่ตามมาประสม กับสระอื่น แยกเป็นอีกพยางค์หนึ่ง ดังนี้

กรรชิง	กรรกง	กรรกฎ	กรรกศ	กรรไตร
กรรทบ	กรรบิด	กรรณา	กรรณิกา	กรรณิการ์
กรรดิก	กรรดีก	กรรลี	กรรลิ่ง	ครรรชิต
ครรรโภทร	ครรรลอง	ครรรโลง	ครรรไล	ครรรหิต
จรรยา	จรรโจษ	จรรยา	จรรโลง	จรรยาบรรณ
จำนรรจา	ทรรทัง	ธรรมา	บรรรกวด	บรรรจง
บรรรจบ	บรรรจวบ	บรรรจุ	บรรรเจ็ด	บรรรดา
บรรรดาก	บรรรดาศักดิ์	บรรรทม	บรรรทัด	บรรรทัดฐาน
บรรรทับ	บรรรทาน	บรรรทุก	บรรรเทา	บรรรเทือง
บรรรพต	บรรรยง	บรรรยงก์	บรรรยอากาศ	บรรรยาย
บรรรลัยกัลป์	บรรรลัยจักร	บรรรลาย	บรรรลู	บรรรเลง
บรรรโลม	บรรรษ์ท	บรรรสบ	บรรรสพ	บรรรสม
บรรรसान	บรรรหาน	บรรรหาร	พรรลาย	พรรษา
พรรเทา	พรรเอิญ	ภรรดร	ภรรดา	ภรรยา
มรรคา	มรรตัย	มรรยาท	ลรรลู่	วรรณะ
วรรณา	วรรณีก	สรรพา	สรรพากร	สรรพวงค์
สรรพชัญ	สรรพชัญ	สรรเสรีญ	สวรรรคา	สวรรรยา
หรรษา	อรรณพ			

2. รร ออกเสียงเป็นสระ อะ มีพยัญชนะตาม ซึ่งแยกย่อยเป็น ๒ แบบ ดังนี้

ก) ใช้พยัญชนะที่ตามหลัง รร เป็นเสียงสะกด

มีเสียงสะกดเป็นแม่ กน ได้แก่ กรรณ บรรรณ พรรณ วรรณ

มีเสียงสะกดเป็นแม่ กม ได้แก่ กรรม จรรณ ธรรม

มีเสียงสะกดเป็นแม่ กก ได้แก่ ทรรก วรรค พรรค มรรค อรรค อรรณ อรรณย์

มีเสียงสะกดเป็นแม่ กต ได้แก่ พรรษ มรรษ วรรษ วรรรษ วรรรษย์ อรรจน์ อรรณ

มีเสียงสะกดเป็นแม่ กบ ได้แก่ ครรรภ ทรรป ทรรปณ์ บรรรพ สรรพ

ก) คำว่า กรรติ กรรตุ กรรตุการก กรรตุวาจก กรรบาสิก กรรปาสิก กรรมาธิการ ธรรมัน ธรรมิก พรรคานต์ *ควรออกเสียงพยางค์แรกประสมกับสระ -ะ มีเสียง น สะกด* (เช่นเดียวกับคำในชุดที่ 2 ก) เนื่องจากเป็นคำที่ไม่ค่อยมีผู้ใช้ และการปรับการออกเสียงกระทำได้โดยไมยาก

ข) คำว่า ตรรกะ วรรณษา อรรถาธิบาย ได้ออกเสียงให้พยัญชนะที่ตามหลัง รร เป็นเสียงสะกดจนชินแล้ว *จึงควรยึดเสียงเป็นหลัก และปรับปรุงเขียนให้ตรงกับเสียง คือ ตักกะ วัสสา อัดธาธิบาย* ศาสตราจารย์ คุณบรรจบ พันธุเมธา อธิบายว่า “ปัญหาต่าง ๆ ของการอ่าน ไม่ว่าเรื่องใด จำต้องแก้ที่การเขียนทั้งสิ้น” (คุณบรรจบ พันธุเมธา, 2530)

ค) คำว่า บรรพชา บรรพชิต ควรอ่านว่า บับ-พะ-ชา บับ-พะ-ชิต ตามคำในชุดที่ 2 ข)

ฌ) คำว่า บรรพบุรุษ บรรพสตรี บรรพชน ควรปรับตัวเขียน เป็น บรรพะบุรุษ บรรพะสตรี บรรพะชน ให้ตรงกับกรออกเสียง

ง) คำว่า พรรดึก ออกเสียงว่า พันระดึก จึงควรเขียนว่า พันระดิก

คำที่เขียนด้วย รร ในภาษาไทย ออกเสียงตามหลักเกือบทั้งหมด มีคำที่ออกเสียงไม่ตรงกับการเขียนเพียงไม่กี่คำ และคำเหล่านี้สามารถปรับการเขียนหรือการออกเสียงเพื่อให้เข้ากับหลักปฏิบัติที่มีอยู่ได้โดยไม่ทำให้เกิดความวุ่นวายสับสนใด ๆ จึงน่าจะได้พิจารณาแก้ไขการเขียนและการออกเสียงโดยเฉพาะในหนังสือ “อ่านอย่างไรและเขียนอย่างไร” และ “พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน” ในการพิมพ์ครั้งต่อไป

อักษรวิธีไทยเป็นระบบที่ใช้ตัวอักษรแทนเสียง และมีหลักการประสมอักษรเป็นพยางค์ โดยเลือกตัวอักษรเพื่อให้ได้คำที่แทนเสียงและความหมายที่ต้องการ โดยทั่วไปตัวเขียนกับการออกเสียงมักจะตรงกัน หากตัวเขียนเปลี่ยนรูปการออกเสียงก็ต้องเปลี่ยนตามตัวเขียน แม้คำที่มีความหมายเดียวกัน ถ้าเขียนต่างกันก็ต้องออกเสียงต่างกันไปตามตัวเขียน คำที่ออกเสียงต่างกันก็เขียนต่างกันไปด้วย เช่น จิง - จิ่ง ชีวิต - ชีพิต ชีวัน - ชิวา ชิวาน - ชิวาตม์ คำที่เขียนด้วย รร ก็ควรออกเสียงให้ตรงกับกรเขียนด้วยทุกคำ.

3) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน เพื่อทำใบกิจกรรมที่ 4

4) ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบใบกิจกรรมที่ 4

ขั้นเสริมสร้างความเข้าใจ

5) ครูยกตัวอย่างคำเพิ่มเติมให้นักเรียนร่วมอภิปราย ในเรื่องของคำที่ใช้ รร (หัน)

6) เมื่อเห็นว่านักเรียนเข้าใจดีแล้ว ครูและนักเรียนสรุปข้อความรู้ร่วมกันโดยการถาม - ตอบ เช่น

ครู: หลังจากที่ได้ศึกษามาแล้วนั้น นักเรียนบอกครูได้หรือไม่ว่าคำที่ใช้ รร (หัน) หมายความว่าอย่างไร

นักเรียน: คำที่ใช้ รร ไม่มีตัวสะกด จะออกเสียงสระเป็นสระ อะ และเสียง

ตัวสะกดเป็นเสียงในมาตรา กน ส่วนคำที่ใช้ รร มีตัวสะกดจะออกเสียงสระเป็นเสียง อะ และเสียงตัวสะกดตามมาตราตัวสะกดของคำนั้น

ครู: นักเรียนลองยกตัวอย่างคำที่ใช้ รร (หัน)

นักเรียน: กรรมการ กรรมการ มรรยาท สรรพสิ่ง ธรรมชาติ วรรณคดี วรรณศิลป์ อรรถรส เป็นต้น

ชั้นนำไปใช้

7) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน เพื่อทำใบกิจกรรมโครงการที่ 4/1 สํารวจคำที่ใช้ รร (หัน) จากหนังสือนิทาน ระหว่างนั้นครูคอยดูแลให้คำแนะนำ

8) ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาในประเด็นที่เกี่ยวกับคำที่ใช้ รร (หัน) ตรวจสอบความถูกต้องของคำและความหมายในใบกิจกรรมโครงการที่ 4/1 ของแต่ละกลุ่ม โดยครูนำผลงานนักเรียนมาแสดงหน้าชั้นเรียนประกอบ

ขั้นฝึกทักษะและทบทวน

9) นักเรียนแต่ละคนทำใบกิจกรรมโครงการที่ 4/2 สํารวจคำที่ใช้ รร (หัน) จากหนังสือสารคดี ส่งครูก่อนถึงชั่วโมงหน้า

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. ใบกิจกรรมที่ 4
2. ใบกิจกรรมโครงการที่ 4/1
3. ใบกิจกรรมโครงการที่ 4/2
4. รร (หัน)

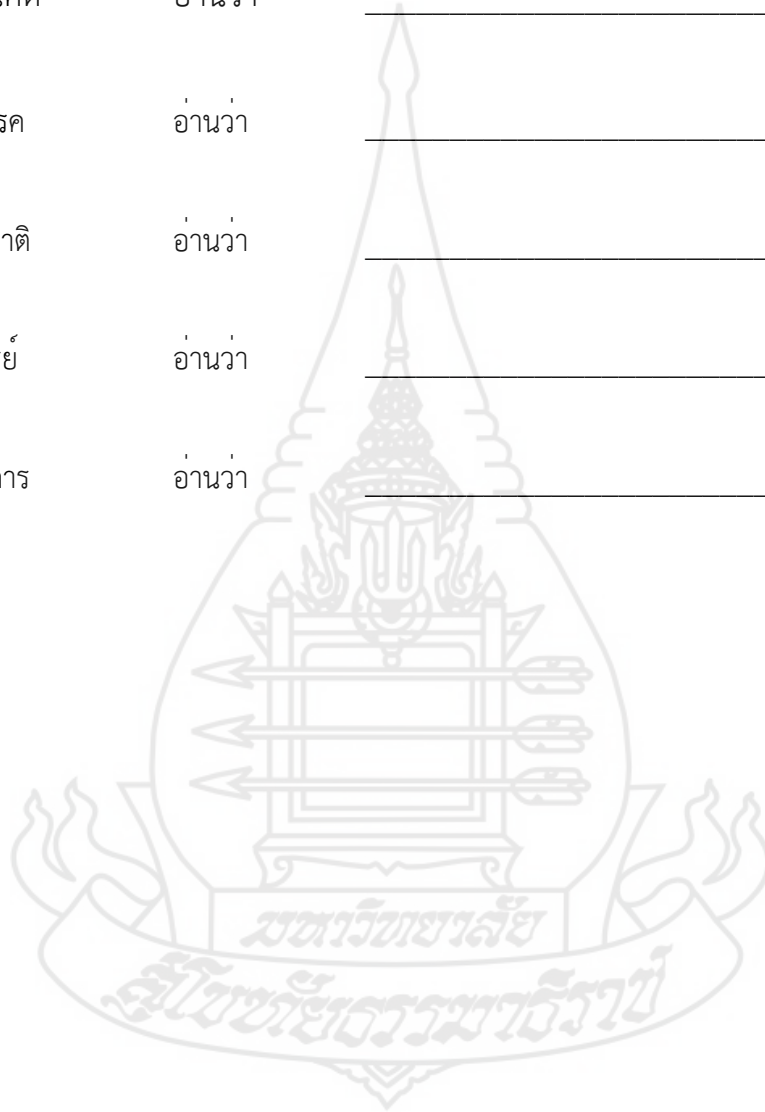
การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจผลงานจากใบกิจกรรม
3. ตรวจผลงานจากใบกิจกรรมโครงการ

ใบกิจกรรมที่ 4

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำอ่านของคำต่อไปนี้

1. วรรณคดี	อ่านว่า	_____
2. เว้นวรรค	อ่านว่า	_____
3. ธรรมชาติ	อ่านว่า	_____
4. อัจฉริยะ	อ่านว่า	_____
5. กรรมการ	อ่านว่า	_____

ใบกิจกรรมโครงการที่ 4/1

โครงการ.....

คำสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสำรวจคำที่มีอักษรนำจากหนังสือนิทาน พร้อมยกตัวอย่างประกอบ

ผู้จัดทำ 1. ....

2. ....

3. ....

จุดประสงค์   สำรวจและยกตัวอย่างคำที่ใช้ รร (หัน) จากหนังสือนิทานได้

สาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง

.....

.....

.....

วิธีดำเนินงาน

.....

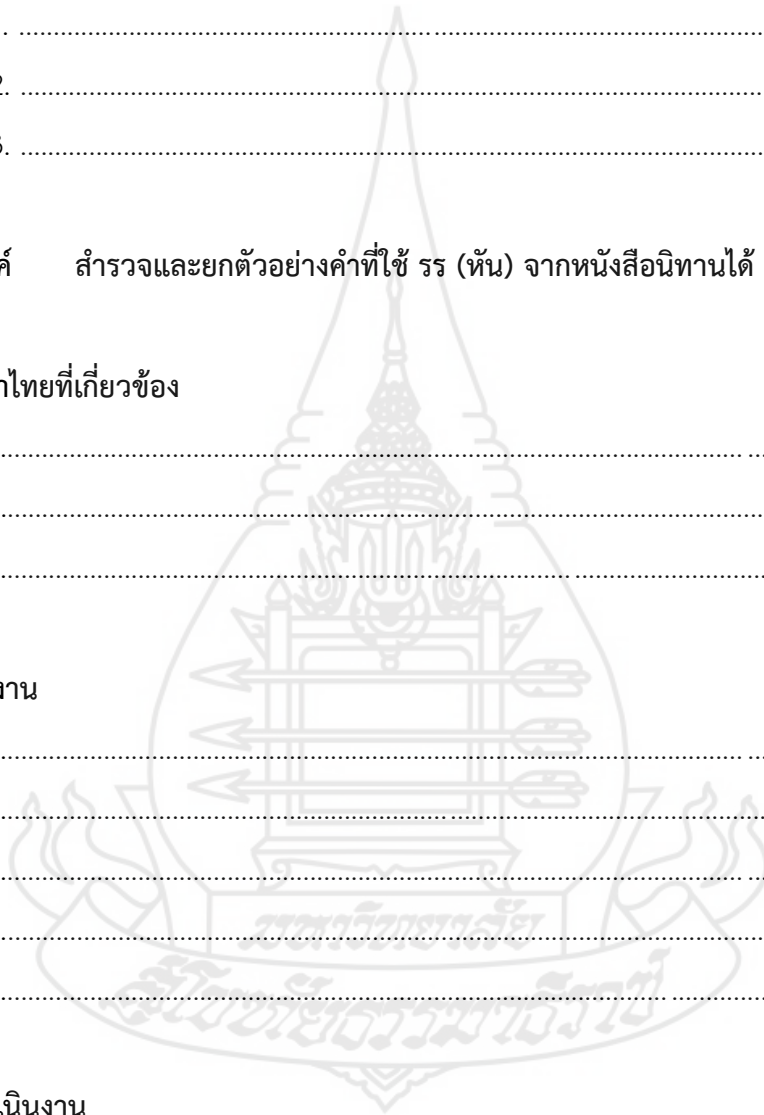
.....

.....

.....

.....

ผลการดำเนินงาน

ใบกิจกรรมโครงการที่ 4/2

โครงการ.....
 คำสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสำรวจคำที่มีอักษรนำจากหนังสือสารคดี พร้อมยกตัวอย่างประกอบ

ผู้จัดทำ 1. ....
 2. ....
 3. ....

จุดประสงค์ สำรวจคำที่ใช้ รร (หัน) จากหนังสือสารคดีได้

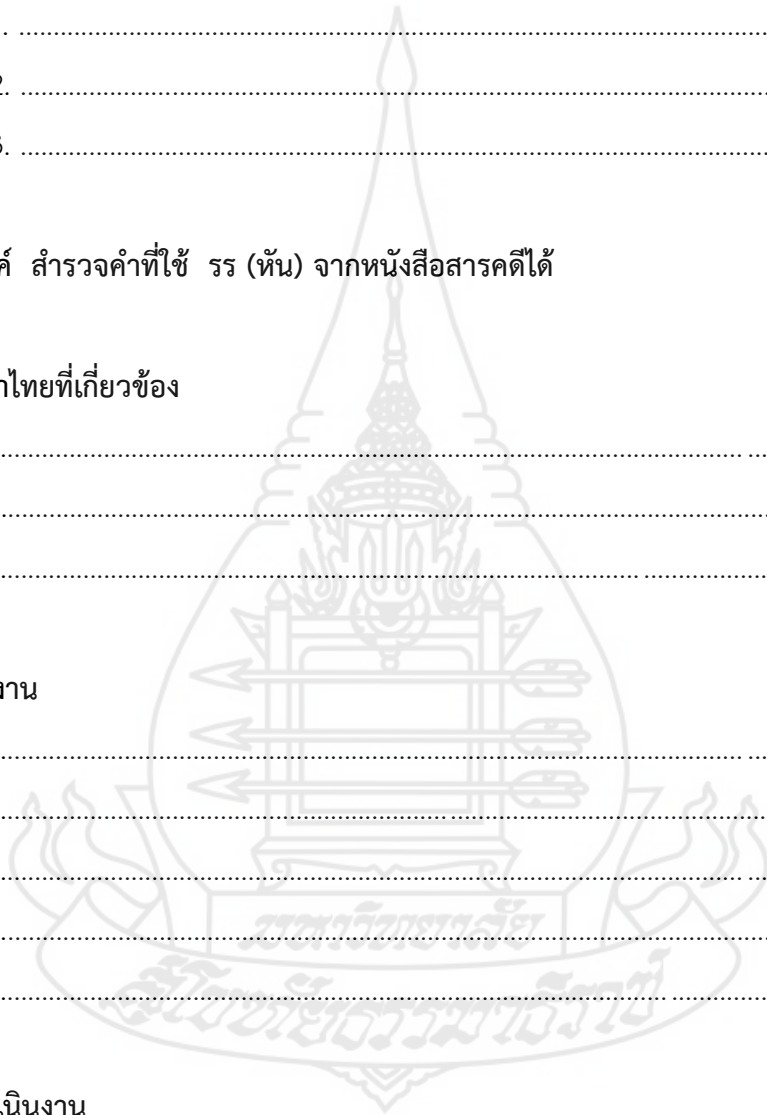
สาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง

.....
 .....
 .....

วิธีดำเนินงาน

.....
 .....
 .....
 .....

ผลการดำเนินงาน

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 5

รายวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง คำที่ใช้ บัน และ บรร

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

คำที่ใช้ บัน และ บรร เป็นการเขียนเฉพาะของคำแต่ละคำ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของคำที่มี บันและบรรได้
2. บอกส่วนประกอบของคำที่มี บันและบรรได้
3. จำแนกประเภทของคำที่มี บันและบรรได้
4. เขียนและอ่านคำที่มี บันและบรรได้
5. นำเสนอโครงงานอย่างง่ายได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของคำที่มี บันและบรร
2. เขียนและอ่านคำที่มี บันและบรร

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1) ครูและนักเรียนร่วมกันร้องเพลง “บันและบรร” หลังจากนั้นจึงทบทวนความรู้เกี่ยวกับเรื่องของคำที่มี บันและบรร รวมถึงการนำเสนอโครงงานในขั้นตอนที่ 2 โดยการสนทนาถาม – ตอบ เช่น

ครู: จากการที่นักเรียนได้เคยศึกษาเรื่องคำที่มี บันและบรร ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มาแล้วนั้น นักเรียนลองช่วยกันอธิบายความหมายของคำที่ใช้ บันและบรร ให้ครูฟังพอคร่าวๆ

นักเรียน: คำที่ใช้ บัน บรร เป็นการเขียนเฉพาะของแต่ละคำ

ครู: สำหรับการนำเสนอโครงการในขั้นตอนที่ 2 ซึ่งนักเรียนได้ทำมาแล้วนั้น
ให้นักเรียนลองช่วยกันบอกครูซิว่า โครงการมีส่วนประกอบใดที่เพิ่มจาก
ขั้นตอนที่ 1

นักเรียน: เพิ่มรายละเอียดของเนื้อหาสาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง และเพิ่มการเขียน
วิธีดำเนินงานสั้นๆ ในการจัดทำโครงการ

ครู: ในช่วงนี้นักเรียนจะได้ทำโครงการในขั้นตอนที่สองอีกครั้งขอให้นักเรียน
ตั้งใจทำและเก็บรายละเอียดให้ชัดเจนมากที่สุด

ชั้นนำเสนอเนื้อหาใหม่

2) ครูนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับคำที่ใช้ รร (หัน) บ้านและบรร ดังนี้

คำที่ใช้บ้าน

บ้านตาลลงบันได	บ้านทีกให้จดจำ
เรือนิงบ้านเทิงมี	เสียงบันลือสนั่นดัง
บ้านโดยบันโทยให้	บ้านเทิงไปจากรวงรัน
บ้านทีกถึงความหลัง	บ้านเดินนั่งนอนบันดล
บ้านกวดเอาลวดรัด	บ้านจวบจัดตกแต่งตน
คำบ้านนี้ฉงน	ระวังปนกับ ร หัน

คำที่ใช้ บรร

บรรจง บรรจุไฟ	บรรทุกไว้บรรดาลมา
บรรเจิต บรรลุที	บรรทัดดีสุดบรรยาย
บรรพตกำหนดแน	บรรหารแกร่งความหมาย
คำบรรรมีมากมาย	เลือกมาใช้ให้เหมาะสมความ
บรรจุอีกบรรดา	บรรเทามาหาบรรยาย
บรรลุไม่วุ่นวาย	บรรลี่ยตาย บรรเจิดงาม
บรรจบ บรรทมนอน	บรรจงก่อน บรรหารตาม
บรรทัด บรรทุกน้ำ	บรรพต ข้าม บรรชา
บรรพชาสามเณรน้อย	บรรเจิดค่อยบรรจงใส่
บรรลุ บรรจุไว้	บรรเลงให้ไพเราะดัง

- 3) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน เพื่อทำใบกิจกรรมที่ 5
- 4) ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบใบกิจกรรมที่ 5

ขั้นเสริมสร้างความเข้าใจ

- 5) ครูยกตัวอย่างคำเพิ่มเติมให้นักเรียนร่วมอภิปราย ในเรื่องของคำที่ใช้ บัน และ บรร
- 6) เมื่อเห็นว่านักเรียนเข้าใจดีแล้ว ครูและนักเรียนสรุปข้อความรู้ร่วมกันโดยการถาม –

ตอบ เช่น

ครู: หลังจากที่ได้ศึกษามาแล้วนั้น นักเรียนบอกครูได้หรือไม่ว่าคำที่ใช้ บัน และ บรร หมายความว่าอย่างไร

นักเรียน: คำที่ใช้ บัน บรร เป็นการเขียนเฉพาะของแต่ละคำ

ครู: นักเรียนลองยกตัวอย่างคำที่ใช้ บัน และ บรร

นักเรียน: บันดาล บันได บันทึบ บันเทิง บรรเจิด บรรจง บรรจุ บรรจบ บรรทัด บรรพต

ขั้นนำไปใช้

7) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน เพื่อทำใบกิจกรรมโครงการที่ 5/1 สำนวนคำที่ใช้ บัน และ บรร จากหนังสือนิทาน ระหว่างนั้นครูคอยดูแลให้คำแนะนำ

8) ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาในประเด็นที่เกี่ยวกับคำที่ใช้ บัน และ บรร ตรวจสอบความถูกต้องของคำและความหมายในใบกิจกรรมโครงการที่ 5/1 ของแต่ละกลุ่ม โดยครูนำผลงานนักเรียนมาแสดงหน้าชั้นเรียนประกอบ

ขั้นฝึกทักษะและทบทวน

9) นักเรียนแต่ละคนทำใบกิจกรรมโครงการที่ 5/2 สำนวนคำที่ใช้ บัน และ บรร จากหนังสือสารคดี ส่งครูก่อนถึงชั่วโมงหน้า

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. ใบกิจกรรมที่ 5
2. ใบกิจกรรมโครงงานที่ 5/1
3. ใบกิจกรรมโครงงานที่ 5/2
4. บันและบรร

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจสอบผลงานจากใบกิจกรรม
3. ตรวจสอบผลงานจากใบกิจกรรมโครงงาน

ใบกิจกรรมที่ 5

คำสั่ง ให้นักเรียนเติมคำที่ใช้ “บัน” หรือ “บรร” ในข้อความให้ได้ความหมาย

1. นักเรียนควรฝึกคัดลายมือตัว _____ ขนาดเต็ม _____ เสมอ ๆ
2. ฉันทน์จตุรพักตรพิมานที่สำคัญลงในสมุด _____ เพื่อกันลิ้ม
3. หมอให้คนไข้รับประทานยาเพื่อ _____ อาการปวด
4. เราคงไม่วิ่งขึ้นลง _____ เพราะอาจเกิดอันตรายได้
5. คนงานต่างช่วยกันเอาสินค้า _____ ลงในลัง แล้วขนขึ้นรถ _____
6. อีสป เป็นนักเล่านิทาน _____ โลก
7. เขา _____ คนตรีได้ไพเราะมาก
8. รายการโทรทัศน์ที่ดีจะต้องให้ทั้งความรู้และความ _____
9. ขออำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์โปรดดล _____ ให้ท่านทั้งหลายประสบแต่ความสุข
10. อนุชนรุ่นหลังยกย่องชื่นชมในความกล้าหาญ รักชาติของ _____

ใบกิจกรรมโครงการที่ 5/1

โครงการ.....

คำสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสำรวจคำที่มีอักษรนำจากหนังสือนิทาน พร้อมยกตัวอย่างประกอบ

ผู้จัดทำ 1. ....

2. ....

3. ....

จุดประสงค์   สำรวจและยกตัวอย่างคำที่ใช้ บัน และ บรร จากหนังสือนิทานได้

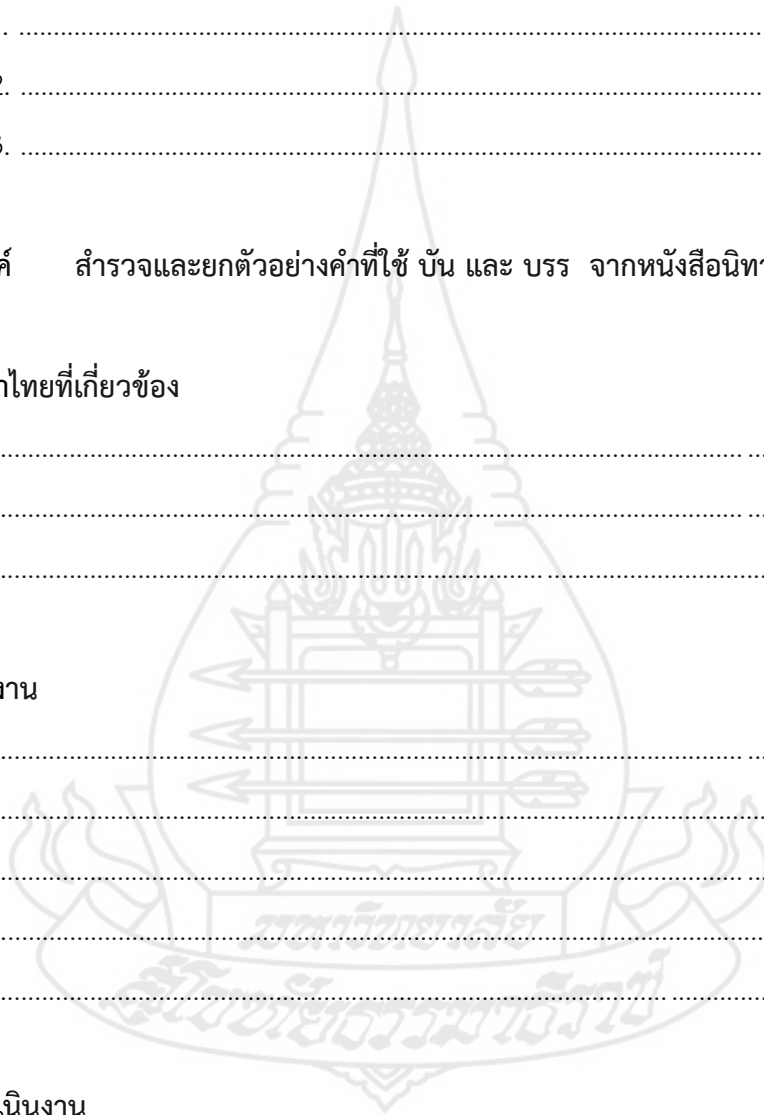
สาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง

.....
 .....
 .....

วิธีดำเนินงาน

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

ผลการดำเนินงาน

ใบกิจกรรมโครงการที่ 5/2

โครงการ.....
 คำสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสำรวจคำที่มีอักษรนำจากหนังสือสารคดี พร้อมยกตัวอย่างประกอบ

ผู้จัดทำ 1. ....
 2. ....
 3. ....

จุดประสงค์ สำรวจคำที่ใช้ บัน และ บรร จากหนังสือสารคดีได้

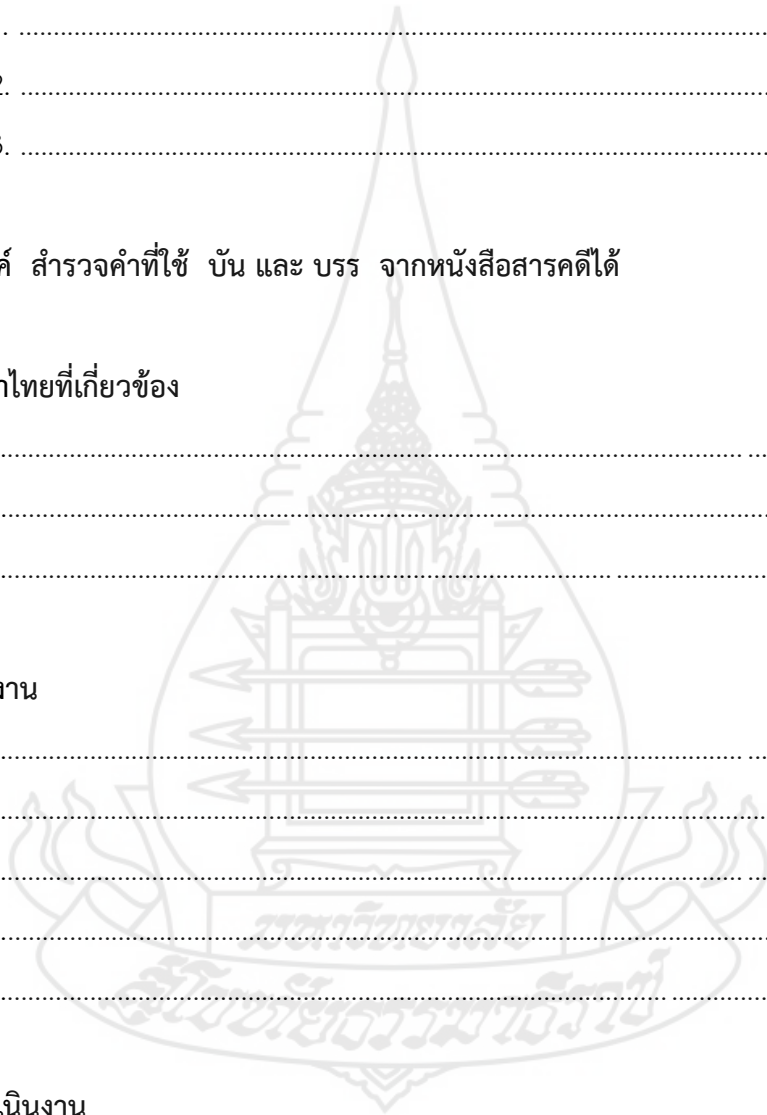
สาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง

.....
 .....
 .....

วิธีดำเนินงาน

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

ผลการดำเนินงาน

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 6

รายวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง คำที่ประวิสรรชนีย์

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

คำที่ประวิสรรชนีย์ คือ ที่นำพยัญชนะมาประสมสระ อะ และคงรูปสระ อะ ไว้หลังพยัญชนะเวลาอ่านออกเสียงจะอ่านออกเสียง อะ เต็มเสียง แต่ถ้าประสมอยู่ที่พยางค์หน้าให้ออกเสียง อะ กึ่งเสียง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของคำที่ประวิสรรชนีย์ได้
2. บอกส่วนประกอบของคำที่ประวิสรรชนีย์ได้
3. จำแนกประเภทของคำที่ประวิสรรชนีย์ได้
4. เขียนและอ่านคำที่ประวิสรรชนีย์ได้
5. นำเสนอโครงการอย่างง่ายได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของคำที่ประวิสรรชนีย์
2. เขียนและอ่านคำที่ประวิสรรชนีย์

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1) ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้เกี่ยวกับเรื่องคำที่ประวิสรรชนีย์ และการทำโครงการขั้นตอนที่ 2 ที่ผ่านมา โดยผ่านการเล่านิทานคุณธรรมสั้นๆ หลังจากนั้นจึงมีการสนทนาถาม – ตอบ ดังนี้

ครู: จากการที่นักเรียนได้เคยศึกษาเรื่องคำที่ประวิสรรชนีย์มาแล้วในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นั้น นักเรียนคิดว่าคำที่ประวิสรรชนีย์มีความหมายว่าอย่างไร

นักเรียน: คำที่ประวิสรรชนีย์ คือ คำที่มีรูปสระ อะ ประสมอยู่และอ่านออกเสียง อะ เต็มเสียง

ครู: ให้นักเรียนลองยกตัวอย่างคำที่ประวิสรรชนีย์มาให้ครูดูจำนวน 10 คำ โดยเขียนขึ้นกระดาน

นักเรียน: เช่น กระทง ค่น้ำ สะพาน มะลิ ตะกร้า ละคร ทะเล
กระเช้า มะม่วง มะขาม

ครู: นักเรียนมีข้อสังเกตอย่างไร ว่าคำที่ยกตัวอย่างมาเป็นคำที่ประวิสรรชนีย์

นักเรียน: สังเกตจากการออกเสียง อะ เต็มเสียง และการเขียนที่มีรูปสระ อะ ปรากฏอยู่ในคำนั้นๆ

ครู: สำหรับกิจกรรมโครงการในขั้นตอนที่ 2 ที่นักเรียนได้ศึกษาและฝึกปฏิบัติ แล้วนั้น นักเรียนบอกครูได้หรือไม่ว่าโครงการขั้นตอนที่ 2 มีส่วนประกอบ อะไรบ้างที่เพิ่มเติมจากโครงการขั้นตอนที่ 1

นักเรียน: เพิ่มการอธิบายรายละเอียดสาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้องและวิธีดำเนินงาน พอสังเขป

ครู: ในหัวข้อต่อไปนี้นักเรียนจะได้ศึกษาเกี่ยวกับ คำที่ประวิสรรชนีย์ ซึ่งนักเรียน ต้องนำความรู้เกี่ยวกับคำที่ประวิสรรชนีย์มาใช้และกิจกรรมโครงการ ขั้นตอนที่ 3 ซึ่งเป็นขั้นตอนที่เรียกว่าสอดประสานทำโครงการที่สมบูรณ์ ซึ่งโครงการจะมีส่วนประกอบเพิ่มขึ้นจากขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับการทำโครงการได้ลุ่มลึกมากขึ้น เป็นลำดับ

ชั้นนำเสนอเนื้อหาใหม่

2) ครูนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับคำที่ประวิสรรชนีย์ ดังนี้

คำที่ประวิสรรชนีย์

คำที่ประวิสรรชนีย์ คือ ที่นำพยัญชนะมาประสมสระ อะ และคงรูปสระ อะ ไว้หลังพยัญชนะเวลาอ่านออกเสียงจะอ่านออกเสียง อะ เต็มเสียง (ถ้าประสมอยู่ที่พยางค์หน้าให้ออกเสียง อะ กึ่งเสียง) เช่น กระจก กระจาก กระจะ ตะลุย คะนึ่ง ตะลึ่ง ละเอียด ธรรมะ กะปิ คะนึ่ง ทะนง ประเดี้ยว

คำที่ประวิสรรชนีย์ ข้อสังเกตในการใช้มีดังนี้

1. คำพยางค์เดียวที่ออกเสียง อะ จะประวิสรรชนีย์เสมอ เช่น กะ จะ ปะ ละ นะ
2. คำไทยแท้ที่ออกเสียง อะ ทั้งพยางค์ที่ลงน้ำหนักและไม่ลงน้ำหนัก เมื่อเขียนต้องประวิสรรชนีย์ เช่น

มะม่วง	มะคั้น	มะนาว	มะขาม	มะยม
ละมั่ง	ละออง	ตะกวด	ตะขาบ	กระจง
ตะกร้า	ตะโพย	กระดาน	กะดั่ง	ชะลอม

3. คำที่มาจากภาษาบาลีสันสกฤต คำพยางค์ท้ายของคำที่ออกเสียง อะ จะประวิสรรชนีย์ เช่น ศิลปะ ศีรษะ ลักษณะ สาธารณะ สุขะ

4. คำที่มาจากภาษาสันสกฤต ที่พยางค์หน้าออกเสียง กระจะ กระจะ ประ จะต้องประวิสรรชนีย์ แม้ว่าพยางค์ที่ตามมาจะออกเสียงอย่างอักษรนำ เช่น

กระจะ	กระจะชัย	กระจะชिर	กระจะชาปณ์
กระจะ	กระจะกุล	กระจะการ	
ประ	ประวัตติ	ประโยชน์	ประมาท
			ประกาศ

5. คำที่ไทยรับมาจากภาษาชวาและอ่านออกเสียง อะ ที่พยางค์หน้า เช่น

มะเดหวิ   ประไหมสุหรี   มะงุมมะงาหรา

6. คำซ้ำประเภทคำอักษณที่ใช้ในบทร้อยกรอง เช่น

จะเจื้อย - เจื้อยเจื้อย

วะวาว - วาววาว

คะคล้าย - คล้ายคล้าย

3) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน เพื่อทำใบกิจกรรมที่ 6

4) ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบใบกิจกรรมที่ 6

ขั้นเสริมสร้างความเข้าใจ

5) ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคำที่ประวิสรรชนีย์ และสุ่มนักเรียนออกมาเขียนคำที่ประวิสรรชนีย์บนกระดานกลุ่มละ 3 คำ หลังจากนั้นครูยกตัวอย่างคำที่ประวิสรรชนีย์เพิ่มเติมและให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับคำที่ยกตัวอย่างบนกระดาน พร้อมบอกความหมายของคำนั้นๆ

6) เมื่อเห็นว่านักเรียนเข้าใจดีแล้ว ครูและนักเรียนสรุปข้อความรู้ร่วมกันโดยการถาม - ตอบ เช่น

ครู: คำที่ประวิสรรชนีย์คืออะไร

นักเรียน: คำที่ประวิสรรชนีย์ คือ ที่นำพยัญชนะมาประสมสระ อะ และคงรูปสระ อะ ไว้หลังพยัญชนะ

ครู: ลักษณะของคำที่ประวิสรรชนีย์ มีข้อสังเกตอย่างไร

นักเรียน: คำที่ประวิสรรชนีย์ เวลาอ่านออกเสียงจะอ่านออกเสียง อะ เต็มเสียง (ถ้าประสมอยู่ที่พยางค์หน้าให้ออกเสียง อะ กิ่งเสียง)

ขั้นนำไปใช้

7) ครูแนะนำเกี่ยวกับการทำโครงการในชั้นตอนที่ 3 สอดประสานทำโครงการที่สมบูรณ์ โดยเพิ่มหัวข้อหรือองค์ประกอบของรายงานที่ควรเพิ่มเติมจากชั้นตอนที่ 1 และชั้นตอนที่ 2 คือ

1. ครูที่ปรึกษา คือ ครูผู้สอนและอาจมีครูท่านอื่นซึ่งมีความถนัดและความสนใจในเรื่องที่นักเรียนจัดทำโครงการ

- 2) ความเป็นมา คือ ให้อธิบายถึงเหตุผล แรงจูงใจในการทำโครงการนี้
- 3) ระยะเวลาในการดำเนินงาน คือ บอกช่วงเวลาในการจัดทำโครงการ
- 4) สรุปและข้อเสนอแนะ คือ เป็นการสรุปสาระสำคัญของผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ สามารถเพิ่มเติมข้อเสนอแนะให้ผู้อื่นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ด้วย

หลังจากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบกิจกรรมโครงการที่ 6/1 สํารวจคำที่ประวิสรรชนีย์จากหนังสือนิทาน โดยระหว่างนั้นครูคอยดูแลให้คำแนะนำ

8) ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาในประเด็นที่เกี่ยวกับการหาคำตอบของใบกิจกรรมโครงการที่ 6/1 เรื่องคำที่ประวิสรรชนีย์จากหนังสือนิทานว่า เขียนถูกต้องหรือไม่ โดยครูนำผลงานของนักเรียนแต่ละกลุ่มมาแสดงหน้าชั้นเรียนประกอบการอภิปราย

ขั้นฝึกทักษะและทบทวน

9) นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบกิจกรรมโครงการที่ 6/2 สํารวจคำที่ประวิสรรชนีย์จากหนังสือสารคดี โดยระหว่างนั้นครูคอยดูแลให้คำแนะนำ แล้วส่งครูท้ายชั่วโมง

สื่อและแหล่งเรียนรู้

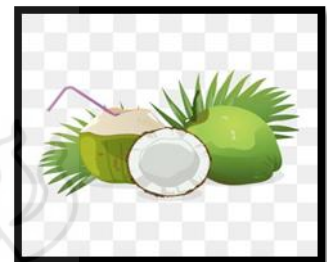
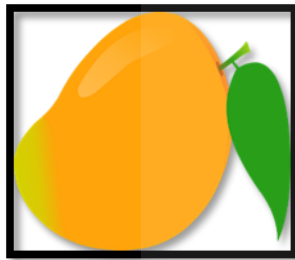
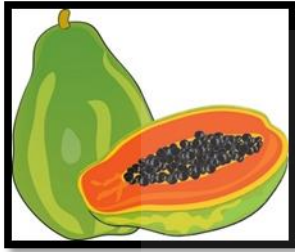
1. ใบกิจกรรมที่ 6
2. ใบกิจกรรมโครงการที่ 6/1
3. ใบกิจกรรมโครงการที่ 6/2
4. นิตานคุณธรรม

การวัดผลและประเมินผล

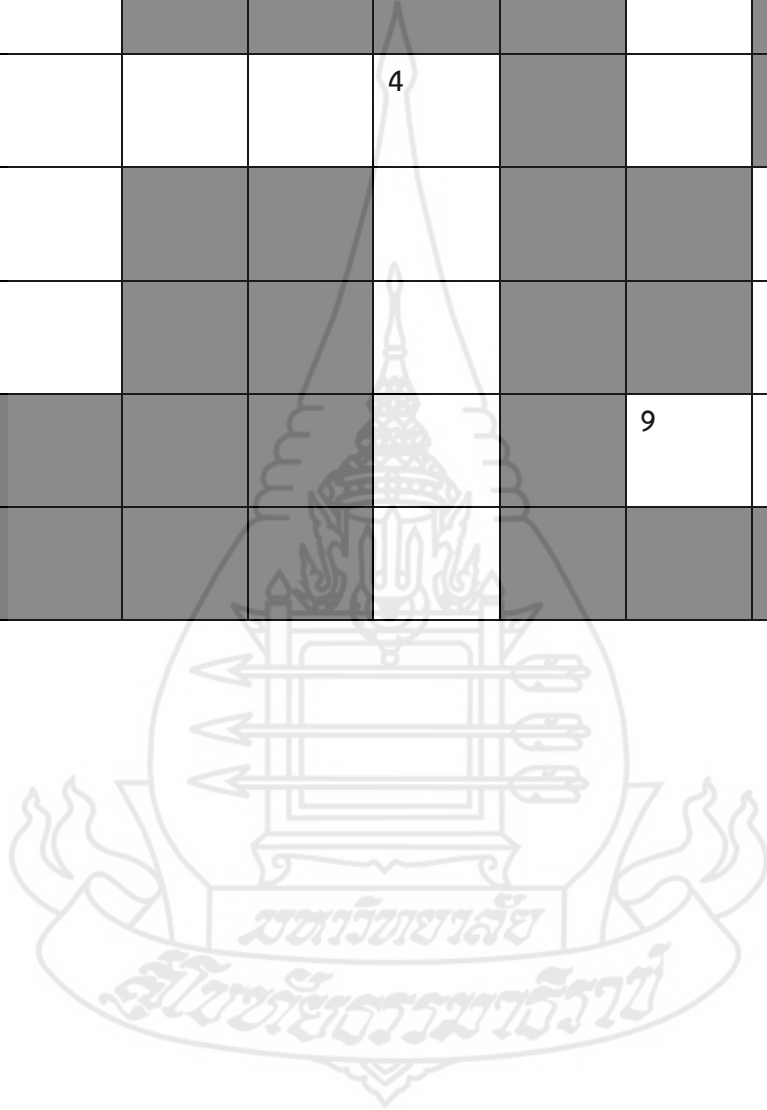
1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจผลงานจากใบกิจกรรม
3. ตรวจผลงานจากใบกิจกรรมโครงการ

ใบกิจกรรมที่ 6

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนคำจากภาพลงในตารางที่กำหนดแล้วอ่านคำให้ถูกต้อง

	1					5		7
2				6				
3				4				
							8	
						9		

ใบกิจกรรมโครงการที่ 6/1

โครงการ.....

คำสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสำรวจคำที่ประวิสรรชนีย์จากหนังสือนิทาน พร้อมยกตัวอย่าง

ประกอบ

ผู้จัดทำ 1. ....

2. ....

3. ....

ครูที่ปรึกษา .....

ความเป็นมา .....

จุดประสงค์ สํารวจและยกตัวอย่างคำที่ประวิสรรชนีย์จากหนังสือนิทานได้

สาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง .....

ระยะเวลาในการดำเนินงาน .....

วิธีดำเนินงาน .....

ผลการดำเนินงาน .....

สรุปและข้อเสนอแนะ .....

ใบกิจกรรมโครงการที่ 6/2

โครงการ.....

คำสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสำรวจคำที่ประวิสรรชนีย์จากหนังสือสารคดี
พร้อมยกตัวอย่างประกอบ

ผู้จัดทำ 1. ....
2. ....
3. ....

ครูที่ปรึกษา .....

ความเป็นมา .....

จุดประสงค์ .....

สาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง .....

ระยะเวลาในการดำเนินงาน .....

วิธีดำเนินงาน .....

ผลการดำเนินงาน .....

สรุปและข้อเสนอแนะ .....

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 7

รายวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง คำที่ไม่ประวิสรรชนีย์

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

คำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ คือ คำที่ประสมสระ อะ เวลาอ่านออกเสียงคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ จะอ่านออกเสียง อะ กิ่งเสียง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ได้
2. บอกส่วนประกอบของคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ได้
3. จำแนกประเภทของคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ได้
4. เขียนและอ่านคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ได้
5. นำเสนอโครงการอย่างง่ายได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์
2. เขียนและอ่านคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1) ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้เกี่ยวกับเรื่องคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ โดยผ่านการเล่านิทานคุณธรรมสั้นๆ หลังจากนั้นจึงมีการสนทนาถาม – ตอบ ดังนี้

ครู: เมื่อนักเรียนฟังนิทานคุณธรรมที่ครูเล่าจบไปเมื่อสักครู่นี้แล้ว ครูอยากทราบว่านักเรียนได้รับความรู้เรื่องอะไรบ้าง

นักเรียน: คำที่ไม่ประวิสรรชนีย์

ครู: นักเรียนคิดว่าคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์มีลักษณะอย่างไร

นักเรียน: คำที่ไม่มีประวิสรรชนีย์ คือ คำที่ประสมสระ อะ เวลาอ่านออกเสียงคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์จะอ่านออกเสียง อะ กิ่งเสียง

ครู: ในช่วงนี้ นักเรียนจะได้เรียนรู้การนำความรู้เรื่องคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ ให้มีความละเอียดและลึกซึ้งมากขึ้น

ชั้นนำเสนอเนื้อหาใหม่

2) ครูนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ ความหมาย ลักษณะ และสามารถจำแนกประเภทของคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ได้ ดังนี้

คำที่ไม่มีประวิสรรชนีย์

คำที่ไม่มีประวิสรรชนีย์ คือ คำที่ประสมสระ อะ เวลาอ่านออกเสียงคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์จะอ่านออกเสียง อะ กิ่งเสียง เช่น ขนุน ฉลาม ถล่ำ เมล็ด สารพัด สมัย ถนน ตลก ตลิง ทนาย ทอย สก๊ต สงบ สไบ ขโมย

คำที่ออกเสียง อะ ที่ไม่ต้องประวิสรรชนีย์ (๕) มีดังนี้

1. คำที่เป็นอักษรนำ ตัวอย่างเช่น

ขนม	อ่านว่า	ขะ - นนม
ฉลอง	อ่านว่า	ฉะ - หลอง
สวาท	อ่านว่า	สะ - หวาด

2. คำไทยที่มีตัวสะกดออกเสียง อะ ตัวอย่างเช่น

จ๊กจั่น	อ่านว่า	จ๊ก - กะ - จั่น
สัปดน	อ่านว่า	สั - ปะ - ดน
ตุ้กตา	อ่านว่า	ตุ้ - กะ - ตา

3. คำที่แผลงมาจากคำเดิมซึ่งไม่ประวิสรรชนีย์ ตัวอย่างเช่น

ช่อ้ม	มาจาก	ชะอู่ม
ชไม	มาจาก	ชะไม

6) เมื่อเห็นว่านักเรียนเข้าใจดีแล้ว ครูและนักเรียนสรุปข้อความรู้ร่วมกันโดยการสนทนา
ถาม – ตอบ เช่น

ครู: นักเรียนคิดว่ากาเขียนและการอ่านคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์มีหลักการอย่างไร

นักเรียน: คำที่ไม่มีประวิสรรชนีย์ คือ คำที่ประสมสระ อะ เวลาอ่านออกเสียงคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์จะอ่านออกเสียง อะ กิ่งเสียง

ครู: นักเรียนลองยกตัวอย่างคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ให้ครูฟังคนละ 1 คำ

นักเรียน: ขนุน ฉลาม ถล่ำ เมล็ด สารพัด สมัย ถนน ตลก ตลิง ทนาย
ทยอย สกัด สงบ สไบ ขโม กนก ขนาน จรัส ฉลาด ตลับ เสมอ
สลาย สวิง เฉลย เป็นต้น

ครู: เมื่อนักเรียนพอเข้าใจแล้ว หลังจากนั้นครูจะให้ให้นักเรียนได้ลองนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับการนำเสนอโครงงานดังต่อไปนี้

ขั้นนำความรู้ไปใช้

7) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน เพื่อทำใบกิจกรรมโครงงานที่ 7/1 การสำรวจคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์จากหนังสือนิทาน ระหว่างนั้นครูคอยดูแลให้คำแนะนำ

8) ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาในประเด็นที่เกี่ยวกับคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ ว่าถูกต้องหรือไม่อย่างไร แล้วจึงตรวจสอบความถูกต้องของใบกิจกรรมโครงงานที่ 7/1 ของแต่ละกลุ่มโดยครูนำผลงานนักเรียนมาแสดงหน้าชั้นเรียนประกอบ

ขั้นฝึกทักษะและทบทวน

9) นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบกิจกรรมโครงงานที่ 7/2 การสำรวจคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์จากหนังสือพิมพ์ และนิตยสารต่างๆ แล้วส่งครูก่อนถึงชั่วโมงถัดไป

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. ใบกิจกรรมที่ 7
2. ใบกิจกรรมโครงงานที่ 7/1
3. ใบกิจกรรมโครงงานที่ 7/2
4. นิทานคุณธรรม

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจสอบผลงานจากใบกิจกรรม
3. ตรวจสอบผลงานจากใบกิจกรรมโครงงาน

ใบกิจกรรมที่ 7

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์ลงในช่องว่างให้สัมพันธ์กับภาพ แล้วอ่านคำ

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

ใบกิจกรรมโครงการที่ 7/1

โครงการ.....

คำสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสำรวจคำที่ประวิสรรชนีย์จากหนังสือนิทาน พร้อมยกตัวอย่างประกอบ

ผู้จัดทำ 1. ....
2. ....
3. ....

ครูที่ปรึกษา .....

ความเป็นมา .....

จุดประสงค์ สำรวจและยกตัวอย่างคำที่ไม่ประวิสรรชนีย์จากหนังสือนิทานได้
สาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง .....

ระยะเวลาในการดำเนินงาน.....

วิธีดำเนินงาน .....

ผลการดำเนินงาน .....

สรุปและข้อเสนอแนะ .....

ใบกิจกรรมโครงการที่ 7/2

โครงการ.....

คำสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสำรวจคำที่ประวิสรรชนีย์จากหนังสือพิมพ์และนิตยสาร
ต่างๆ พร้อมยกตัวอย่างประกอบ

ผู้จัดทำ 1. ....

2. ....

3. ....

ครูที่ปรึกษา .....

ความเป็นมา .....

.....

.....

จุดประสงค์ .....

.....

.....

สาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง .....

.....

.....

ระยะเวลาในการดำเนินงาน .....

วิธีดำเนินงาน .....

.....

.....

ผลการดำเนินงาน .....

.....

.....

สรุปและข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 8

รายวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง มหัทศจรย์คำพ้องรูป รูปเหมือนกัน

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

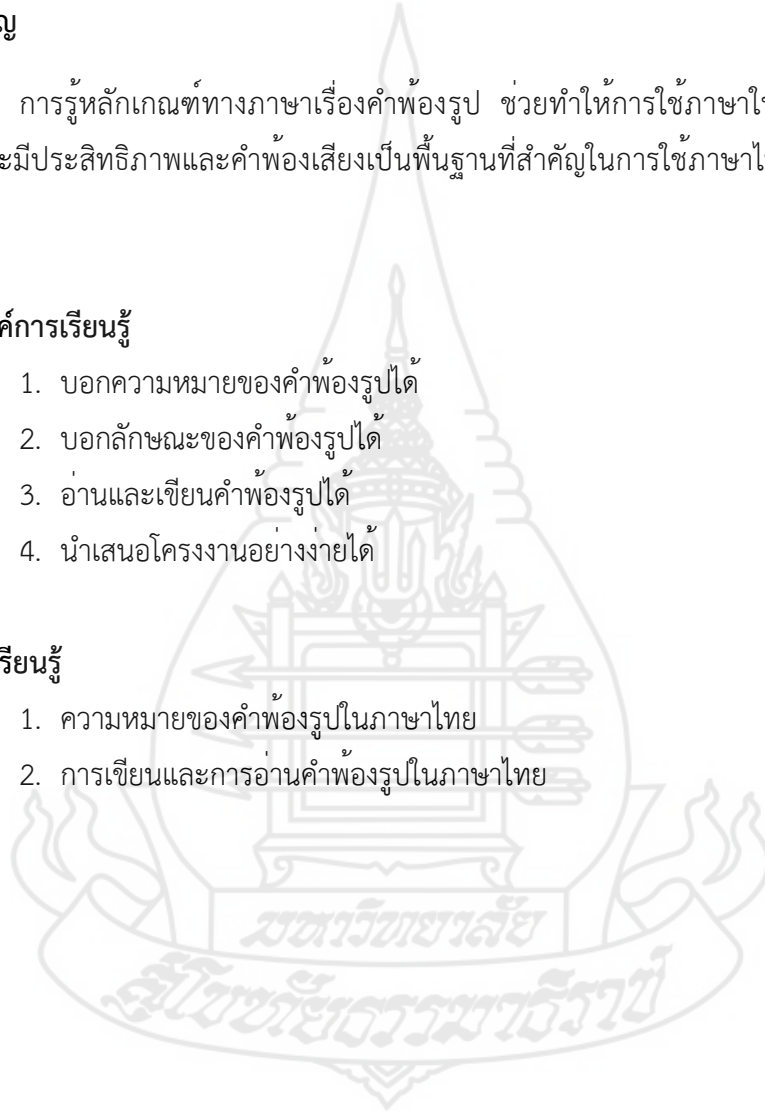
การรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาเรื่องคำพ้องรูป ช่วยทำให้การใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพและคำพ้องเสียงเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการใช้ภาษาไทยทั้งในการพูดและการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของคำพ้องรูปได้
2. บอกลักษณะของคำพ้องรูปได้
3. อ่านและเขียนคำพ้องรูปได้
4. นำเสนอโครงงานอย่างง่ายได้

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของคำพ้องรูปในภาษาไทย
2. การเขียนและการอ่านคำพ้องรูปในภาษาไทย

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1) ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้เดิมเรื่องคำพ้องโดยใช้ เพลง “จดจำคำพ้อง”

ดังนี้

เพลง “จดจำคำพ้อง”

คำพ้อง คำพ้อง	แบ่งเป็นพ้องรูป พ้องเสียง
พ้องรูปหน้าตาเหมือนกัน	พ้องเสียงออกเสียงเหมือนกัน
สระผม ในสระน้ำ ที่จังหวัด สระบุรี	สระ สระ เหล่านี้หน้าตาเหมือนกัน
ลา ล้า ลา ลา ล้า ลา	หน้าตาเหมือนกันเป็นคำพ้องรูป
ลา ล้า ลา ลา ล้า ลา	หน้าตาเหมือนกันเป็นคำพ้องรูป

คำพ้อง คำพ้อง	แบ่งเป็นพ้องรูป พ้องเสียง
พ้องรูปหน้าตาเหมือนกัน	พ้องเสียงออกเสียงเหมือนกัน
กำมือ มีกรรม คุณธรรม ทำดี	ศัพท์เหล่านี้ออกเสียงเหมือนกัน
ลา ล้า ลา ลา ล้า ลา	หน้าตาเหมือนกันเป็นคำพ้องเสียง
ลา ล้า ลา ลา ล้า ลา	หน้าตาเหมือนกันเป็นคำพ้องเสียง

- 2) ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาความรู้เกี่ยวกับคำพ้องในภาษาไทยโดยการถาม – ตอบ

ดังนี้

ครู: จากการที่นักเรียนได้เคยศึกษาเรื่องคำพ้องรูปในภาษาไทยเมื่อ
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มาแล้วนั้น ครูอยากทราบว่าคำพ้องรูปหมายถึง
อะไร

นักเรียน: คำพ้องรูป หมายถึง คำที่เขียนเหมือนกัน แต่อ่านออกเสียงต่างกัน และมีความหมายต่างกัน

ครู: นักเรียนลองยกตัวอย่าง คำที่คิดว่าเป็นคำพ้องรูปให้ครูฟังจำนวน 3 คำ

นักเรียน: คำพ้องรูป เช่น

1. เพลา

เพลา หมายถึง แกนสำหรับใส่ในคุมรถ

เพ - ลา หมายถึง เวลา

2. สระ

สระ หมายถึง แอ่งน้ำ

สระ - ทรส หมายถึง สระในภาษาไทย

3. ปักเป้า

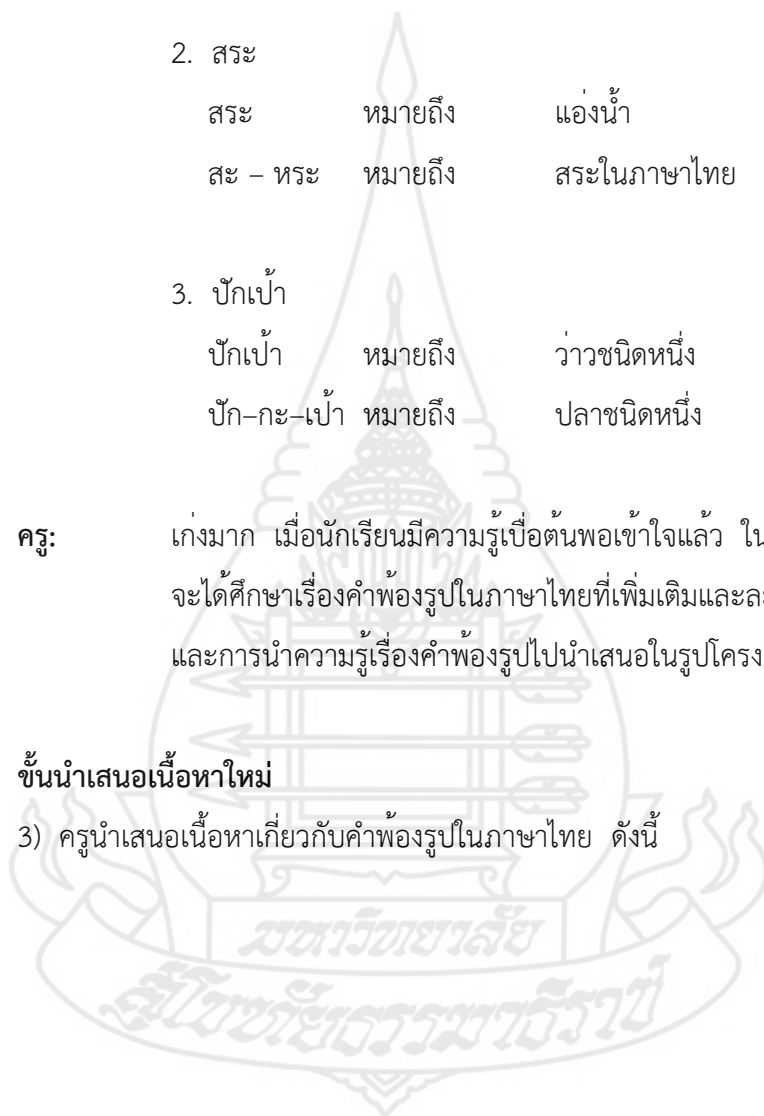
ปักเป้า หมายถึง ว่าวชนิดหนึ่ง

ปัก-กะ-เป้า หมายถึง ปลาชนิดหนึ่ง

ครู: เก่งมาก เมื่อนักเรียนมีความรู้เบื้องต้นพอเข้าใจแล้ว ในช่วงนี้นักเรียน
จะได้ศึกษาเรื่องคำพ้องรูปในภาษาไทยที่เพิ่มเติมและละเอียดมากขึ้น
และการนำความรู้เรื่องคำพ้องรูปไปนำเสนอในรูปแบบโครงงาน

ขั้นนำเสนอเนื้อหาใหม่

3) ครูนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับคำพ้องรูปในภาษาไทย ดังนี้

คำพ้องรูปในภาษาไทย

คำพ้องรูป คือ คำที่เขียนเหมือนกัน แต่อ่านออกเสียงต่างกัน และมีความหมายต่างกัน การอ่านคำพ้องรูปให้ถูกต้องควรดูข้อความอื่นๆ ประกอบด้วยว่าคำพ้องรูปนั้น หมายถึงอะไร แล้วจึงอ่านให้ถูก

ตัวอย่าง คำพ้องรูป

ลำดับที่	คำ	คำอ่าน	ความหมาย
1	แหน	แหน (หน+แ) แหน (ห+แ+น)	ชื่อไม้ล้มลุกชนิดหนึ่ง หวง
2	สระ	สระ สะ - หระ	แอ่งน้ำ ตัวอักษรที่ใช้ประกอบกับพยัญชนะในภาษาไทย
3	เพลลา	เพลลา เพ - ลา	แกนสำหรับใส่ในตุ้มรถ เวลา
4	แชม	แชม ชะ - แม	ชื่อไม้ล้มลุกชนิดหนึ่ง ชาวเขมร
5	ปักเป้า	ปัก - เป้า ปัก - กะ - เป้า	วาวชนิดหนึ่ง ปลาชนิดหนึ่ง
6	แหง	แหง (หง + แ-) แหง (ห+แ+ ง)	อาการของหน้าที่แสดงเกอหรือจนปัญญาหรือ แน่ แน่นอน คำแหง หรือกำแหง แข็งแรง เข้มแข็ง
7	กรี้	กรี้ กะ - รี้	กระดุกแหลมที่หัวกุ้ง ช่าง
8	เสมา	สะ - เหมา เส - มา	ต้นไม้ชนิดหนึ่ง เครื่องหมายบอกเขตโบสถ์สำหรับทำสังฆทาน
9	เสลา	สะ - เหลา เส - ลา	ต้นไม้ชนิดหนึ่ง หรือสวयงาม ภูเขา
10	ปรัก	ปรัก ปะ - หรััก	เงิน หัก, พัง
11	พล	พลี พะ - ลี	ขอแบ่งเอามา เชิญเอามา เสียดสละ บวงสรวง บูชา

4) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน เพื่อทำใบกิจกรรมที่ 8

5) ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบใบกิจกรรม

ขั้นเสริมสร้างความเข้าใจ

6) ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคำพ้องรูปในภาษาไทย และสุ่มนักเรียนออกมาเขียนคำพ้องรูปบนกระดาน กลุ่มละ 1 คำ แล้วให้นักเรียนร่วมกันหาคำความหมายของคำพ้องรูปนั้นๆ

7) เมื่อเห็นว่านักเรียนเข้าใจดีแล้ว ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อความรูปร่วมกันโดยการถามตอบประกอบการเขียนเป็น แผนผังความคิด เช่น

ครู: หลังจากที่ได้ศึกษาแล้วคำพ้องรูปหมายถึงอะไร

นักเรียน: คำพ้องรูป คือ คำที่เขียนเหมือนกัน แต่อ่านออกเสียงต่างกัน และมีความหมายต่างกัน การอ่านคำพ้องรูปให้ถูกต้องควรดูข้อความอื่นๆ ประกอบด้วยว่าคำพ้องรูปนั้น หมายถึงอะไร แล้วจึงอ่านให้ถูก

ครู: นักเรียนลองยกตัวอย่างคำพ้องรูป พร้อมบอกความหมายของคำพ้องรูปนั้นๆ กลุ่มละ 2 คำบนกระดาน

นักเรียน:

1	แหน	แหน (หน+แ) แหน (ห+แ+น)	ชื่อไม้ล้มลุกชนิดหนึ่ง หวง
2	สระ	สระ สระ - หาระ	แอ่งน้ำ ตัวอักษรที่ใช้ประกอบกับพยัญชนะในภาษาไทย
3	เพลลา	เพลลา เพ - ลา	แกนสำหรับใส่ในตุ้มรถ เวลา
4	แชม	แชม ชะ - แม	ชื่อไม้ล้มลุกชนิดหนึ่ง ชาวเขมร
5	ปักเป้า	ปัก - เป้า ปัก - กะ - เป้า	วาวชนิดหนึ่ง ปลาชนิดหนึ่ง
6	แหง	แหง (หง + แ-) แหง (ห+แ+ ง)	อาการของหนามที่แสดงเกอหรือจนปัญญาหรือ แ่น แนนอน คำแหง หรือกำแหง แข็งแรง เข้มแข็ง
7	กรี	กรี กะ - รี้	กระดุกแหลมที่หัวกุ้ง ช่าง

8	เสมา	สะ - เหมมา เส - มา	ต้นไมชนิดหนึ่ง เครื่องหมายบอกเขตโบสถ์สำหรับทำสังฆทาน
9	เสลา	สะ - เหลลา เส - ลา	ต้นไมชนิดหนึ่ง หรือสวयงาม ภูเขา
10	ปรัก	ปรัก ปะ - หรััก	เงิน หัก, พัง

ชั้นนำไปใช้

7) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน เพื่อทำใบกิจกรรมโครงการที่ 8/1 การหาคำพ้องรูปจากหนังสือนิทาน ระหว่างนั้นครูคอยดูแลให้คำแนะนำ

8) ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาในประเด็นที่เกี่ยวกับการสืบค้นคำพ้องรูปในหนังสือนิทาน พร้อมบอกความหมายของคำนั้นๆ และเฉลยคำตอบในใบกิจกรรมโครงการที่ 8/1 หลังจากนั้นครูนำผลงานของนักเรียนในแต่ละกลุ่มมาแสดงหน้าชั้นเรียนประกอบเพื่อให้เพื่อนๆ กลุ่มอื่นๆ ได้ดูเป็นกรณีศึกษา

9) นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบกิจกรรมโครงการที่ 8/2 คำพ้องรูปในภาษาไทย ส่งครูก่อนถึงชั่วโมงหน้า

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. เพลง “จดจำคำพ้อง”
2. ใบกิจกรรมที่ 8
3. ใบกิจกรรมโครงการที่ 8/1
4. ใบกิจกรรมโครงการที่ 8/2

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจผลงานจากใบกิจกรรม
3. ตรวจผลงานจากใบกิจกรรมโครงการ

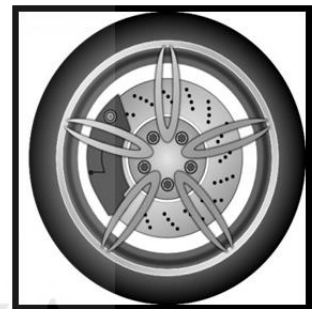
ใบกิจกรรมที่ 8

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้ แล้วเขียนคำอ่านลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

เพลงเย็นลมพัดเบา	พอนั่งเฝ้าเพลาล้อหัก
ครูแปลว่าหนัก	ไปเก็บผักใส่ครูไว้
เสมาอกขึ้นหนา	ข้างเสมาหน้าวัดใหญ่
ชาวแหมแสนดีใจ	รีบวิ่งไปถอนต้นแหม
โคลงกรรีเดินย่ำ	กรีกุ้งตำไม้ยิ้มแยม
สระน้ำต๋องซ่อมแซม	ได้ของแถมเพลงสระแอ
แห่แหนมาที่บ่อ	เพื่อมาขอชมจอกแหน
พ้องรูปเขียนเหมือนแห่	ต่างแต่เสียงและความหมาย

เพลา อ่านว่า .....

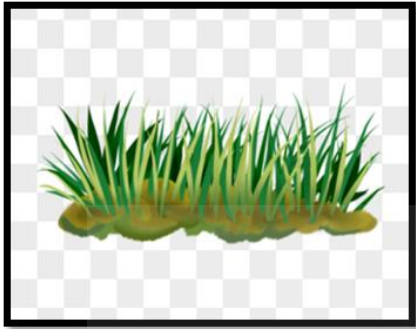
เพลา อ่านว่า .....

ครู อ่านว่า .....

ครู อ่านว่า .....

เสมา อ่านว่า .....

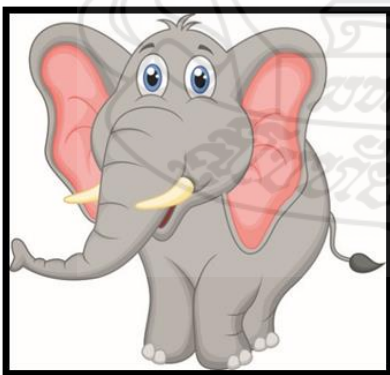
เสมา อ่านว่า .....

แซม อ่านว่า .....

แซม อ่านว่า .....

กริ อ่านว่า .....

กริ อ่านว่า .....

ใบกิจกรรมโครงการที่ 8/1

โครงการ.....

คำสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสำรวจคำพ้องรูปจากหนังสือนิทาน

<u>ตัวอย่าง</u> เช่น	ปัก - เป้า	หมายถึง	ว่าวชนิดหนึ่ง
	ปัก - กะ - เป้า	หมายถึง	ปลาชนิดหนึ่ง

ผู้จัดทำ 1. ....
2. ....
3. ....

ครูที่ปรึกษา .....

ความเป็นมา.....

จุดประสงค์ 1. เขียนคำพ้องรูปในภาษาไทยได้
2. บอกความหมายของคำพ้องรูปในภาษาไทยได้

สาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง.....

ระยะเวลาในการดำเนินงาน .....

วิธีดำเนินงาน.....

ผลการดำเนินงาน.....

สรุปและข้อเสนอแนะ .....

ใบกิจกรรมโครงการที่ 8/2

โครงการ.....

คำสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสำรวจคำพ้องรูปจากหนังสือสารคดี

<u>ตัวอย่าง</u> เช่น	กรี	หมายถึง	กระดุกแหลมที่หัวกุ่ม
	กะ - รี	หมายถึง	ข้าง

ผู้จัดทำ 1. ....

2. ....

3. ....

ครูที่ปรึกษา .....

ความเป็นมา.....

.....

จุดประสงค์ .....

.....

สาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง.....

.....

.....

ระยะเวลาในการดำเนินงาน .....

วิธีดำเนินงาน .....

.....

.....

ผลการดำเนินงาน .....

.....

.....

สรุปและข้อเสนอแนะ .....

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 9

รายวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง คำพ้องเสียง สำเนียงขับขาน

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาเรื่องคำพ้องเสียง ช่วยทำให้การใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพและคำพ้องเสียงเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการใช้ภาษาไทยทั้งในการพูดและการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของคำพ้องเสียงได้
2. บอกลักษณะของคำพ้องเสียงได้
3. อ่านและเขียนคำพ้องเสียงได้
4. นำเสนอโครงงานอย่างง่ายได้

สาระการเรียนรู้

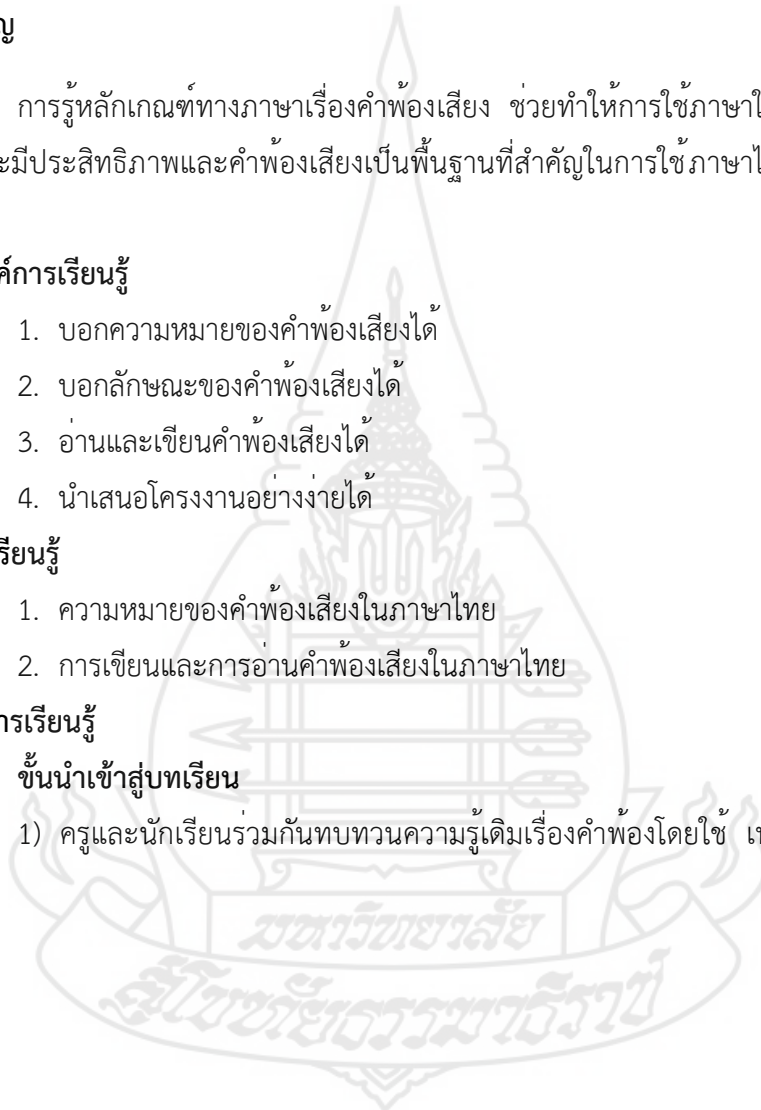
1. ความหมายของคำพ้องเสียงในภาษาไทย
2. การเขียนและการอ่านคำพ้องเสียงในภาษาไทย

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1) ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้เดิมเรื่องคำพ้องโดยใช้ เพลง “จดจำคำพ้อง”

ดังนี้

เพลง “จดจำคำพ้อง”

คำพ้อง คำพ้อง	แบ่งเป็นพ้องรูป พ้องเสียง
พ้องรูปหน้าตาเหมือนกัน	พ้องเสียงออกเสียงเหมือนกัน
สระผม ในสระน้ำ ที่จังหวัด สระบุรี	สระ สระ เหล่านี้หน้าตาเหมือนกัน
ลา ล้า ลา ลา ล้า ลา	หน้าตาเหมือนกันเป็นคำพ้องรูป
ลา ล้า ลา ลา ล้า ลา	หน้าตาเหมือนกันเป็นคำพ้องรูป

คำพ้อง คำพ้อง	แบ่งเป็นพ้องรูป พ้องเสียง
พ้องรูปหน้าตาเหมือนกัน	พ้องเสียงออกเสียงเหมือนกัน
กำมือ มีกรรม คุณธรรม ทำดี	ศัพท์เหล่านี้้ออกเสียงเหมือนกัน
ลา ล้า ลา ลา ล้า ลา	หน้าตาเหมือนกันเป็นคำพ้องเสียง
ลา ล้า ลา ลา ล้า ลา	หน้าตาเหมือนกันเป็นคำพ้องเสียง

2) ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาความรู้เกี่ยวกับคำพ้องเสียงในภาษาไทยโดยการถาม –
ตอบ ดังนี้

ครู: จากการที่นักเรียนได้เคยศึกษาเรื่องคำพ้องเสียงในภาษาไทยเมื่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มาแล้วนั้น ครูอยากทราบว่าคำพ้องรูปหมายถึงอะไร

นักเรียน: คำพ้องเสียง หมายถึง คำที่อ่านออกเสียงเหมือนกัน แต่เขียนต่างกัน และมีความหมายต่างกัน

ครู: นักเรียนลองยกตัวอย่าง คำที่คิดว่าเป็นคำพ้องรูปให้ครูฟังจำนวน 3 คำ

นักเรียน: คำพ้องเสียง เช่น

1. การ	อ่านว่า	กาน	หมายถึง	งาน,สิ่งหรือเรื่องที่ทำ
กาล	อ่านว่า	กาน	หมายถึง	เวลา
กาญจน์	อ่านว่า	กาน	หมายถึง	ทอง

2. โจทก์	อ่านว่า โจด	หมายถึง	บุคคลผู้ฟ้องคดีต่อศาลผู้กล่าวหา
โจทย์	อ่านว่า โจด	หมายถึง	คำถามในวิชาคณิตศาสตร์
โจษ	อ่านว่า โจด	หมายถึง	พูดกันเชิงแซ่ เล่าลือกัน อื้ออึง
3. สุข	อ่านว่า สุข	หมายถึง	พ้นจากทรมาน เปลี่ยนสภาพจากดิบด้วยกรรมวิธีต่างๆ
สุขุ	อ่านว่า สุข	หมายถึง	ความสบายกายสบายใจ
ศุกร์	อ่านว่า สุข	หมายถึง	ชื่อดาวเคราะห์ดวงหนึ่ง ชื่อวันลำดับที่ 6 ของสัปดาห์

ครู: เก่งมาก เมื่อนักเรียนมีความรู้เบื้องต้นพอเข้าใจแล้ว ในช่วงนี้นักเรียนจะได้ศึกษาเรื่องคำพ้องเสียงในภาษาไทยที่เพิ่มเติมและละเอียดมากขึ้น และการนำความรู้เรื่องคำพ้องเสียงไปนำเสนอในรูปแบบโครงงาน

ขั้นนำเสนอเนื้อหาใหม่

3) ครูนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับคำพ้องเสียงในภาษาไทย ดังนี้

คำพ้องเสียงในภาษาไทย

คำพ้องเสียง คือ คำที่เขียนต่างกัน อ่านออกเสียงเหมือนกัน และมีความหมายต่างกัน

ตัวอย่าง คำพ้องเสียง

ลำดับที่	คำ	คำอ่าน	ความหมาย
1	ขาน ขาล ขาร	ขาน ขาน ขาน	กล่าว, เรียก, เอย, พุด, ตอบ ชื่อปีที่ 3 ของรอบปีนักษัตรมีเสือเป็นเครื่องหมาย ส่วนทั้งหลายของร่างกาย
2	โจทย์ โจทก์ โจษ	โจด โจด โจด	คำถามในวิชาคณิตศาสตร์ที่ตั้งให้คิดคำตอบ บุคคลผู้ยื่นฟ้องคดีต่อศาล พุดกันแข็งแะ, เล่าลือกันอื้ออึง,
3	วัลย์ วรรณ วัน	วัน วัน วัน	เถาว์วัลย์, เครือเถา, ไม้เถา สี โรคระบาดทางเดินหายใจชนิดหนึ่งมักเกิดที่ปอด
4	จันทน์ จันทร์ จรรย์	จัน จัน จัน	ชื่อพรรณไม้ชนิดหนึ่งที่มีกลิ่นของดอก หรือผลหอมใช้เป็นยา ดวงเดือน, ชื่อดาวเคราะห์ที่ 2 ตามตำราโหราศาสตร์ ประหลาด
5	พรรณ พันธุ์ ภัณฑ์	พัน พัน พัน	สีของผิว เชื้อสาย, พวกพ้อง, วงศ์วาน สิ่งของ, เครื่องใช้
6	รด รถ รส	รด รด รด	เท, ราบ, ฉีด, หลั่ง ยานซึ่งเคลื่อนที่ได้ด้วยล้อ สิ่งที่รับรู้ได้ด้วยลิ้น
7	เกต เกต เกศ	เกต เกต เกต	ลูกอุนแห่งชนิดหนึ่ง หมายไว้, กำหนดไว้ ผม
8	ศุกร์ สุก สุข	สุก สุก สุก	ชื่อดาวเคราะห์ดวงหนึ่งชื่อวันลำดับที่ 6 ของสัปดาห์ พ้นจากห้าม เปลี่ยนสภาพจากดิบด้วยกรรมวิธีต่างๆ ความสบายกายสบายใจ
9	เศษ เศส เสธ	เสด เสด เสด	ส่วนที่เหลือที่ไม่ต้องการ, ส่วนที่ใช้งานได้ ชื่อประเทศหนึ่ง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของทวีปยุโรป ไม่ยอมรับ, ไม่ตกลง, ไม่รับ
10	บาตร บาท บาด	บาด บาด บาด	ภาชนะซึ่งเป็นเครื่องบริขารอย่างหนึ่งสำหรับพระสงฆ์ เท่า, ตีน ทำให้เกิดเป็นแผลฉีกขาด

- 4) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน เพื่อทำใบกิจกรรมที่ 8
 5) ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบใบกิจกรรม

ขั้นเสริมสร้างความเข้าใจ

- 6) ครูให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างคำพ้องเสียงในภาษาไทย และสุ่มนักเรียนออกมาเขียนคำพ้องรูปบนกระดาน กลุ่มละ 1 คำ แล้วให้นักเรียนร่วมกันหาความหมายของคำพ้องเสียงนั้นๆ
- 7) เมื่อเห็นว่านักเรียนเข้าใจดีแล้ว ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อความรูปร่วมกันโดยการถามตอบประกอบการเขียนเป็น แผนผังความคิด เช่น

ครู: หลังจากที่ได้ศึกษาแล้วคำพ้องเสียงหมายถึงอะไร

นักเรียน: คำพ้องเสียง คือ คำที่เขียนต่างกัน อ่านออกเสียงเหมือนกัน และมีความหมายต่างกัน

ครู: นักเรียนลองยกตัวอย่างคำพ้องเสียง พร้อมบอกความหมายของคำพ้องเสียงนั้นๆ กลุ่มละ 1 คำบนกระดาน

นักเรียน:

ลำดับที่	คำ	คำอ่าน	ความหมาย
1	ชาน ชาล ชาร	ชาน ชาน ชาน	กล่าว, เรียก, เอ่ย, พูด, ตอบ ชื่อปีที่ 3 ของรอบปีนักษัตรมีเสือเป็นเครื่องหมาย ส่วนทั้งหลายของร่างกาย
2	โจทย์ โจทก์ โจษ	โจด โจด โจด	คำถามในวิชาคณิตศาสตร์ที่ตั้งให้คิดคำตอบ บุคคลผู้ยื่นฟ้องคดีต่อศาล พูดกันแข็งแ้ง, เล่าลือกันอื้ออึง,
3	วัลย์ วรรณ วัน	วัน วัน วัน	เถาว์วัลย์, เครือเถา, ไม้เถา สี โรคระบาดทางเดินหายใจชนิดหนึ่งมักเกิดที่ปอด
4	จันทน์ จันทร์	จัน จัน	ชื่อพรรณไม้ชนิดหนึ่งที่มีกลิ่นของดอก หรือผลหอมใช้ เป็นยา

	จรรยา	จัน	ดวงเดือน, ชื่อดาวเคราะห์ที่ 2 ตามตำราโหราศาสตร์ ประหลาด
5	พรรณ พันธุ์ ภักดิ์	พิน พิน พิน	สี่ของผิว เชื้อสาย, พวกพ้อง, วงศ์วาน สิ่งของ, เครื่องใช้

ชั้นนำไปใช้

7) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน เพื่อทำใบกิจกรรมโครงการที่ 8/1 การหาคำพ้องเสียงจากหนังสือนิทาน ระหว่างนั้นครูคอยดูแลให้คำแนะนำ

8) ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาในประเด็นที่เกี่ยวกับการสืบค้นคำพ้องเสียงในหนังสือนิทาน พร้อมบอกความหมายของคำนั้นๆ และเฉลยคำตอบในใบกิจกรรมโครงการที่ 8/1 หลังจากนั้นครูนำผลงานของนักเรียนในแต่ละกลุ่มมาแสดงหน้าชั้นเรียนประกอบเพื่อให้เพื่อนๆ กลุ่มอื่นๆ ได้ดูเป็นกรณีศึกษา

9) นักเรียนแต่ละกลุ่มทำใบกิจกรรมโครงการที่ 8/2 การหาคำพ้องเสียงจากหนังสือสารคดี ระหว่างนั้นครูคอยดูแลให้คำแนะนำ

10) ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาในประเด็นที่เกี่ยวกับการสืบค้นคำพ้องเสียงในหนังสือสารคดี พร้อมบอกความหมายของคำนั้นๆ และเฉลยคำตอบในใบกิจกรรมโครงการที่ 8/2 หลังจากนั้นครูนำผลงานของนักเรียนในแต่ละกลุ่มมาแสดงหน้าชั้นเรียนประกอบเพื่อให้เพื่อนๆ กลุ่มอื่นๆ ได้ดูเป็นกรณีศึกษา

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. เพลง “จดจำคำพ้อง”
2. ใบกิจกรรมที่ 9
3. ใบกิจกรรมโครงการที่ 9/1
4. ใบกิจกรรมโครงการที่ 9/2

การวัดผลและประเมินผล

1. สังเกตจากการร่วมกิจกรรมกลุ่ม
2. ตรวจผลงานจากใบกิจกรรม
3. ตรวจผลงานจากใบกิจกรรมโครงการ

ใบกิจกรรมที่ 9

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมคำพ้องเสียงลงในช่องว่างให้เป็นคำที่สมบูรณ์แล้วอ่านคำ

.....ละเล่น

.....เวลา

.....บุรี

ลูก.....

ดวง.....

อัศ.....

.....ชาติ

.....เก่ง

.....น้ำต้นไม้

โอ.....

อา.....

ฝึก.....

.....พเจ้า

คุณ.....

ไม่.....สัตว์

วัน.....

ความ.....

กินของ.....

ใบกิจกรรมโครงการที่ 9/1

โครงการ.....

คำสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสำรวจคำพ้องเสียงจากหนังสือนิทาน

ตัวอย่าง

เช่น	บาตร	บาด	ภาชนะซึ่งเป็นเครื่องบริวารอย่างหนึ่งสำหรับพระสงฆ์
	บาท	บาด	เท้า, ตีน
	บาด	บาด	ทำให้เกิดเป็นแผลฉีกขาด

ผู้จัดทำ 1. ....
2. ....
3. ....

ครูที่ปรึกษา .....

ความเป็นมา .....

จุดประสงค์ 1. เขียนคำพ้องเสียงในภาษาไทยได้
2. บอกความหมายของคำพ้องเสียงในภาษาไทยได้

สาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง .....

ระยะเวลาในการดำเนินงาน .....

วิธีดำเนินงาน .....

ผลการดำเนินงาน .....

สรุปและข้อเสนอแนะ .....

ใบกิจกรรมโครงการที่ 9/2

โครงการ.....

คำสั่ง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสำรวจคำพ้องเสียงจากหนังสือสารคดี

ตัวอย่าง

เช่น	ศุกร์	สุข	ชื่อดาวเคราะห์ดวงหนึ่งชื่อวันลำดับที่ 6 ของสัปดาห์
	สุข	สุข	พ้นจากห้าม เปลี่ยนสภาพจากดิบด้วยกรรมวิธีต่างๆ
	สุข	สุข	ความสบายกายสบายใจ

ผู้จัดทำ 1. ....

2. ....

3. ....

ครูที่ปรึกษา .....

ความเป็นมา .....

จุดประสงค์ .....

สาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง .....

ระยะเวลาในการดำเนินงาน .....

วิธีดำเนินงาน .....

ผลการดำเนินงาน .....

สรุปและข้อเสนอแนะ .....

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 10

รายวิชาภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง คำพ้องเสียง สำเนียงซับซ้อน 2

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การรู้หลักเกณฑ์ทางภาษาเรื่องคำพ้องเสียง ช่วยทำให้การใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพและคำพ้องเสียงเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการใช้ภาษาไทยทั้งในการพูดและการเขียน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของคำพ้องเสียงได้
2. บอกลักษณะของคำพ้องเสียงได้
3. อ่านและเขียนคำพ้องเสียงได้
4. เขียนรายการและนำเสนอผลงานของกลุ่มตนเองได้

สาระการเรียนรู้

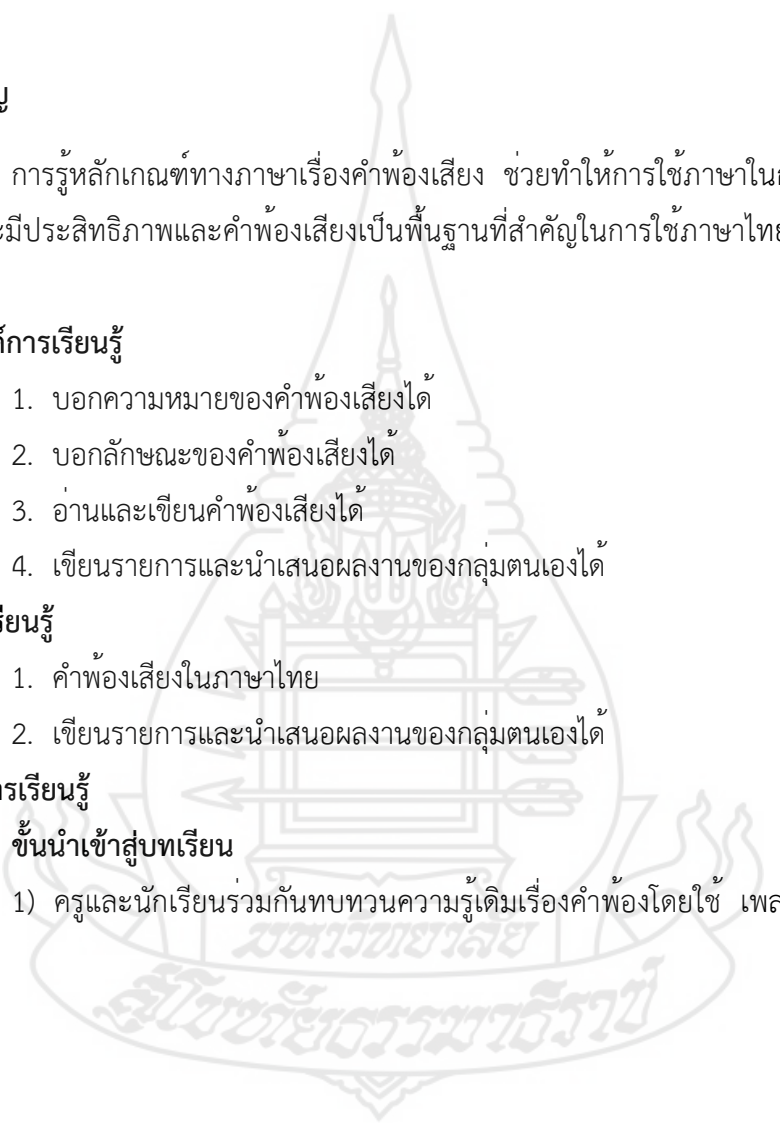
1. คำพ้องเสียงในภาษาไทย
2. เขียนรายการและนำเสนอผลงานของกลุ่มตนเองได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

- 1) ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้เดิมเรื่องคำพ้องโดยใช้ เพลง “จดจำคำพ้อง”

ดังนี้

2. โจทก์	อ่านว่า โจด	หมายถึง	บุคคลผู้ฟ้องคดีต่อศาลผู้กล่าวหา
โจทย์	อ่านว่า โจด	หมายถึง	คำถามในวิชาคณิตศาสตร์
โจษ	อ่านว่า โจด	หมายถึง	พูดกันแข็งแ้ง เล่าลือกัน อื้ออึง
3. สุข	อ่านว่า สุข	หมายถึง	พ้นจากทรมาน เปลี่ยนสภาพจากดิบด้วยกรรมวิธีต่างๆ
สุข	อ่านว่า สุข	หมายถึง	ความสบายกายสบายใจ
ศุกร์	อ่านว่า สุข	หมายถึง	ชื่อดาวเคราะห์ดวงหนึ่ง ชื่อวันลำดับที่ 6 ของสัปดาห์

ครู: เก่งมาก เมื่อนักเรียนมีความรู้เบื้องต้นพอเข้าใจแล้ว ในชั่วโมงนี้นักเรียนจะได้ศึกษาเรื่องการเขียนรูปเล่มรายงานฉบับสมบูรณ์พร้อมการนำเสนอโครงการโดยใช้เนื้อหาในเรื่องคำพ้องเสียงในภาษาไทย

ครู: นักเรียนได้ศึกษาและฝึกการทำโครงการในขั้นตอนที่ 3 สอดประสานโครงการที่สมบูรณ์มาพอสมควรแล้ว สำหรับในขั้นตอนที่ 3 นี้ มีองค์ประกอบ ก้องค์ประกอบ และอะไรบ้าง

นักเรียน: ขั้นตอนที่ 3 สอดประสานทำโครงการที่สมบูรณ์ มีองค์ประกอบ 10 องค์ประกอบ ดังนี้ คือ ชื่อโครงการ ผู้จัดทำ ครูที่ปรึกษา ความเป็นมา จุดประสงค์ สารภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง ระยะเวลาในการดำเนินงาน วิธีดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน สรุปและข้อเสนอแนะ

ครู: ในชั่วโมงนี้นักเรียนจะได้ฝึกการทำโครงการในขั้นตอนที่ 4 เพิ่มพูนประสบการณ์ซึ่งเป็นการนำความรู้จากเรื่องอักษรควบกล้าไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

3) ครูนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับโครงการโดยใช้โปรแกรม PowerPoint ดังนี้

โครงการนี้เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้นักเรียนได้คิดหัวข้อโครงการเองตามความสนใจมีความเป็นอิสระมากขึ้น คือ การนำความรู้เรื่องคำพ้องเสียงไปประยุกต์ใช้ ในการสืบค้นข้อมูลจากเอกสารหลักฐานต่างๆ ได้ เช่น หนังสือนิทาน หนังสือสารคดี หนังสือพิมพ์ หนังสือวิชาการ และจากนิตยสารต่างๆ ทำให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันเป็นต้นซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่นำมาใช้เพิ่มมากขึ้น

การนำเสนอโครงการขั้นตอนที่ 4 นี้ มีองค์ประกอบดังนี้

1. ชื่อโครงการ สามารถกำหนดให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่นักเรียนกำลังเรียนหรือเป็นชื่อในลักษณะดึงดูดความสนใจซึ่งมีความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ
2. ผู้จัดทำ ระบุชื่อนักเรียนที่ทำหรือชื่อกลุ่ม
3. ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอนหรือครูท่านอื่นที่มีความถนัดและสนใจในการทำโครงการ
4. ความเป็นมา เหตุผล แรงจูงใจที่ทำให้เกิดความสนใจในการทำโครงการ
5. จุดประสงค์ การปรับเปลี่ยนคำสั่ง พัฒนามาเป็นจุดประสงค์ของโครงการ
6. สาระวิชาภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง โครงการที่จัดทำเกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระใดของวิชาภาษาไทย
7. ระยะเวลาในการดำเนินงาน บอกช่วงเวลา หรือระยะเวลารวมในการจัดทำโครงการ
8. วิธีดำเนินงาน วิธีการที่นำไปสู่การได้คำตอบ สิ่งที่ต้องการ หรือผลตามที่กำหนดในจุดประสงค์
9. ผลการดำเนินงาน ผลที่เกิดขึ้นตามที่ระบุในจุดประสงค์ นำเสนอให้น่าสนใจกว่าการทำแบบฝึกหัดปกติ
10. สรุปและข้อเสนอแนะ เป็นการสรุปสาระสำคัญของผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับจุดประสงค์

ขั้นเสริมสร้างความเข้าใจ

4) ครูนำตัวอย่างโรงงานฉบับสมบูรณ์ เรื่อง ปริศนาคำทายในท้องถิ่น

5) ครูใช้โปรแกรม PowerPoint แนะนำเกี่ยวกับประเภทของโครงการภาษาไทยเกณฑ์ในการประเมินความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ภาษาไทยและเกณฑ์การประเมินคุณภาพของโครงการ รวมถึงแนะนำผู้ประเมิน

ครู: นักเรียนมีหลักการอย่างไรในการนำความรู้เรื่องคำพ้องเสียงในภาษาไทยไปใช้

นักเรียน: ควบสำรวจจากเอกสาร หรือหนังสือต่างๆ เช่น หนังสือนิทาน หนังสือสารคดี หนังสือพิมพ์ เรื่องสั้นและนิตยสารต่างๆ แล้วนำหลักการของคำพ้องเสียงในภาษาไทยมาประยุกต์ใช้และควรคำนึงถึงขนบธรรมเนียมประเพณี รวมถึงวัฒนธรรม ที่ถูกต้องด้วย

ขั้นนำไปใช้ (คือการทำให้นักเรียนนำความรู้ความเข้าใจในเรื่องคำพ้องเสียงในภาษาไทยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และคิดออกมาเป็นหัวข้อโครงการได้)

6) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน แต่ละกลุ่มปรึกษากันเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องโครงการระหว่างนั้นครูคอยดูแลให้คำแนะนำ

ขั้นฝึกทักษะและทบทวน

7) นักเรียนแต่ละกลุ่มเสนอชื่อหัวข้อโครงการต่อเพื่อนและครูเพื่อไม่ให้ซ้ำกัน

8) หลังจากนั้นครูมอบหมายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำหัวข้อชื่อโครงการนี้ไปทำเป็นโครงการฉบับสมบูรณ์พร้อมทั้งเตรียมนำเสนอหน้าชั้นเรียน ในชั่วโมงถัดไป

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. ตัวอย่างโครงการฉบับสมบูรณ์ เรื่อง ปริศนาคำทายในห้องถื่น
2. สื่อ PowerPoint เกี่ยวกับโครงการฉบับสมบูรณ์ ขั้นตอนที่ 4
3. สื่อ PowerPoint เกี่ยวกับประเภทของโครงการภาษาไทย เกณฑ์ในการประเมินความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ภาษาไทยและเกณฑ์การประเมินคุณภาพของโครงการ
4. แหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอก เช่น แหล่งเรียนรู้ภายใน ได้แก่ ห้องศูนย์ภาษาไทย ห้องสมุดโรงเรียน สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

แหล่งเรียนรู้ภายนอก ได้แก่ชุมชน ท้องถิ่นโดยรอบโรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา
อินเทอร์เน็ตและอื่นๆ เป็นต้น

การวัดผลและประเมินผล

สังเกตจากการร่วมกิจกรรมกลุ่ม

ตัวอย่างโครงการฉบับสมบูรณ์

โครงการ   ปริศนาคำทายในท้องถิ่น

ผู้จัดทำ

คุณครูที่ปรึกษา   คุณครูสุเมธ พวงทอง

ความเป็นมา

จากการเรียนภาษาไทยจะมีการนำปริศนาคำทาย มาทายกันอยู่เสมอ โดยมากนำมาจากหนังสือ ซึ่งเป็นคำถามที่คล้ายๆกัน ทำให้ไม่ชวนติดตามเมื่อได้ฟังปริศนาคำทายจากคนแก่ๆ ในหมู่บ้าน รู้สึกสนุกสนานน่าสนใจ เพราะมีทั้งภาษาถิ่นที่คนรุ่นใหม่ไม่มีความหมาย มีคำคล้องจอง ซึ่งบางปริศนาจะสร้างคำใหม่ขึ้นใช้เพื่อให้มีสัมผัสคล้องจอง มีคำพวนชวนให้คิด บางปริศนาก็ใช้ภาษาสองแง่สองง่ามทำให้การทายมีความสนุกสนาน คำตอบของปริศนาคำทายส่วนมากเป็นสิ่งใกล้ตัวและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน สามารถคิดหาคำตอบได้ง่าย

ปริศนาคำทายในท้องถิ่นเป็นความคิดของคนในท้องถิ่น แสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาในการใช้ภาษาของชาวบ้าน ถือเป็นวัฒนธรรมทางภาษาของท้องถิ่นสมาชิกในกลุ่มเห็นว่าปริศนาคำทายในท้องถิ่นนี้น่าศึกษาและรวบรวมไว้เผยแพร่ให้ผู้อื่นได้รู้จักและศึกษา เพื่อเป็นการอนุรักษ์มรดกทางภาษาของท้องถิ่น จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้น

จุดประสงค์

1. เพื่อรวบรวมปริศนาคำทายในท้องถิ่น
2. เพื่ออนุรักษ์มรดกทางภาษาไทยและวัฒนธรรมของท้องถิ่น

สาระภาษาไทยที่เกี่ยวข้อง

- คำอักษรควบกล้ำ
- คำอักษรนำ
- คำคล้องจอง
- คำพ้องรูปพ้องเสียง
- คำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์

ระยะเวลาดำเนินงาน

- 1 สัปดาห์

วิธีดำเนินงาน

1. ทบทวนความรู้เกี่ยวกับคำอักษรควบกล้ำ คำอักษรนำ คำคล้องจอง คำพ้องรูป พ้องเสียง คำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์
2. ศึกษาความรู้เกี่ยวกับผู้ให้ข้อมูล แหล่งศึกษาค้นคว้า พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน เพื่อนำมาประกอบในการจัดทำโครงการงาน
3. การสำรวจและรวบรวมปริศนาคำทายเพื่อจัดหมวดหมู่ของคำปริศนาต่างๆ
  - 3.1 ปริศนาที่เปรียบกับสิ่งมีชีวิตแต่ไม่ทราบแน่ชัดว่าเป็นคนหรือสัตว์ เช่น
อะไรเอ๋ย มีปาก ไม่มีฟันกินข้าวทุกวันได้มากกว่าคนอื่น
(หม้อข้าว)
  - 3.2 ปริศนาที่เปรียบกับสัตว์ตัวเดียว เช่น
อะไรเอ๋ย ตัวอยู่นา ตายที่บ้าน
(ตาปู)
  - 3.3 ปริศนาที่เปรียบกับสัตว์หลายตัว เช่น
อะไรเอ๋ย จะว่านกก็ไม่ไฉน จะว่ากาก็ไม่ใช่กา บินมาได้เขา
(หุ้ว หุควาย)
  - 3.4 ปริศนาเปรียบเทียบบุคคลคนเดียว เช่น
อะไรเอ๋ย ตาแก่หัวโล้น กระจอนน้ำแต่ตึก
(ขันตักน้ำ)
  - 3.5 ปริศนาที่เปรียบเทียบกับบุคคลหลายคน เช่น
อะไรเอ๋ย พระหนอนอนกลาง พระนางนอนริม พระหน่อลุกขึ้นทิม
พระนางยิ้มแฉ่ง
(ไม้ขีดไฟ)
  - 3.6 ปริศนาที่เปรียบกับพืช เช่น
อะไรเอ๋ย ต้นเท่าครก ใบปรกดิน
(ตะไคร้)
  - 3.7 ปริศนาที่เปรียบกับสิ่งไม่มีชีวิต เช่น
อะไรเอ๋ย เวลาใช่เอาทัง เวลาไม่ใช่เก็บไว้บนหัว
(สมอเรือ)
  - 3.8 ปริศนาที่หารายละเอียดเกี่ยวกับการเปรียบเทียบ เช่น
อะไรเอ๋ย ขาวเหมือนนกยาง มีแต่รังไม่มีไข่
(งอบ)

- 3.9 ปริศนาที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับรูป และอาการ เช่น
อะไรเอ่ย ตูดเป็นขน ก้นเป็นเหลี่ยม
(กระเทียม กระบุง)
- 3.10 ปริศนาที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับสี เช่น
อะไรเอ่ย ชักออกมาดำ ดำเข้าไปแดง
(ไม้ขีดไฟ)
- 3.11 ปริศนาที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการกระทำ เช่น
อะไรเอ่ย เข้ามา เย็นกลับ
(พระอาทิตย์)
- 3.12 ปริศนาเกี่ยวกับภาษา เช่น
อะไรเอ่ย ตัดหัว ตัดหาง เหลือกลางวาเดียว
(ควาย หรือ กวาง)

ผลการดำเนินงาน

จากการศึกษาปริศนาคำทายในท้องถิ่นตำบลซับตะเคียน อำเภอชัยบาดาลนั้น สามารถรวบรวมปริศนาคำทายได้ 100 คำทาย และแยกออกเป็นหมวดๆ ได้ทั้งหมด 8 หมวด ดังนี้

1. ปริศนาคำทายหมวดสัตว์
2. ปริศนาคำทายหมวดพืช
3. ปริศนาคำทายหมวดของใช้ในชีวิตประจำวัน
4. ปริศนาคำทายหมวดอวัยวะ
5. ปริศนาคำทายหมวดการทำมาหากิน
6. ปริศนาคำทายหมวดคำผวน
7. ปริศนาคำทายหมวดการใช้ภาษาสองแง่สองง่าม
8. ปริศนาคำทายหมวดทั่วไป

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

จากการสำรวจปริศนาคำทายสามารถสรุปได้ว่า เราสามารถนำความรู้เรื่องคำอักษรควบ กล้ำ คำอักษรนำ คำคล้องจอง คำพ้องรูป พ้องเสียง คำที่ประวิสรรชนีย์และไม่ประวิสรรชนีย์ มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนรู้ได้และยังสามารถทำให้เราอ่านเขียนเรียนรู้ภาษาไทยได้เพิ่มขึ้นอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาปริศนาคำทายในท้องถิ่น ทำให้เห็นคุณค่าของปริศนาคำทาย ต้องการให้ทุกคนได้ศึกษาปริศนาคำทายที่ได้รวบรวมไว้ และถ้ามีโอกาสน่าจะศึกษาเพิ่มเติมให้มากกว่านี้
2. การที่ได้สำรวจหรือสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทำให้เกิดการอ่าน และการเขียนภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่น ควรอนุรักษ์ไว้ให้ชนรุ่นหลังได้รู้จัก เพื่อที่จะได้รักและหวงแหนไว้ และน่าจะทำโครงการเรื่องเหล่านี้ในโอกาสต่อไป

แบบสังเกตการณ์ร่วมกิจกรรมกลุ่ม

กลุ่ม ที่	ชื่อ-นามสกุล สมาชิกกลุ่ม	รายการประเมิน					รวม 10	หมายเหตุ
		ความ รับผิดชอบ (2)	การให้ ความ ร่วมมือ (2)	ความ สามัคคี (2)	การ แก้ปัญหา ในกลุ่ม (2)	การรับ ฟัง ความ คิดเห็น ของกัน และกัน (2)		
1	1.							
	2.							
	3.							
	4.							
2.	1.							
	2.							
	3.							
	4.							
3.	1.							
	2.							
	3.							
	4.							
4.	1.							
	2.							
	3.							
	4.							
5.	1.							
	2.							
	3.							
	4.							

เกณฑ์การประเมินร่วมกิจกรรมกลุ่ม

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	2	1	0
1. ความรับผิดชอบ	สมาชิกทุกคนทำงานที่ได้รับมอบหมาย ไม่เกี่ยงงาน งานเสร็จทันเวลาที่กำหนด	สมาชิกบางส่วนทำงานที่ได้รับมอบหมาย เกี่ยงงาน เป็นบางคน งานเสร็จช้ากว่ากำหนดเล็กน้อย	สมาชิกส่วนใหญ่ไม่ทำงาน ที่ได้รับมอบหมาย เกี่ยงงานเป็นบางคน งานเสร็จช้ากว่ากำหนดเล็กน้อย
2. การให้ความร่วมมือ	สมาชิกทุกคนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่ม	สมาชิกบางส่วนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่ม	สมาชิกส่วนใหญ่ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่ม
3. ความสามัคคี	สมาชิกทุกคนภายในกลุ่มมีความสามัคคีกัน	สมาชิกบางส่วนภายในกลุ่มมีความสามัคคีกัน	สมาชิกส่วนใหญ่ภายในกลุ่มไม่มีความสามัคคีกัน
4. การแก้ปัญหาในกลุ่ม	สมาชิกทุกคนช่วยกันแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์	สมาชิกบางส่วนช่วยกันแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์	สมาชิกส่วนใหญ่ไม่ช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในกลุ่ม
5. การรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน	สมาชิกทุกคนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์	สมาชิกบางส่วนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและมีเหตุผล	สมาชิกส่วนใหญ่ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและไม่มีความเห็นของผู้อื่นและไม่มีความเห็นเลย

เกณฑ์ระดับคะแนน

9 – 10

คะแนน

หมายถึง

ดีมาก

7 – 8

คะแนน

หมายถึง

ดี

5 – 6

คะแนน

หมายถึง

พอใช้

ต่ำกว่า 5

คะแนน

หมายถึง

ปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินผลการทำโครงการภาษาไทยแบบองค์รวม

ระดับคุณภาพ	เกณฑ์การพิจารณา
4 ดีมาก	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงถึงการเข้าใจในปัญหาอย่างแท้จริง - มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการออกแบบงาน - ใช้เทคนิควิธีการต่างๆ ในการจัดทำโครงการจนประสบความสำเร็จ - การนำเสนอโครงการเป็นลำดับขั้นตอนดีมากและใช้เป็นแบบอย่างได้ - มีการวางแผนการทำงานเป็นระบบและทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด - มีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือและหลากหลาย
3 ดี	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงถึงความเข้าใจในปัญหา - การออกแบบโครงการมีความถูกต้องต้องเป็นบางส่วน - ใช้เทคนิควิธีการ ในการจัดทำโครงการให้ประสบความสำเร็จเพียงบางส่วน - มีการนำเสนอโครงการเป็นลำดับขั้นตอน - มีการวางแผนการทำงานโครงการและทำงานเสร็จทันตามเวลาที่กำหนด - มีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย
2 พอใช้	<ul style="list-style-type: none"> - เข้าใจปัญหาแต่ใช้เวลาอย่างมาก - ต้องอาศัยการแนะนำในการออกแบบโครงการ - ต้องได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับเทคนิควิธีที่ใช้ในการจัดทำโครงการ - ต้องได้รับคำแนะนำในการเขียนรายงาน - มีการวางแผนการทำงานแต่ไม่ชัดเจนและทำงานเสร็จช้ากว่าที่กำหนดไว้ - มีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่น่าเชื่อถือเพียงบางส่วน
1 ต้องปรับปรุง	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่เข้าใจปัญหา - การออกแบบโครงการและการดำเนินงานไม่ถูกต้อง - ต้องได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับเทคนิควิธีการทำโครงการทุกขั้นตอน - การเขียนรายงานยังมีข้อบกพร่อง - มีการวางแผนการทำงานไม่เป็นระบบและทำงานเสร็จช้ากว่าที่กำหนดไว้ - มีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลน้อยมาก หรือไม่สัมพันธ์กับโครงการที่จัดทำ

เกณฑ์ในการแปลผลการประเมินคุณภาพโครงการภาษาไทย มีดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.50 – 4.00	หมายถึงโครงการอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึงโครงการอยู่ในเกณฑ์ ดี
คะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึงโครงการอยู่ในเกณฑ์ พอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึงโครงการอยู่ในเกณฑ์ ต้องปรับปรุง

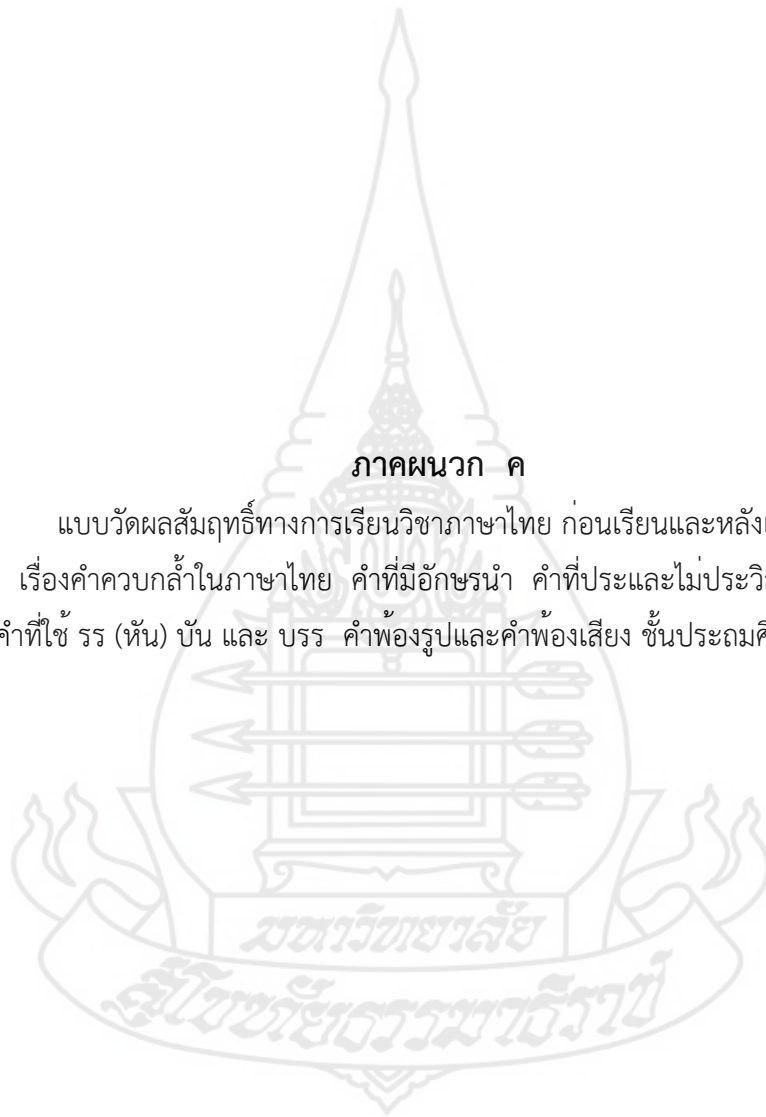

แบบประเมินผลการทำโครงการภาษาไทยแบบองค์รวม

กลุ่ม ที่	ชื่อ-นามสกุล สมาชิกกลุ่ม	ระดับคุณภาพ				คะแนนเฉลี่ย	หมายเหตุ
		ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ต้อง ปรับปรุง (1)		
1	1.						
	2.						
	3.						
	4.						
	5.						
2	1.						
	2.						
	3.						
	4.						
	5.						
3	1.						
	2.						
	3.						
	4.						
	5.						
4	1.						
	2.						
	3.						
	4.						
	5.						
5	1.						
	2.						
	3.						
	4.						
	5.						

ภาคผนวก ค

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน
เรื่องคำควบกล้ำในภาษาไทย คำที่มีอักษรนำ คำที่ประและไม่ประวิสรรชนีย์
คำที่ใช้ รร (หัน) บัน และ บรร คำพ้องรูปและคำพ้องเสียง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ก่อนเรียน)

วิชาภาษาไทยพื้นฐาน

รหัสวิชา ท 13101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

จำนวน 30 ข้อ

คะแนนเต็ม 30 คะแนน

เวลา 60 นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยทำเครื่องหมายกากบาท X ลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดอธิบายความหมายของคำควบกล้ำได้ถูกต้อง
  - ก. พยัญชนะที่มี 3 ตัว
  - ข. พยัญชนะต้นที่มีตัว ร ล ว
  - ค. พยัญชนะที่ออกเสียง ร ล ว
  - ง. พยัญชนะต้นที่มี 2 ตัว ออกเสียงควบกับ ร ล ว

2. คำควบกล้ำในภาษาไทยแบ่งออกเป็นกี่ชนิด

ก. 1 ชนิด	ข. 2 ชนิด
ค. 3 ชนิด	ง. 4 ชนิด

3. คำว่าอักษร “ควบกล้ำ” จะต้องมียัญชนะทั้งหมดกี่ตัว

ก. 1 ตัว	ข. 2 ตัว
ค. 3 ตัว	ง. ไม่ต่ำกว่า 2 ตัว

4. ข้อใดกล่าวถึงส่วนประกอบของอักษรควบแท้ได้ถูกต้อง
  - ก. พยัญชนะ ร ล ว ควบกับพยัญชนะตัวหน้า
  - ข. พยัญชนะ ร ล ว ควบกับพยัญชนะตัวหน้า ประสมสระตัวเดียวกัน
  - ค. พยัญชนะ ร ล ว ควบกับพยัญชนะตัวหน้า ประสมสระตัวเดียวกันและอ่านออกเสียงพร้อมกัน
  - ง. กล่าวถูกทุกข้อ

5. ข้อใดเป็นคำควบกล้ำแท้

ก. กรอบ

ข. นิทรา

ค. พุทรา

ง. ต้นไทร

6. ข้อใดเป็นคำควบกล้ำไม่แท้ทั้งหมด

ก. กรอบ โคลน ทรวง

ข. พุทรา เสริมสร้าง ต้นไทร

ค. เปลี่ยนแปลง กลิ่น กราบ

ง. ทรุศโทรม พลัปลึง พลิก

7. คำควบกล้ำแท้ในข้อใดเขียนถูกต้องทุกคำ

ก. กวัดแกว่ง ปลูประ

ข. แพรวพราว ข้าวคราว

ค. ผริบาน ตีกลอง

ง. ขวนขวย คลี่คราย

8. คำควบกล้ำไม่แท้ในข้อใดเขียนถูกต้องทุกคำ

ก. ปรีกปรีา พุทรา

ข. นิทรา เศร้าส้อย

ค. นกอินทรี ก่อสร้าง

ง. ทรุศโทรม เกรงกลัว

9. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับอักษรนำ

ก. มีพยัญชนะ อ นำตัว ร,ล,ว

ข. คำที่มี อ นำ ย มีทั้งหมด 5 คำ

ค. มีวิธีการอ่านแบบเดียวคือ ออกเสียงร่วมกัน สนิทกันเป็นพยางค์เดียว

ง. คำว่า หมู อยู่ ขนม เป็นอักษรนำทั้งหมด

16. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับ “บรร”
- ก. บรร อ่านว่า บัน
  - ข. ร ตัวแรก ทำหน้าที่เป็นตัวสะกด
  - ค. ร ตัวที่สองทำหน้าที่เป็นสระ
  - ง. ถูกทั้ง ข้อ 2. และ 3.
17. คำที่ขึ้นต้นด้วย “บัน” ที่นิยมใช้มีกี่คำ
- ก. 4 คำ
  - ข. 5 คำ
  - ค. 6 คำ
  - ง. 7 คำ
18. ข้อใดมีความหมายของคำว่า “บรรณาธิการ”
- ก. ผู้จัด เลือก รวบรวมข้อมูล
  - ข. ผู้ให้คำแนะนำในการใช้ห้องสมุด
  - ค. บัญชีรายชื่อหนังสือ
  - ง. สิ่งของที่ส่งให้ด้วยตามไมตรี
19. “รร” เรียกว่าอะไร
- ก. ร สอง
  - ข. ร หัน
  - ค. ร คู่
  - ง. ดับเบิล ร
20. คำที่ใช้ “รร” ในข้อใดไม่มีตัวสะกด
- ก. สวรรคต
  - ข. นิทรรศการ
  - ค. วัฒนธรรม
  - ง. กรรมการ

21. “นักเรียนควรเขียนลายมือ _____ ครั้ง _____ ให้เรียบร้อยสวยงาม”

จงเติมคำในช่องว่างให้ถูกต้อง

ก. บันจร, บรรทัด

ข. บรรจง, บรรทัด

ค. บรรจง, บรรทัด

ง. บันจง, บรรทัด

22. ข้อใดอธิบายความหมายของคำที่ประวิสรรชนีย์ได้ชัดเจนที่สุด

ก. คำที่ออกเสียง อะ เฉพาะพยางค์หน้า

ข. คำที่ออกเสียง อะ เฉพาะพยางค์หลัง

ค. คำที่ออกเสียง อะ เต็มเสียง

ง. คำที่ออกเสียง อะ กิ่งเสียง

23. ข้อใดอธิบายความหมายของคำที่ไม่ ประวิสรรชนีย์ได้ชัดเจนที่สุด

ก. คำที่ออกเสียง อะ เฉพาะพยางค์หน้า

ข. คำที่ออกเสียง อะ เฉพาะพยางค์หลัง

ค. คำที่ออกเสียง อะ เต็มเสียง

ง. คำที่ออกเสียง อะ กิ่งเสียง

24. คำในข้อใดออกเสียง อะ ที่พยางค์หน้า

ก. ภาชนะ

ข. ขโมย

ค. โทรศัพท์

ง. ราชการ

25. คำในข้อใดเขียนประวิสรรชนีย์

ก. ขนุน ขนาน

ข. ฉลาม ฉลาด

ค. เมล็ด สารพัด

ง. กะปิ ตะลิ่ง

26. คำในข้อใดเขียนไม่ประวิสรรชนีย์
- ก. ตะลุย ตะลิ่ง
ข. กระโปรง กระทะ
ค. เมล็ด สารพัด
ง. กะปิ ตะลิ่ง
27. ข้อใดคือความหมายของ คำพ้องรูป
- ก. คำที่อ่านออกเสียงเหมือนกัน และเขียนเหมือนกัน
ข. คำที่อ่านออกเสียงเหมือนกัน แต่เขียนต่างกัน
ค. คำที่เขียนเหมือนกัน แต่ความหมายต่างกัน
ง. คำที่เขียนเหมือนกัน และมีความหมายเหมือนกัน
28. ข้อใดคือความหมายของ คำพ้องรูป
- ก. คำที่อ่านออกเสียงเหมือนกัน และเขียนเหมือนกัน
ข. คำที่อ่านออกเสียงเหมือนกัน แต่เขียนต่างกัน
ค. คำที่เขียนเหมือนกัน แต่ความหมายต่างกัน
ง. คำที่เขียนเหมือนกัน และมีความหมายเหมือนกัน
29. ข้อใดต่อไปนี้ มีคำพ้องรูป
- ก. ในสระน้ำแห่งนี้ มีปลาแหวกว่ายอยู่ในสระมากมาย
ข. หน้าวัดมีต้นเสมามากมาย ส่วนรอบโบสถ์ก็มีเสมา ตั้งอยู่ทุกทิศทาง
ค. ในวิชาวิทยาศาสตร์ ห้ามเด็กๆ เล่นสาดน้ำกันเด็ดขาด
ง. ราชบุรี อยู่คนละภาคกับนครศรีธรรมราช
30. คำที่ขีดเส้นใต้ต่อไปนี้ เป็นคำชนิดใด “เธอเป็นคนมีความคิดสร้างสรรคมาก ถึงได้จัดสรงานให้ออกมา มีสีส่นได้ขนาดนี้”
- ก. คำพ้องรูป
ข. คำพ้องเสียง
ค. คำพ้องความหมาย
ง. คำพ้องพยัญชนะ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (หลังเรียน)

วิชาภาษาไทยพื้นฐาน

รหัสวิชา ท 13101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

จำนวน 30 ข้อ

คะแนนเต็ม 30 คะแนน เวลา 60 นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยทำเครื่องหมายกากบาท X ลงในกระดาษคำตอบ

1. คำควบกล้ำ หมายถึง ข้อใด

- ก. การออกเสียงพยัญชนะตัวหน้าควบพยัญชนะตัวที่สอง
- ข. การออกเสียงพยัญชนะตัวหน้าเพียงตัวเดียว
- ค. การออกเสียงสระที่แตกต่างกัน
- ง. การออกเสียงวรรณยุกต์ที่แตกต่างกัน

2. คำควบกล้ำในภาษาไทยแบ่งออกเป็นกี่ชนิด

- ก. 1 ชนิด
- ข. 2 ชนิด
- ค. 3 ชนิด
- ง. 4 ชนิด

3. คำว่าอักษร “ควบกล้ำ” จะต้องมียัญชนะทั้งหมดกี่ตัว

- ก. 1 ตัว
- ข. ไม่ต่ำกว่า 1 ตัว
- ค. 2 ตัว
- ง. ไม่ต่ำกว่า 2 ตัว

4. ส่วนประกอบของอักษรควบแท้ในข้อใดกล่าวได้ถูกต้องที่สุด

- ก. พยัญชนะ ร ล ว ควบกับพยัญชนะตัวหน้า
- ข. พยัญชนะ ร ล ว ควบกับพยัญชนะตัวหน้า ประสมสระตัวเดียวกัน
- ค. พยัญชนะ ร ล ว ควบกับพยัญชนะตัวหน้า ประสมสระตัวเดียวกันและอ่านออกเสียงพร้อมกัน
- ง. ไม่มีข้อใดกล่าวถูกต้อง

10. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับอักษรนำ
- ก. มีพยัญชนะ อ นำตัว ร,ล,ว
 ข. คำที่มี อ นำ ย มีทั้งหมด 5 คำ
 ค. มีวิธีการอ่านแบบเดียวคือ ออกเสียงร่วมกัน สนิทกันเป็นพยางค์เดียว
 ง. คำว่า หมู อยู่ ขนม เป็นอักษรนำทั้งหมด
11. คำในข้อใดมีวิธีการออกเสียงต่างจากพวก
- ก. อยาก
 ข. หน่อไม้
 ค. สนุกสนาน
 ง. ต้นหญ้า
12. คำในข้อใดออกเสียงร่วมกันสนิทเป็นพยางค์เดียว
- ก. ตลาด ตลอด
 ข. ขนม ขนุน
 ค. ฉลาม ถนน
 ง. หมอหมู หนูหนาว
13. “ลุงตลับกลับจากตลาด ไปนั่งสานกระบุงใบใหญ่ อยู่ริมตลิ่งน้ำท้ายหมู่บ้าน”
 จากข้อความข้างต้นมีอักษรนำทั้งหมดกี่คำ
- ก. 4 คำ
 ข. 5 คำ
 ค. 6 คำ
 ง. 7 คำ
14. “ คุณยายอยากไปตลาด เพื่อซื้อเนื้อหมูและขนมให้หลาน ” จงใช้ประโยคที่กำหนดให้ตอบคำถามต่อไปนี้ มีอักษรนำที่ออกเสียงร่วมกันเป็นพยางค์เดียวกี่คำ
- ก. 2 คำ
 ข. 3 คำ
 ค. 4 คำ
 ง. 5 คำ

15. คำในข้อใดเขียนถูกต้องทุกคำ
- ก. อย่า อยู่ อย่าง อยากร
- ข. ขะหนุน ขยะแขยง
- ค. อะรุ่มอะหรววย อะงุ่น
- ง. ฉะหลาด ฉะหลง ช่อม
16. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับ “บรร”
- ก. บรร อ่านว่า บัน
- ข. ร ตัวแรก ทำหน้าที่เป็นตัวสะกด
- ค. ร ตัวที่สองทำหน้าที่เป็นสระ
- ง. ถูกทั้ง ข้อ 2. และ 3.
17. “รร” เรียกว่าอะไร
- ก. ร สอง
- ค. ร คู่
- ข. ร หัน
- ง. ดับเบิล ร
18. ข้อใดมีความหมายของคำว่า “บรรณาธิการ”
- ก. ผู้จัด เลือกรวบรวมข้อมูล
- ข. ผู้ให้คำแนะนำในการใช้ห้องสมุด
- ค. บัญชีรายชื่อหนังสือ
- ง. สิ่งของที่ส่งให้ด้วยตามไมตรี
19. คำที่ใช้ “รร” ในข้อใดไม่มีตัวสะกด
- ก. สวรรคต
- ค. วัฒนธรรม
- ข. นิทรรศการ
- ง. กรรมการ
20. คำที่ขึ้นต้นด้วย “บัน” ที่นิยมใช้มีกี่คำ
- ก. 4 คำ
- ค. 6 คำ
- ข. 5 คำ
- ง. 7 คำ

21. “นักเรียนควรเขียนลายมือ _____ ครั้ง _____ ให้เรียบร้อยสวยงาม”
จงเติมคำในช่องว่างให้ถูกต้อง
ก. บันจร, บันทัด	ข. บรรจง, บรรทัด
ค. บรรจง, บันทัด	ง. บันจง, บรรทัด
22. ข้อใดอธิบายความหมายของคำที่ประวิสรรชนีย์ได้ชัดเจนที่สุด
ก. คำที่ออกเสียง อะ เฉพาะพยางค์หน้า
ข. คำที่ออกเสียง อะ เฉพาะพยางค์หลัง
ค. คำที่ออกเสียง อะ เต็มเสียง
ง. คำที่ออกเสียง อะ กึ่งเสียง
23. ข้อใดอธิบายความหมายของคำที่ไม่ ประวิสรรชนีย์ได้ชัดเจนที่สุด
ก. คำที่ออกเสียง อะ เฉพาะพยางค์หน้า
ข. คำที่ออกเสียง อะ เฉพาะพยางค์หลัง
ค. คำที่ออกเสียง อะ เต็มเสียง
ง. คำที่ออกเสียง อะ กึ่งเสียง
24. คำในข้อใดออกเสียง อะ ที่พยางค์หน้า
ก. สลัดผัก	ข. พายุพัด
ค. โทรทัศน์	ง. ราชการ
25. คำในข้อใดเขียนประวิสรรชนีย์ทุกคำ
ก. กระรอก กระจก	ข. จรวด จรด
ค. ตลอด ตลาด	ง. ทนาย ทยย

26. คำในข้อใดเขียนไม่ประวิสรรชนีย์ทุกคำ
ก. ตะลุย ตลิ่ง	ข. กระโปรง กระปุก
ค. เมล็ด ขยะแขยง	ง. ละเอียด สลับ
27. คำพ้องหมายถึงข้อใด
- คำที่มีความหมายเหมือนกัน
  - คำที่เขียนเหมือนกัน
  - คำที่อ่านออกเสียงเหมือนกัน
  - คำที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งเหมือนกัน
28. ข้อใดคือความหมายของ คำพ้องรูป
- คำที่อ่านออกเสียงเหมือนกัน และเขียนเหมือนกัน
  - คำที่อ่านออกเสียงเหมือนกัน แต่เขียนต่างกัน
  - คำที่เขียนเหมือนกัน แต่ความหมายต่างกัน
  - คำที่เขียนเหมือนกัน และมีความหมายเหมือนกัน
29. ข้อใดคือความหมายของ คำพ้องเสียง
- คำที่อ่านออกเสียงเหมือนกัน และเขียนเหมือนกัน
  - คำที่อ่านออกเสียงเหมือนกัน แต่เขียนต่างกัน
  - คำที่เขียนเหมือนกัน แต่ความหมายต่างกัน
  - คำที่เขียนเหมือนกัน และมีความหมายเหมือนกัน
30. คำที่ขีดเส้นใต้ต่อไปนี้เป็นคำชนิดใด
- “เธอเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์มาก ถึงได้จัดสรรงานให้ออกมามีสีสันได้ขนาดนี้”
ก. คำพ้องรูป	ข. คำพ้องเสียง
ค. คำพ้องความหมาย	ง. คำพ้องพยัญชนะ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

1. ง	2. ข	3. ข
4. ค	5. ก	6. ข
7. ข	8. ค	9. ง
10. ค	11. ก	12. ก
13. ก	14. ข	15. ง
16. ก	17. ข	18. ข
19. ข	20. ก	21. ค
22. ค	23. ง	24. ข
25. ง	26. ค	27. ค
28. ข	29. ข	30. ข

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

1. ก	2. ข	3. ค
4. ค	5. ค	6. ง
7. ค	8. ก	9. ค
10. ง	11. ค	12. ก
13. ข	14. ข	15. ก
16. ก	17. ข	18. ข
19. ก	20. ข	21. ค
22. ค	23. ง	24. ก
25. ก	26. ข	27. ง
28. ค	29. ข	30. ข

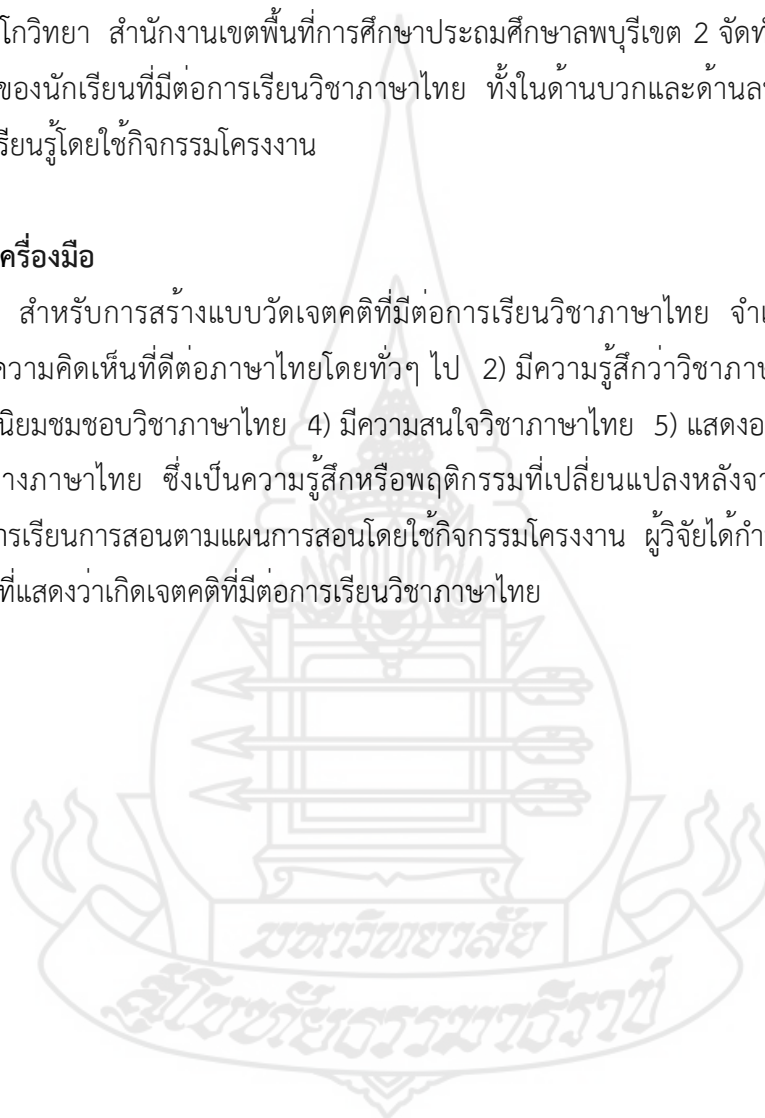

คู่มือการใช้แบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2

แบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 จัดทำขึ้นเพื่อวัดท่าทีหรือความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ทั้งในด้านบวกและด้านลบ หลังจากนักเรียนได้รับการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงงาน

วิธีการใช้เครื่องมือ

สำหรับการสร้างแบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย จำแนกเป็น 5 ประการ คือ 1) มีความคิดเห็นที่ดีต่อภาษาไทยโดยทั่วไป 2) มีความรู้สึกที่วิชาภาษาไทยมีความสำคัญ 3) มีความนิยมชมชอบวิชาภาษาไทย 4) มีความสนใจวิชาภาษาไทย 5) แสดงออกหรือมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมทางภาษาไทย ซึ่งเป็นความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงหลังจากที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนโดยใช้กิจกรรมโครงงาน ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายและพฤติกรรมที่แสดงว่าเกิดเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

รายละเอียดของเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยกำหนดให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

ลำดับ ที่	เจตคติที่มีต่อการเรียน วิชาภาษาไทย	ความหมาย	พฤติกรรมที่แสดงว่าเกิดเจตคติต่อการ เรียนวิชาภาษาไทย
1	มีความคิดเห็นที่ดีต่อวิชา ภาษาไทยโดยทั่วไป	ความรู้สึก ความคิดของนักเรียน ที่มีต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยทั้งด้านดีและไม่ดี	ชอบ อยากเรียน อยากเข้าใกล้สิ่ง ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทย หรือไม่ชอบ ไม่อยากเรียน ไม่อยาก เข้าใกล้ เปื่อหน่าย สิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับ วิชาภาษาไทย
2	มีความรู้สึกว้าวิชาภาษาไทย มีความสำคัญ	ความรู้สึก ความเชื่อมั่นของ นักเรียนเกี่ยวกับคุณประโยชน์ ความสำคัญของเนื้อหา วิชาภาษาไทย	นำความรู้ทางวิชาภาษาไทยมา ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และกลุ่ม สาระการเรียนรู้อื่นๆ ศึกษาติดตามข่าว เหตุการณ์ความเคลื่อนไหวในแวดวง ภาษาไทยอยู่เสมอ
3	มีความนิยมชมชอบ วิชาภาษาไทย	ความเชื่อ ความซาบซึ้งของ นักเรียนที่เกิดจากผลของ วิชาภาษาไทยทั้งทางตรง และทางอ้อม	พึงพอใจ ชื่นชม เพลิดเพลิน สนุกสนานทุกครั้งที่เรียนวิชาภาษาไทย ยินดีรับฟังคำวิพากษ์วิจารณ์ผลงานทาง วิชาภาษาไทย คิดหรือตัดสินใจ บนพื้นฐานของการใช้เหตุผล
4	มีความสนใจวิชาภาษาไทย	ความรู้สึกของนักเรียนที่มี ต่อกิจกรรมหรือวิธีการทางวิชา ภาษาไทย หลักสูตร และผลที่ เกิดจากวิชาภาษาไทย	ขยัน มุ่งมั่น ตั้งใจ ในการทำกิจกรรม เกี่ยวกับวิชาภาษาไทย นำเสนอผลงาน ที่เกี่ยวกับวิชาภาษาไทยอยู่เสมอ
5	แสดงออกหรือมีส่วนร่วมต่อ กิจกรรมทางวิชาภาษาไทย	ปฏิบัติการตอบสนองของ นักเรียนที่มีต่อกิจกรรมที่ หลากหลายหรือวิธีการสอน วิชาภาษาไทย	ชอบสงสัย ตั้งคำถาม ออกแบบ ประดิษฐ์ สร้างสรรค์ผลงาน เทคนิค วิธีการทางวิชาภาษาไทยในรูปแบบที่ หลากหลาย ไม่ซ้ำใคร

ลักษณะแบบทดสอบ

1. ข้อความในแบบวัดนี้มีความรู้สึกทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. ให้นักเรียนพิจารณาว่าข้อความในแต่ละข้อตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนมากน้อยเพียงใด
3. ในแต่ละข้อจะมีช่องว่างให้เลือก 5 ช่อง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่เป็นความรู้สึกอย่างแท้จริงของนักเรียน
4. การตอบแบบวัดนี้ไม่มีผิดหรือถูก

โครงสร้างของแบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน

ลำดับที่	เจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย	ตัวบ่งชี้พฤติกรรมที่แสดงว่าเกิดเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย	แบบทดสอบข้อที่	จำนวน
1	มีความคิดเห็นที่ดีต่อวิชาภาษาไทยโดยทั่วไป	ชอบ อยากเรียน อยากเข้าใกล้สิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทย	1 – 4	4 ข้อ
2	มีความรู้สึกว่่าวิชาภาษาไทยมีความสำคัญ	แสดงความคิดเห็นว่่าวิชาภาษาไทยมีความสำคัญเลือกที่จะปฏิบัติกิจกรรมวิชาภาษาไทยเป็นอันดับแรก	5 – 8	4 ข้อ
3	มีความนิยมชมชอบวิชาภาษาไทย	แสดงความนิยมชมชอบสิ่งที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทยทุกโอกาสด้วยพฤติกรรมต่างๆ อย่างเปิดเผย	9 – 12	4 ข้อ
4	มีความสนใจวิชาภาษาไทย	มีการตอยสนองด้านบวกทันทีต่อเหตุการณ์/สิ่งเร้าที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทย	13 – 16	4 ข้อ
5	แสดงออกหรือมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมทางวิชาภาษาไทย	เป็นสมาชิก/เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวิชาภาษาไทยด้วยความสมัครใจ	17 - 20	4 ข้อ

การแปลความหมายของคะแนน

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกเครื่องมือในการวัดเจตคติเป็นแบบประเมินค่า ตามมาตรวัดของ ลีเคอร์ท โดยมีข้อคำถามที่มีทิศทาง (direction) 2 ทิศทาง คือ ทิศทางที่เป็นนิมานและนิเสธผสมกัน และมีระดับความเข้ม 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ตามลำดับ ข้อความที่บรรจุลงในมาตรวัด ประกอบด้วยข้อความที่แสดงความรู้สึกทั้งในทางบวกและทางลบที่มีผลต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ดังนี้

	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

การวัดและประเมินผล

1) วิธีวัด วัดจากผลการทดสอบเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ตามองค์ประกอบของเกณฑ์การให้คะแนน มีคะแนนรวม 100 คะแนน คะแนนของผู้ตอบคนหนึ่งๆ ได้จากคะแนนรวมทุกข้อ ดังนั้นแบบวัดทั้งฉบับของการทดลองในครั้งนี้มีจำนวน 20 ข้อความ โดยแบ่งข้อความเป็นข้อความทางบวก จำนวน 10 ข้อ และข้อความทางลบ จำนวน 10 ข้อ สามารถหาคะแนนได้ ดังนี้

ผู้ที่มีความรู้สึกทางบวกที่แสดงความเห็นด้วยมากที่สุดในทุกๆ ข้อความ
จะได้คะแนน $10 \times 5 = 50$

ผู้ที่มีความรู้สึกทางลบที่แสดงความไม่เห็นด้วยมากที่สุดในทุกๆ ข้อความ
จะได้คะแนน $10 \times 5 = 50$

คะแนนรวมทั้งฉบับเป็น $50 + 50 = 100$ คะแนน

ในการแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยจัดเป็นระดับคะแนน 5 4 3 2 1 โดยมีเกณฑ์และการแปลความหมายดังนี้

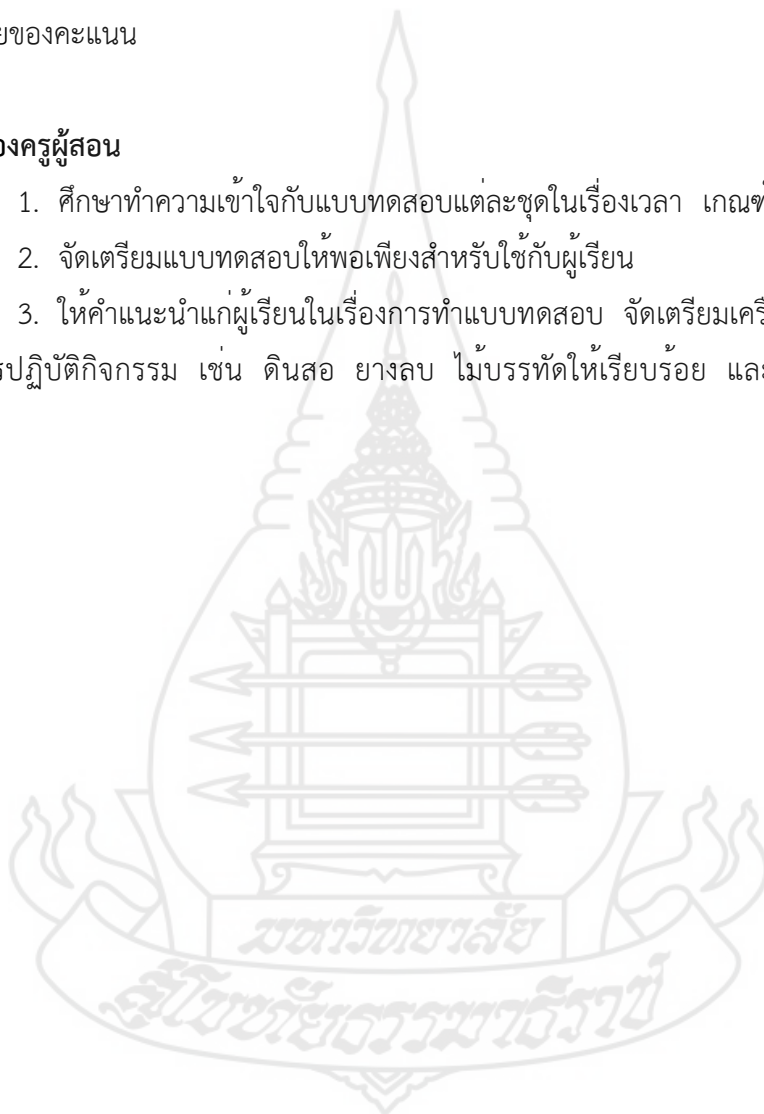
ช่วงคะแนน	ระดับคะแนน	ระดับคะแนนเฉลี่ย	แปลความหมาย
80 – 100	5	4.51 – 5.00	พอใจมากที่สุด
70 – 79	4	3.51 – 4.50	พอใจมาก

60 – 69	3	2.51 – 3.50	พอใจปานกลาง
50 – 59	2	1.51 – 2.50	พอใจน้อย
0 - 49	1	1.00 – 1.50	พอใจน้อยที่สุด

2) **เครื่องมือวัด** แบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย แบบบันทึกการแปลความหมายของคะแนน

บทบาทของครูผู้สอน

1. ศึกษาทำความเข้าใจกับแบบทดสอบแต่ละชุดในเรื่องเวลา เกณฑ์การให้คะแนน
2. จัดเตรียมแบบทดสอบให้พอเพียงสำหรับใช้กับผู้เรียน
3. ให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในเรื่องการทำแบบทดสอบ จัดเตรียมเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม เช่น ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัดให้เรียบร้อย และสามารถใช้อย่างสะดวก

แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2

รายการประเมิน	ความรู้สึก				
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
1. ในวันที่มีการเรียนภาษาไทยฉันจะรีบเข้าห้องเรียนโดยเร็ว	5	4	3	2	1
2. ฉันเลือกจะไปดูนิทรรศการงานภาษาไทยแทนการไป ห้างสรรพสินค้า	5	4	3	2	1
3. ฉันไม่อยากไปโรงเรียนในวันที่มีการเรียนภาษาไทย	1	2	3	4	5
4. รายการสารคดีเกี่ยวกับภาษาไทยน่าเบื่อสูรายการการ์ตูน ไม่ได้	1	2	3	4	5
5. ในขณะที่เรียนภาษาไทยฉันจะบอกให้เพื่อนในกลุ่มปฏิบัติ กิจกรรมตามคำแนะนำของครูทุกขั้นตอน	5	4	3	2	1
6. การชมรายการนิทานสร้างปัญญาทางโทรทัศน์มีประโยชน์กว่า การดูการ์ตูนทั่วไป	5	4	3	2	1
7. ถ้าฉันได้รับรางวัลบัตรโดยสารไปเขารวมกิจกรรมหนังสือ นานาชาติฉันจะไม่ไป จะขอเปลี่ยนเป็นเงินแทน	1	2	3	4	5
8. ฉันคิดว่าความรู้ทางภาษาไทยช่วยแก้ปัญหาชีวิตไม่ได้	1	2	3	4	5
9. การอ่านหนังสือต่างๆ ที่เกี่ยวกับภาษาไทยมีประโยชน์ต่อการ ดำรงชีวิตของมนุษย์	5	4	3	2	1
10. เมื่อได้ฟังข่าวเกี่ยวกับภาษาไทย ฉันจะนำไปเล่าต่อให้ เพื่อนๆ ฟัง	5	4	3	2	1
11. การเรียนวิชาภาษาไทยเป็นการเรียนที่ไม่มีประโยชน์ ควร เอาเวลาว่างไปวิ่งเล่นกับเพื่อนๆ ดีกว่า	1	2	3	4	5
12. การอ่านหนังสือภาษาไทยทำให้เสียเวลา สู้อ่านเกมส์ไม่ได้	1	2	3	4	5
13. ฉันเลือกดูละครพื้นบ้านไทยแม้จะตรงกับรายการการ์ตูน ที่ชอบ	5	4	3	2	1
14. ฉันจะเก็บเงินไว้ซื้อหนังสือมาอ่าน แม้จะต้องอดกินขนม	5	4	3	2	1

รายการประเมิน	ความรู้สึก				
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
15. ฉันรู้สึกเฉยๆ เมื่อได้รับข่าวเกี่ยวกับคนไทยได้รับรางวัลเกี่ยวกับการอ่านหนังสือภาษาไทย	1	2	3	4	5
16. นักเรียนที่ชนะเลิศการแข่งขันศิลปหัตถกรรม ไม่น่าภาคภูมิใจเท่ากับชนะเลิศการแข่งขันอื่นๆ	1	2	3	4	5
17. ฉันดีใจมากที่โรงเรียนได้รับรางวัลในการแข่งขันเขียนเรื่องจากภาพ จากงานศิลปหัตถกรรม	5	4	3	2	1
18. ฉันต้องการเป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่มภาษาไทยของโรงเรียน	5	4	3	2	1
19. ฉันจะหลีกเลี่ยงการเข้าร่วมกิจกรรมภาษาไทยทุกครั้งที่โรงเรียนจัด	1	2	3	4	5
20. สมาชิกกลุ่มภาษาไทยมีมากแล้ว ฉันเลือกชุมนุมอื่นดีกว่า	1	2	3	4	5

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

**แบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโกวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2**

คำชี้แจง

1. ข้อความในแบบวัดนี้เป็นความรู้สึกรับรู้ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. ให้นักเรียนพิจารณาว่าข้อความในแต่ละข้อตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนมาหน่อยเพียงใด
3. ในแต่ละข้อจะมีช่องว่างให้เลือก 5 ช่อง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่เป็นความรู้สึกอย่างแท้จริงของนักเรียน
4. การตอบแบบวัดนี้ไม่มีผิดหรือถูก
5. โปรดทำทุกข้อ

รายการประเมิน	ความรู้สึก				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
1. ในวันที่มีการเรียนภาษาไทยฉันจะรีบเข้าห้องเรียนโดยเร็ว					
2. ฉันเลือกจะไปดูนิทรรศการงานภาษาไทยแทนการไป ห้างสรรพสินค้า					
3. ฉันไม่อยากไปโรงเรียนในวันที่มีการเรียนภาษาไทย					
4. รายการสารคดีเกี่ยวกับภาษาไทยน่าเบื่อสูรายการการ์ตูน ไม่ได้					
5. ในขณะที่เรียนภาษาไทยฉันจะบอกให้เพื่อนในกลุ่มปฏิบัติ กิจกรรมตามคำแนะนำของครูทุกขั้นตอน					
6. การชมรายการนิทานสร้างปัญญาทางโทรทัศน์มีประโยชน์ กว่าการดูการ์ตูนทั่วไป					
7. ถ้าฉันได้รับรางวัลบัตรโดยสารไปเข้าร่วมกิจกรรมหนังสือ นานาชาติฉันจะไม่ไป จะขอเปลี่ยนเป็นเงินแทน					
8. ฉันคิดว่าความรู้ทางภาษาไทยช่วยแก้ปัญหาชีวิตไม่ได้					
9. การอ่านหนังสือต่างๆ ที่เกี่ยวกับภาษาไทยมีประโยชน์ต่อ การดำรงชีวิตของมนุษย์					
	ความรู้สึก				

รายการประเมิน	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง
10. เมื่อได้ฟังข่าวเกี่ยวกับภาษาไทย ฉันจะนำไปเล่าต่อให้ เพื่อนๆ ฟัง					
11. การเรียนวิชาภาษาไทยเป็นการเรียนที่ไม่มีประโยชน์ ควรเอาเวลาว่างไปวิ่งเล่นกับเพื่อนๆ ดีกว่า					
12. การอ่านหนังสือภาษาไทยทำให้เสียเวลา สู้อ่านไปเล่นเกมส์ ไม่ได้					
13. ฉันเลือกดูละครพื้นบ้านไทยแม่ว่าตรงกับรายการการ์ตูน ที่ชอบ					
14. ฉันจะเก็บเงินไปซื้อหนังสือมาอ่าน แม่ว่าต้องอดกินขนม					
15. ฉันรู้สึกเฉยๆ เมื่อได้รับข่าวเกี่ยวกับคนไทยได้รับรางวัล เกี่ยวกับการอ่านหนังสือภาษาไทย					
16. นักเรียนที่ชนะเลิศการแข่งขันศิลปหัตถกรรม ไม่น่า ภาคภูมิใจเท่ากับชนะเลิศการแข่งขันอื่นๆ					
17. ฉันดีใจมากที่โรงเรียนได้รับรางวัลในการแข่งขันเขียนเรื่อง จากภาพ จากงานศิลปหัตถกรรม					
18. ฉันต้องการเป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่มภาษาไทยของ โรงเรียน					
19. ฉันจะหลีกเลี่ยงการเข้าร่วมกิจกรรมภาษาไทยทุกครั้ง ที่โรงเรียนจัด					
20. สมาชิกชุมนุมภาษาไทยมีมากแล้ว ฉันเลือกชุมนุมอื่น ดีกว่า					

ขอเสนอแนะ

.....
 .....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

ภาคผนวก จ
การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาภาษาไทย

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย (ก่อนเรียน)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
26	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย (หลังเรียน)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
26	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถามเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ฉ

คะแนนก่อนเรียน และหลังเรียนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย

ตารางที่ 4 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับ
การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงการภาษาไทย

เลขที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	ผลต่าง
1	17	22	5
2	14	25	13
3	8	21	13
4	6	24	18
5	12	22	10
6	9	24	15
7	8	25	18
8	14	24	10
9	11	23	12
10	12	26	14
11	12	23	11
12	8	26	18
13	10	23	13
14	7	25	18
15	14	24	10
16	7	26	19
17	12	22	10
18	9	26	17
19	11	24	13
20	13	23	10
21	7	25	18
22	8	27	19
23	18	22	4
24	17	19	2
25	14	15	1
$\sum X$	278	586	-
$\bar{X}$	11.12	23.44	-
$\sum D$	-	-	311
MD	-	-	12.32

ตารางที่ 5 คะแนนแบบสอบถามทางเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนหลังจาก
ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงงานภาษาไทย

ลำดับ	ข้อที่																				รวม
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
คนที่1	5	5	2	2	5	5	3	2	4	5	2	2	5	5	3	2	5	5	2	3	72
คนที่2	5	5	2	2	5	5	3	2	5	5	3	2	5	5	2	2	5	5	2	3	73
คนที่3	5	5	2	2	5	5	3	2	5	5	2	2	5	5	3	2	5	5	2	3	73
คนที่4	5	5	2	2	5	5	3	2	5	5	2	3	5	5	2	1	5	5	3	3	73
คนที่5	5	5	2	2	5	5	1	3	4	5	2	3	5	5	3	3	5	5	1	3	72
คนที่6	5	5	2	2	5	5	3	2	5	4	3	2	5	5	2	2	5	5	3	3	73
คนที่7	5	5	2	2	5	5	3	3	5	4	2	3	5	5	3	3	5	5	2	2	74
คนที่8	5	5	2	2	5	5	3	3	5	4	2	3	5	5	2	3	5	5	2	2	73
คนที่9	5	5	2	2	5	5	3	2	5	5	3	2	5	5	3	4	5	5	2	2	75
คนที่10	5	5	2	2	5	5	1	3	5	5	3	2	5	5	2	2	5	5	2	2	71
คนที่11	5	5	2	2	5	5	3	2	5	5	3	2	5	4	3	2	5	5	2	2	72
คนที่12	5	5	2	2	5	5	3	2	4	5	3	3	5	5	2	3	5	5	3	2	74
คนที่13	5	5	2	2	5	5	3	2	5	5	3	3	5	4	3	3	5	5	1	3	74
คนที่14	5	5	2	2	5	5	3	2	4	5	2	3	5	5	2	3	5	5	2	3	73
คนที่15	5	5	2	2	5	5	3	3	5	5	4	3	5	4	3	1	5	5	1	3	74
คนที่16	5	5	2	3	5	4	3	3	5	5	3	3	3	4	2	2	5	5	1	3	71
คนที่17	5	5	2	3	5	5	3	4	4	5	2	3	3	5	3	2	5	5	3	3	75
คนที่18	5	5	2	3	5	5	3	2	5	5	3	3	3	4	2	3	5	5	3	3	74
คนที่19	5	5	2	3	5	5	3	3	5	5	2	3	4	5	3	3	5	5	2	3	76
คนที่20	5	5	2	3	5	5	3	3	5	5	2	3	4	5	2	4	5	5	2	3	76
คนที่21	5	5	2	3	5	5	3	2	5	5	3	2	4	5	3	2	5	4	1	3	72
คนที่22	5	4	2	3	5	5	3	2	5	5	2	2	4	4	2	5	5	5	2	3	73
คนที่23	5	4	2	3	5	5	3	2	5	5	2	3	4	5	2	2	5	5	2	3	72
คนที่24	5	4	2	3	5	5	3	2	5	5	2	2	5	5	3	3	5	5	1	3	73
คนที่25	5	5	2	3	5	5	3	3	5	5	3	3	5	5	3	3	5	5	1	3	77
รวม	125	122	50	60	125	124	71	61	120	122	63	65	114	119	63	65	125	124	48	69	1835
$\sum x$	5.00	4.88	2.00	2.40	5.00	4.96	2.84	2.44	4.80	4.88	2.52	2.60	4.56	4.76	2.52	2.60	5.00	4.96	1.92	2.76	3.67

ภาคผนวก ข
แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงงานสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

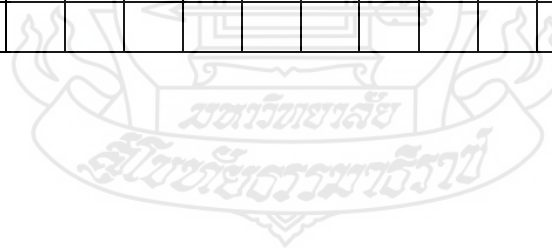

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น																									หมายเหตุ
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 คำควบกล้ำแท้					แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 คำควบกล้ำไม่แท้					แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 คำอักษรนำ					แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 คำที่คำที่ใช้ รร (หัน) บัน และ บรร					แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 คำที่ประวิสรรชนีย์					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
ด้านการวัดและประเมินผล																										
1. มีการวัดผลที่สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้																										
2. ใช้เครื่องมือวัดผลเหมาะสมกับวัย ของผู้เรียน																										

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น																									หมายเหตุ
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 คำที่ไม่ประวิสรรชนีย์					แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 คำพ้องรูป					แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 คำพ้องเสียง					แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 การประยุกต์และการเรียนรู้โครงงานภาษาไทย					แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 การนำเสนอโครงงาน					
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
ด้านสาระสำคัญ																										
1. สาระสำคัญชัดเจน ช่วยให้ผู้สอนเห็นประเด็นสำคัญในการสอน																										
2. สาระสำคัญสอดคล้องกับจุดประสงค์																										
ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้																										
1. สอดคล้องกับเนื้อหา																										
2. สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้																										
3. สอดคล้องกับการประเมินผล																										

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น																									หมายเหตุ	
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 คำที่ไม่ประวิสรรชนีย์					แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 คำพ้องรูป					แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 คำพ้องเสียง					แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 การประยุกต์และการเรียนรู้โครงงานภาษาไทย					แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 การนำเสนอโครงงาน						
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
ด้านการวัดและประเมินผล																											
1. มีการวัดผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้																											
2. ใช้เครื่องมือวัดผลเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน																											

ความคิดเห็นเพิ่มเติม/ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

สรุปผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบกิจกรรมโครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของผู้ทรงคุณวุฒิ

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
ด้านสาระสำคัญ						
1. สาระสำคัญชัดเจน ช่วยให้ผู้สอนเห็น ประเด็นสำคัญในการสอน	4	4	4	12	4.00	เหมาะสมมาก
2. สาระสำคัญสอดคล้องกับจุดประสงค์	4	4	5	13	4.33	เหมาะสมมาก
ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้						
1. สอดคล้องกับเนื้อหา	4	5	5	14	4.66	เหมาะสมมากที่สุด
2. สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4	5	5	14	4.66	เหมาะสมมากที่สุด
3. สอดคล้องกับการประเมินผล	4	4	5	13	4.33	เหมาะสมมาก
ด้านสาระการเรียนรู้						
1. เหมาะสมกับวัย/ระดับชั้นของผู้เรียน	4	3	5	12	4.00	เหมาะสมมาก
2. เรียงลำดับจากง่ายไปยาก	4	4	5	13	4.33	เหมาะสมมาก
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้						
1. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนมี ความรู้ด้านภาษาไทย	4	4	5	13	4.33	เหมาะสมมาก
2. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	4	5	5	14	4.66	เหมาะสมมากที่สุด
3. เหมาะสมกับวัย/ระดับชั้นของผู้เรียน	4	4	5	13	4.33	เหมาะสมมาก
4. กิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามลำดับ ขั้นตอนการสอนโดยใช้กิจกรรมโครงการ	4	4	5	13	4.33	เหมาะสมมาก
ด้านสื่อ/แหล่งเรียนรู้						
1. สื่อมีความหลากหลาย	4	4	4	12	4.00	เหมาะสมมาก
2. เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม	4	5	4	13	4.33	เหมาะสมมาก
ด้านการวัดและประเมินผล						

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. มีการวัดผลที่สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	4	4	4	12	4.00	เหมาะสมมาก
2. ใช้เครื่องมือเหมาะสมกับวัย	4	4	4	12	4.00	เหมาะสมมาก
รวม				193	4.29	เหมาะสมมาก
เฉลี่ย				12.86		
ร้อยละ				85.77		

ภาคผนวก ข

ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเที่ยง
ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ภาษาไทย

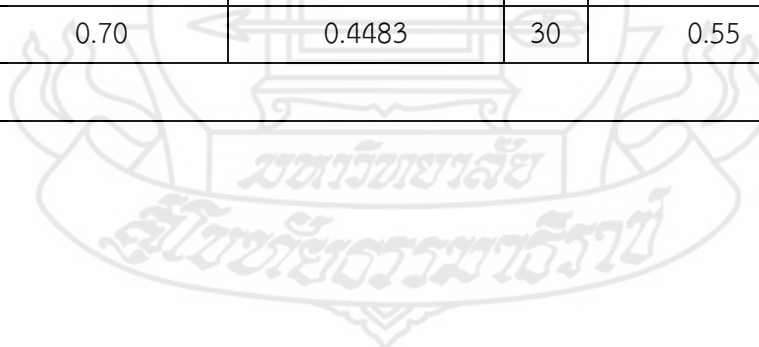
แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเที่ยง
ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน

ข้อ	ความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.50	0.6567	16	0.40	0.6018
2	0.53	0.7155	17	0.50	0.7766
3	0.48	0.5825	18	0.50	0.7766
4	0.40	0.5958	19	0.73	0.4534
5	0.43	0.4748	20	0.43	0.4748
6	0.53	0.7155	21	0.30	0.3858
7	0.48	0.5825	22	0.45	0.7729
8	0.40	0.5958	23	0.58	0.5402
9	0.40	0.8215	24	0.30	0.3920
10	0.35	0.4716	25	0.35	0.4594
11	0.70	0.5746	26	0.68	0.5057
12	0.50	0.6627	27	0.33	0.4162
13	0.43	0.4748	28	0.65	0.5949
14	0.48	0.8160	29	0.50	0.7766
15	0.35	0.4594	30	0.73	0.4534

แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเที่ยง
ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

ข้อ	ความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ข้อ	ความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1	0.70	0.4483	16	0.70	0.4483
2	0.70	0.5912	17	0.70	0.5912
3	0.60	0.4359	18	0.65	0.5300
4	0.53	0.7215	19	0.58	0.4494
5	0.53	0.7215	20	0.78	0.5780
6	0.73	0.7164	21	0.60	0.4359
7	0.53	0.7215	22	0.53	0.7215
8	0.70	0.4483	23	0.68	0.6430
9	0.60	0.4359	24	0.58	0.4494
10	0.73	0.7164	25	0.53	0.5180
11	0.53	0.7215	26	0.65	0.5300
12	0.70	0.4483	27	0.73	0.7164
13	0.70	0.5912	28	0.53	0.7215
14	0.55	0.3399	29	0.70	0.5912
15	0.70	0.4483	30	0.55	0.3399

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายสุเมธ พวงทอง
วัน เดือน ปีเกิด	1 กรกฎาคม 2534
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรีครุศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านหนองโกวิทวิทยา ตำบลซับตะเคียน อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
ตำแหน่ง	ครู ค.ศ.1

